

**CENTER ŠOLSKIH IN
OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI**

LETNO POROČILO CŠOD ZA LETO 2017

- POROČILO O DELU CŠOD**
- POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM**

Svet javnega zavoda CŠOD je potrdil Letno poročilo CŠOD za leto 2017 na 18. redni seji Sveta zavoda, dne 27.2.2018.

Odgovorna oseba:
Branko Kumer, direktor
Februar 2018

Vsebina

POROČILO O DELU ČŠOD V LETU 2017 4

1.	UVOD.....	4
1.1.	Osnovni podatki javnega zavoda	4
1.2.	Organizacijske enote in lokacije opravljanja dejavnosti.....	4
1.3.	Dejavnost zavoda.....	5
2.	DOSEGANJE NAČRTOVANIH CILJEV	7
2.1.	Realizacija dolgoročnih ciljev	7
2.2.	Realizacija prednostnih nalog in ciljev v letu 2017	7
2.3.	Realizacija glavnih programov v letu 2017	9
3.	POROČILO O DELU ORGANOV ZAVODA	16
3.1.	Poročilo direktorja	16
3.2.	Poročilo o delu Sveta zavoda ČŠOD	17
3.3.	Poročilo o delu strokovnih organov zavoda	17
4.	PROGRAMI IN PROJEKTI ČŠOD	19
4.1.	Razvoj programov javne službe	19
4.2.	Izvajanje programov javne službe	19
4.3.	Izvajanje projektnih nalog, ki niso tržna dejavnost	24
4.4.	Izvajanje projektov, financiranih iz EU strukturnih skladov	24
4.5.	Mednarodne aktivnosti in projekti.....	26
4.6.	Tržna dejavnost	29
4.7.	Drugi projekti.....	30
5.	DELOVANJE ZAVODA - PODROČJA	33
5.1.	Kadri in organizacija.....	33
5.2.	Izobraževanje in izpopolnjevanje zaposlenih	38
5.3.	Delo aktivov ČŠOD	41
5.4.	Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost	42
5.5.	Informacijski sistemi	42
5.6.	Investicije in investicijsko vzdrževanje	43
5.7.	Področje prehrane in bivalni standard	44
5.8.	Področje trženja.....	45
6.	FINANČNA REALIZACIJA V LETU 2017	46
6.1.	Financiranje zavoda v letu 2017 glede na vire financiranja	46
6.2.	Realizacija po obračunskem načelu.....	47
6.3.	Realizacija po denarnem toku	47

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM ČŠOD 49

1.	RAČUNOVODSKE USMERITVE	49
1.1.	Neopredmetena dolgoročna sredstva.....	49
1.2.	Opredmetena osnovna sredstva	49
1.3.	Kratkoročne finančne naložbe.....	49
1.4.	Terjatve iz poslovanja	49
1.5.	Kratkoročne in dolgoročne obveznosti iz poslovanja	49
1.6.	Zaloge	50
1.7.	Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje	50
1.8.	Kriteriji za delitev stroškov na javni in tržni del.....	50
2.	POJASNILA K BILANCI STANJA	50
2.1.	Neopredmetena dolgoročna in opredmetena osnovna sredstva	50
2.2.	Kratkoročne terjatve.....	52
2.3.	Denarna sredstva.....	53

2.4.	Aktivne časovne razmejitve	53
2.5.	Zaloge	53
2.6.	Kratkoročne obveznosti	53
2.7.	Dolgoročne obveznosti	54
2.8.	Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje	55
2.9.	Poslovni izid	55
3.	POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV	56
3.1.	Celotni prihodki	56
3.2.	Prihodki javne službe	56
3.3.	Prihodki doseženi na trgu	57
3.4.	Odhodki	58
3.5.	Stroški materiala	59
3.6.	Stroški storitev	60
3.7.	Strošek amortizacije	61
3.8.	Strošek dela	61
3.9.	Drugi stroški	62
3.10.	Finančni odhodki	62
3.11.	Poslovni izid	62

Tabele v letnem poročilu:

<i>Tabela 1: Realizacija načrtovanih programov - število udeležencev.....</i>	<i>9</i>
<i>Tabela 2: Realizacija načrtovanih programov - število nočitev/oskrbnih dni.....</i>	<i>10</i>
<i>Tabela 3: Realizacija aktivnih počitnic, število udeležencev.....</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 4: Realizacija števila udeležencev v dnevni centrih</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 5: nove učne vsebine ŠVN</i>	<i>20</i>
<i>Tabela 6: Število zaposlenih na dan 31.12.2017</i>	<i>33</i>
<i>Tabela 7: Struktura zaposlenih na dan 31.12.2017 glede na spol (vsi zaposleni)</i>	<i>33</i>
<i>Tabela 8: Struktura zaposlenih na dan 31.12.2017 glede na spol (projektne dejavnosti)</i>	<i>34</i>
<i>Tabela 9: Struktura zaposlenih na dan 31.12.2017 glede na spol (redna dejavnosti)</i>	<i>34</i>
<i>Tabela 10: Pregled zaposlenih po stopnji izobrazbe na dan 31.12.2017 (vsi zaposleni)</i>	<i>34</i>
<i>Tabela 11: Pregled zaposlenih po stopnji izobrazbe na dan 31.12.2017 (projektne dejavnosti).....</i>	<i>35</i>
<i>Tabela 12: Pregled zaposlenih po stopnji izobrazbe na dan 31.12.2017 (redna dejavnosti)</i>	<i>35</i>
<i>Tabela 13: Starostna struktura zaposlenih na dan 31.12.2017 (vsi zaposleni)</i>	<i>36</i>
<i>Tabela 14: Starostna struktura zaposlenih na dan 31.12.2017 (projektne dejavnosti)</i>	<i>36</i>
<i>Tabela 15: Starostna struktura zaposlenih na dan 31.12.2017 (redna dejavnosti)</i>	<i>36</i>
<i>Tabela 16: Izvedene investicije 2017</i>	<i>44</i>
<i>Tabela 17: Viri financiranja iz proračunskih postavk-Javna služba</i>	<i>46</i>
<i>Tabela 18: Viri financiranja iz proračunskih postavk- Projektne naloge</i>	<i>46</i>
<i>Tabela 19: Analiza izkoriščenosti nastanitvenih kapacitet po domovih.....</i>	<i>48</i>
<i>Tabela 20: Spremembe neopredmetenih ter opredmetenih osnovnih sredstev za leto 2017:.....</i>	<i>50</i>
<i>Tabela 21: Struktura kratkoročnih terjatev za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:</i>	<i>52</i>
<i>Tabela 22: Struktura denarnih sredstev za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:</i>	<i>53</i>
<i>Tabela 23: Zaloge za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:</i>	<i>53</i>
<i>Tabela 24: Kratkoročne obveznosti za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:</i>	<i>54</i>
<i>Tabela 25: Struktura dolgoročnih obveznosti za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:.....</i>	<i>54</i>
<i>Tabela 26: Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje za leto 2017:</i>	<i>55</i>
<i>Tabela 27: Celotni prihodki Centra šolskih in obšolskih dejavnosti za leto 2017:</i>	<i>56</i>
<i>Tabela 28: Prihodki javne službe Centra šolskih in obšolskih dejavnosti za leto 2017:</i>	<i>57</i>
<i>Tabela 29: Prihodki tržne dejavnosti CŠOD za leto 2017:.....</i>	<i>58</i>
<i>Tabela 30: Struktura odhodkov za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:</i>	<i>58</i>
<i>Tabela 31: Struktura stroškov materiala za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:</i>	<i>59</i>
<i>Tabela 32: Struktura stroškov storitev za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:</i>	<i>60</i>
<i>Tabela 33: Struktura stroškov dela za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:.....</i>	<i>61</i>

Poročilo so izdelali:

Branko Kumer, direktor

Marija Kobetič Premru, namestnica direktorja-vodja splošnega sektorja

Ida Kavčič, pomočnica direktorja za pedagoško dejavnost

Pri posameznih poglavjih so pri izdelavi sodelovali:

Barbara Pondrk, glavni knjigovodja (računovodski podatki)

Irena Kokalj, vodja področja trženja (poglavje 2 in 4)

Marija Jurak Trogar, vodja prehrane (SŠSZ)

Zoran Petrov, vodja projektne področja (projekti)

Aleš Zupan, vodja področja za investicije

Peter Šabec, skrbnik področja IKT

Ljubljana, 16.2.2018

POROČILO O DELU CŠOD V LETU 2017

1. UVOD

V poslovnem letu 2017 je javni zavod CŠOD s celoletnimi aktivnostmi ter zaključno akademijo v novembru na Brdu pri Kranju obeležil 25 let delovanja in izvajanja programa šole v naravi znotraj osnovnošolskega izobraževalnega programa. V tem obdobju se je število udeležencev, ki koristijo storitve CŠOD povečalo za 4,6%, število izvedenih nočitev v domovih za 5,6%, število zaposlenih za 10 glede na predhodno leto. Po sklepu Vlade Republike Slovenije smo 1. julija priključili DD Murska Sobota, kjer smo pričeli izvajati dejavnost ŠVN v septembru. Povečanje števila udeležencev rezultira v 7,4% povečanju prihodkov. Ob izvajanju dejavnosti ŠVN smo uspešno nadaljevali z izvajanjem projekta »Skupaj za znanje«, ter izvedli mednarodno konferenco »Gozd-najlepša in najboljša učilnica«. Skupaj s podjetjem Petrol d.d. smo uspešno zaključili investicijo energetske sanacije doma CŠOD Bohinj, skladno s finančnim načrtom smo izvedli množico investicijskih in vzdrževalnih del na domovih CŠOD. Zavod CŠOD je v letu 2017 dosegel 5.232,82 EUR presežka prihodkov nad odhodki.

1.1. Osnovni podatki javnega zavoda

<i>Polni naziv javnega zavoda</i>	CENTER ŠOLSKIH IN OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI
<i>Skrajšani naziv javnega zavoda</i>	CŠOD
<i>Sedež javnega zavoda</i>	Frankopanska ulica 9, LJUBLJANA
<i>Telefon</i>	01 234 86 00
<i>Telefaks</i>	01 234 86 30
<i>Spletna stran</i>	www.csod.si
<i>Elektronski naslov</i>	info@csod.si
<i>Davčna številka</i>	89446046
<i>Matična številka</i>	5671221
<i>Podračun pri UJP Ljubljana</i>	01100 – 6030715849
<i>Ustanovitelj</i>	Republika Slovenija (<i>ustanoviteljske pravice in obveznosti uresničuje Vlada Republike Slovenije</i>)
<i>Ustanovitveni sklep</i>	SKLEP o ustanovitvi javnega zavoda Center šolskih in obšolskih dejavnosti Ur. l. RS št. 20/2013, Sklep o dopolnitvi Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Center šolskih in obšolskih dejavnosti Ur. l. RS št. 15/2016
<i>Predhodni predpisi</i>	Odlok o ustanovitvi Centra šolskih in obšolskih dejavnosti, Ur. l. RS št. 53/92, 35/97, 99/01, 100/03 in 108/05, ki je prenehal veljati leta 2013

1.2. Organizacijske enote in lokacije opravljanja dejavnosti

➤ Organizacijske enote – domovi

1. Ajda, Libeliška Gora 34, 2372 Libeliče
2. Bohinj, Ribčev Laz 63, 4265 Bohinjsko jezero
3. Breženka, Fiesa 80, 6330 Piran
4. Burja, Seča 152, 6320 Portorož
5. Cerčno, Bevkova 22, 5282 Cerčno
6. Čebelica, Dolenja vas pri Čatežu 19, 8212 Velika Loka
7. Fara, Fara 3, 1336 Kostel
8. Gorenje, Gorenje pri Zrečah 19, 3214 Zreče
9. Jurček, Cesta na stadion 5, 1330 Kočevje
10. Kavka, Livške Ravne 9, 5222 Kobarid

11. Kranjska Gora, Vitranška 9, 4280 Kranjska Gora
12. Lipa, Črmošnjice 27, 8333 Semič
13. Medved, Medvedje Brdo 13, 1373 Rovte
14. Murska Sobota, Tomšičeva ulica 15, Tolmin
15. Peca, Breg 13, 2392 Mežica
16. Planica, Rateče 167, 4283 Rateče
17. Planinka, Slivniško Pohorje 39, 2208 Pohorje
18. Radenci, Gor. Radenci 1a, 8342 Stari trg ob Kolpi
19. Rak, Rakov Škocjan 2, 1380 Cerknica
20. Soča, Dijaška ulica 14, 5220 Tolmin
21. Škorpiljon, Veliki Boč 31 a, 2353 Sveti Duh na Ostem vrhu
22. Štrk, Spuhlja 34 a, 2250 Ptuj
23. Trilobit, Javorniški Rovt 25, 4270 Jesenice
24. Vojsko, Vojsko 21, 5280 Idrija

➤ Lokacije dnevni centri

1. Mesto Ljubljana (Ljubljansko barje, Tehniški muzej Bistra, razne lokacije - teren)
2. Jama Dimnice (Slivje pri Kozini, Luka Koper, Socerb, Markovščina, Rakov Škocjan, razne lokacije - teren)
3. Čopova hiša, Žirovnica (Žirovnica, razne lokacije - teren v Sloveniji in v Avstriji - Koroška)
4. Groharjeva hiša (Zgornja Sorica pri Železnikih)
5. Prekmurje in Velenje (Muzej premogovništva v Velenju, razne lokacije-teren)
6. Dolenjska, Bela Krajina in Posavje (razne lokacije-teren)

➤ Druge lokacije

1. Ankaran, Jadranska 88, 6280 Ankaran
2. Gaber 122, Rogla 65b, 3214 Zreče
3. Ptuj - Kurent, Osojnikova cesta 9, 2250 Ptuj

1.3. Dejavnost zavoda

➤ Dejavnost zavoda, opredeljena v sklepu o ustanovitvi

Javni zavod Center šolskih in obšolskih dejavnosti je ustanovljen za opravljanje strokovnih in organizacijskih nalog, povezanih s posredovanjem znanja, uvajanjem v raziskovalno delo in kulturne dejavnosti mladine ter za izvajanje delov programov, ki se opravljajo kot javna služba na področju vzgoje in izobraževanja.

Zavod opravlja dejavnosti, ki se izvajajo kot javna služba na naslednjih področjih:

- o splošna dejavnost javne uprave,
- o urejanje zdravstva, izobraževanja, kulturnih in drugih socialnih storitev, razen obvezne socialne varnosti,
- o osnovnošolsko izobraževanje,
- o drugje nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje,
- o pomožne dejavnosti za izobraževanje,
- o dejavnost dijaških in študentskih domov ter druge nastanitve,
- o dejavnost knjižnic.

Naloge zavoda v okviru navedenih dejavnosti so:

- o izvajanje vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, ki so povezane z življenjem v naravi ter so del programa osnovne šole in vzgojno-izobraževalnih programov na ravni srednje in višješolskega izobraževanja,

- nudenje bivanja in prehrane, učnih ter športnih sredstev in objektov, storitev pedagoškega in drugega strokovnega osebja za izvedbo dejavnosti iz prejšnje alineje ter naravoslovnih, kulturnih in drugih interesnih dejavnosti,
- izvajanje stalnih projektov vključevanja mladih v raziskovalno delo, kot so tabori, poletne šole, mladinske raziskovalne skupine in podobno v obliki seminarjev, ekskurzij in predavanj,
- dejavnost dijaških domov,
- sodelovanje s sorodnimi organizacijami doma in v tujini ter vključevanje v združenja in mednarodne ustanove,
- svetovalne, razvojne, organizacijske, informacijske in finančno-ekonomske storitve v okviru dejavnosti iz prejšnjih alinej ter izvoz in uvoz blaga in storitev v okviru dejavnosti,
- druge naloge, določene s predpisi ali splošnim aktom zavoda.

➤ **Javna služba**

Delovanje Centra šolskih in obšolskih dejavnosti sega na področje šolstva, športa, znanosti in kulture.

Primarna dejavnost Centra šolskih in obšolskih dejavnosti je izvedba programov v okviru javne službe.

V okviru javne službe CŠOD izvaja tedenske programe šole v naravi za učence, dijake in otroke s posebnimi potrebami, kot naravoslovni teden, družboslovni teden, športni teden, teden obveznih izbirnih vsebin, dneve dejavnosti (naravoslovni, kulturni, tehniški in športni dnevi) in aktivne počitnice.

Programi se izvajajo v domovih Centra šolskih in obšolskih dejavnosti ter na drugih lokacijah po Sloveniji (dnevni centri), kar omogoča udeležencem, da ob pestrosti naravne in kulturne dediščine realizirajo postavljene cilje.

➤ **Tržna dejavnost**

Poleg javne službe zavod opravlja tudi tržno dejavnost: dejavnost počitniških domov in letovišč, druge nastanitve za krajši čas, dajanje športne opreme in drugih izdelkov za široko rabo v najem in zakup, dejavnost okrepčevalnic in drugih obratov, dejavnost hotelov in mladinskih prenočišč, trgovina na drobno v ne specializiranih prodajalnah in drugo.

2. DOSEGANJE NAČRTOVANIH CILJEV

Aktivnosti, ki jih je izvajal ČŠOD v letu 2017 so opredeljene v dokumentu »Letni delovni in finančni načrt javnega zavoda ČŠOD za leto 2017 z obrazložitvami«, ki je bil sprejet na 15. redni seji Sveta zavoda dne 24.2.2017 in v dokumentu »Letni delovni in finančni načrt javnega zavoda ČŠOD za leto 2017 z obrazložitvami – rebalans (R1)«, ki je bil sprejet na 17. redni seji Sveta zavoda dne 25.10.2017.

2.1. Realizacija dolgoročnih ciljev

Dolgoročni cilj javnega zavoda ČŠOD je utrditi položaj pri izvajanju šole v naravi in pridobiti v program šole v naravi čim večje število osnovnošolcev in srednješolcev. Da bi to dosegli, bomo programe nenehno posodabljali, da bi tako šole našle v njih tiste tematske sklope oziroma vsebine, ki jih ne morejo izvajati v razredu.

Dolgoročni cilji so:

- o zagotavljanje možnosti udeležbe v programu šole v naravi vsakemu učencu, vključenemu v osnovno in srednješolsko izobraževanje, vsaj dvakrat v času njegovega izobraževanja;
- o širjenje prostorskih kapacitet za uresničevanje poslanstva ČŠOD in izvajanje programa šole v naravi;
- o uresničevanje investicij na osnovi Načrta razvojnih programov s posebnim poudarkom na zniževanju porabe energije;
- o oblikovanje strategije nadaljnjega razvoja ČŠOD, ki temelji na konceptu Šole v naravi, s posebnim poudarkom na trajnostnem razvoju in enakih možnostih ter uresničevanju želja in potreb uporabnikov naših storitev;
- o razvijanje in širjenje učenja na prostem, v resničnem svetu, na nacionalnem in mednarodnem nivoju;
- o razvoj novih strategij in pristopov pri oblikovanju vsebin, ki dopolnjujejo učne načrte s področja naravoslovja, sociologije, ekologije, gibanja, kulturne in naravne dediščine ter odgovornega ravnanja do okolja;
- o razvoj prepoznavnosti domov po specifičnih vsebinah in vizijah;
- o velik poudarek na medpredmetnem povezovanju vsebin, organizaciji dela, fleksibilnosti oblik in metod dela ter upoštevanju socialno-integracijske vloge programov šole v naravi;
- o oblikovanje učnih programov tako, da bodo vsebine aktualne, zanimive, uporabne in nepozabne;
- o redno spremljanje zadovoljstva udeležencev (zunanja evalvacija programov javne službe);
- o strokovno sodelovanje s sorodnimi javnimi zavodi in fakultetami;
- o mednarodno sodelovanje v okviru različnih projektov;
- o pridobivanje projektov, ki se financirajo iz sredstev ESS in ESRR.

Pregled delovanja zavoda v letu 2017, izvedene aktivnosti in uresničeni cilji v letu 2017 kažejo, da je zavod uspešen pri izvajanju strategije za doseganje dolgoročnih ciljev zavoda.

2.2. Realizacija prednostnih nalog in ciljev v letu 2017

Prednostne naloge ČŠOD so bile v letu 2017, poleg širitve dejavnosti v Pomurje in zaključek celovite obnove objekta v Bohinju, povezane z aktivnostmi ob 25-letnici delovanja zavoda.

25-letnica delovanja zavoda predstavlja prelomnico v razvojnem smislu, zato smo leto 2017 namenili premisleku o prehojeni poti ter postavitvi vizije nadaljnjega dolgoročnega razvoja.

➤ Vsebine in programi

ČŠOD je v letu 2017 pri vsebinah in programih sledil in realiziral naslednje cilje:

- o posodobitev učnih vsebin in programov za obstoječe in nove ciljne skupine ter ranljive skupine,

- o strokovno sodelovanje s področja vzgojno izobraževalnega dela, še posebej za delo z ranljivimi skupinami in z različnimi strokovnimi inštitucijami (Pedagoška fakulteta Ljubljana, Univerza na primorskem, FF Maribor, ZTKS, Konfucijev inštitut Ljubljana, MEPI),
- o v razpisu za šolsko leto 2017/2018 nadaljeval s ponujenimi programi šolam za nadarjene učence (tedenski, vikend, enodnevni, počitniški programi),
- o razvoj kvalitetne didaktike učenja na prostem, to je organizacije in pedagoških pristopov, oblik in metod dela, s katerimi se bo zanimivost in atraktivnost programov ohranjala ali povečala (celostni, projektni, tematski, medpredmetni, eksperimentalno-raziskovalni pristop),
- o zagotavljanje kakovosti in visoke ravni varnosti izvajanja programov v programih šole v naravi in dnevih dejavnosti,
- o zagotavljanje zadovoljstva udeležencev CŠOD programov,
- o v okviru 25. obletnice CŠOD izvedba izobraževalnih in promocijske aktivnosti za različne ciljne skupine,
- o celoletne aktivnosti, povezane s 25. letnico zavoda.

Cilji so bili uspešno realizirani.

➤ **Kadri in organizacija**

- o CŠOD je imel v letu 2017 na kadrovskem in organizacijskem področju zastavljene naslednje cilje:
- o ohraniti število zaposlenih za izvedbo javne službe, oz. ga povečati ob širitvi dejavnosti javne službe v sodelovanju z MIZŠ,
- o ohraniti število zaposlenih v ESS programih,
- o povečati število zaposlenih na tržni dejavnosti (za izvajanje javne službe in tržne dejavnosti),
- o okrepiti skupne službe (centrala),
- o dvigniti kakovost sodelovanja med zaposlenimi v OE, DC in centrali,
- o razvijati pozitivno klimo na posameznih OE in v CŠOD kot celoti,
- o skrbeti za zaposlene in promovirati zdravje pri delu,
- o spodbujati zaposlene k izobraževanju doma in v tujini,
- o sprejeti pravilnik za povračilo stroškov v zvezi z delom.

Večina ciljev je bila uspešno realizirana.

➤ **Drugi poslovni cilji**

V letu 2017 je CŠOD sledil naslednjim ciljem:

- o usklajevanje kadrovskih zmožnosti, kapacitet in razvojnih nalog s poslovnimi kazalniki,
- o zagotavljanje dodatnih sredstev s pridobivanjem programov, financiranih iz evropskih strukturnih skladov in drugih virov,
- o sprememba negativnega trenda na področju tržne dejavnosti, pridobivanje novih gostov (širitev ponudbe v tujino, ponuditi ciljnim skupinam posebne pogoje za izvajanje programov, kot so npr. kanuisti, atleti, skakalci ipd.),
- o število udeležencev na dnevih dejavnosti prilagoditi kadrovskim možnostim,
- o povečanje aktivne udeležbe učiteljev šol in zunanjih sodelavcev,
- o znižanje porabe energije in stroškov vzdrževanja,
- o zvišanje standarda opreme in širjenje ponudbe didaktičnih in drugih pripomočkov,
- o preoblikovanje ponudbe trgovskega blaga (novi artikli, ki predstavljajo identiteto doma ali lokalnega okolja),
- o izboljšave in dopolnitve finančnega ter kadrovskega informacijskega sistema,
- o izvedba aktivnosti za zamenjavo manj učinkovitih rešitev z novim informacijskim sistemom (Rezervacije in Recepција, Urnik),

- o nadaljevanje obnove doma Bohinj in uspešna izvedba ostalih aktivnosti (zaključek obnove vključno z izvedbo energetske sanacije),
- o vzpostavitev dejavnosti ŠVN v Pomurju,
- o ureditev pogojev v Ankaranu in oblikovanje idejne rešitve,
- o ureditev odprtih zadev v zvezi z MP Kurent na Ptuj,
- o druge aktivnosti.

Večino ciljev smo uspešno realizirali.

Rekonstrukcija doma Bohinj se je v juniju 2017 zaključila. Na podlagi javno zasebnega partnerstva smo v okviru pilotnega projekta za energetske obnove pridobili tudi kohezijska sredstva EU (realizacija v decembru 2017).

Dne 1.7.2017 je CŠOD na podlagi sklepa Vlade RS uspešno izvedel pripojitve Dijaškega doma Murska Sobota in s 1.9.2017 vzpostavil dejavnost ŠVN v Pomurju.

Posamezni cilji so ostali nerealizirani, saj so zunanji dejavniki in kadrovska problematika, ki se je nadaljevala tudi v letu 2017, vplivali na njihovo realizacijo (dvig tržne dejavnosti, preoblikovanje ponudbe trgovskega blaga, ureditev pogojev v Ankaranu, zamenjava informacijskega sistema Urnik).

2.3. Realizacija glavnih programov v letu 2017

Tabela 1: Realizacija načrtovanih programov - število udeležencev

	Realizirano 2017	Načrtovano 2017 (R1)	Indeks REAL/PLAN	indeks 2017/2016	Realizirano 2016	Realizirano 2015*
Šola v naravi – udeleženci	51.775	50.225	103,1	104,9	49.355	49.513
Aktivne počitnice udeleženci	1.869	1.916	97,5	98,6	1.896	2.153
Domovi - dnevi dejavnosti, udeleženci	1.783	1.070	166,6	166,6	1.070	1.843
Vikend programi – javna služba udeleženci	10.944	10.894	100,5	100,5	10.894	10.295
DC - dnevi dejavnosti, udeleženci	41.220	40.658	101,4	101,4	40.658	32.375
Tržna dejavnost – udeleženci	12.446	12.210	101,9	102,3	12.163	13.676
Skupaj	120.037	116.973	102,6	103,5	116.032	109.855

	Realizirano 2017	Načrtovano 2017 (R1)	Indeks REAL/PLAN	indeks 2017/2016	Realizirano 2016	Realizirano 2015
JAVNA SLUŽBA	107.591	104.763	102,7	103,6	103.869	96.179
TRŽNA DEJAVNOST	12.446	12.210	101,9	102,3	12.163	13.676

Tabela 2: Realizacija načrtovanih programov - število nočitev/oskrbnih dni

	Realizirano 2017	Načrtovano 2017 (R1)	Indeks REAL/PLAN	indeks 2017/2016	Realizirano 2016	Realizirano 2015*
Šola v naravi - oskrbni dnevi	217.564	210.252	103,5	105,1	207.056	211.991
Aktivne počitnice oskrbni dnevi	11.759	11.592	101,4	102,3	11.492	13.019
Vikend programi – javna služba	29.674	28.990	102,4	102,4	28.990	27.263
Tržna dejavnost – nočitve	35.238	31.379	112,3	112,6	31.285	35.600
Skupaj	294.235	282.213	104,3	105,5	278.823	287.873

	Realizirano 2017	Načrtovano 2017 (R1)	Indeks REAL/PLAN	indeks 2017/2016	Realizirano 2016	Realizirano 2015
JAVNA SLUŽBA	258.997	250.834	103,3	104,6	247.538	252.273
TRŽNA DEJAVNOST	35.238	31.379	112,3	112,6	31.285	35.600

v letu 2015 vključena ŠVN v okviru projekta »Žrtve poplav«, ki se je izvajalo z zaposlenimi iz projekta (6.762 oskrbnih dni).

Podatki o številu udeležencev in nočitev v programu javne službe po posameznih OE se nahajajo v tabeli »Analiza izkoriščenosti nastanitvenih kapacitet po domovih za leto 2017« v prilogi poročila.

Pri programu šole v naravi smo v letu 2017 realizirali večje število od načrtovane udeležbe. Število udeležencev se je največ povečalo na račun lokacije ČŠOD Murska Sobota, ki se je priključila s 1. julijem 2017.

Povečanje števila udeležencev je tudi posledica obnovljenega doma Bohinj, novega doma v Murski Soboti in večje zasedenosti posameznih domov (Cerkno, Fara, Soča).

Udeležba v programu dnevi dejavnosti - DC (kulturni, tehniški in naravoslovni dnevi) je v letu 2017 za 1 % višja od načrtovane.

Pri izvedbi programa aktivnih počitnic je zabeležena višja realizacija oskrbnih dni glede na načrtovano, predvsem na račun programov z daljšim obdobjem bivanja v Kavki, Bohinju in Soči. Število udeležencev je bilo manjše od načrtovanega.

Na področju tržne dejavnosti si je zavod v letu 2017 zastavil cilj 31.379 nočitev, indeks realizacije glede na plan je 112,3 pri številu nočitev in 101,9 pri številu gostov. Večje število nočitev od načrtovanih in povečanje glede na leto 2016 je v obnovljenem domu Bohinj, novi enoti Murska Sobota in v posameznih drugih domovih.

Skupno število udeležencev v vseh programih ČŠOD je večje od načrtovanega. V primerjavi z letom 2016 je realizacija višja za 2 %.

Indeks števila nočitev oz. oskrbnih dni glede na načrtovano je 104,3, povečanje je tako pri javni službi kot tudi tržni dejavnosti.

V letu 2017 je bilo opravljenih na javni službi 258.997 oskrbnih dni, na področju tržne dejavnosti pa 35.238 nočitev, kar predstavlja razmerje 88 : 12 v korist javne službe.

➤ Cilji in kazalniki – programi

Šola v naravi

- **Cilj:** dvigniti število udeležencev in število oskrbnih dni v programih šole v naravi glede na leto 2016
- **Kazalnik:** število udeležencev vseh programov šole v naravi in št. oskrbnih dni
- **Plan 2017:** planirano št. udeležencev je 50.225, planirano št. oskrbnih dni je 210.252
- **Realizacija 2017:** realizirano št. udeležencev je 51.775, realizirano št. oskrbnih dni je 217.564

V letu 2017 smo presegli planirano udeležbo za 3 % in realizirali za 3,5 % več oskrbnih dni od planiranih in s tem povečali število udeležencev v programu šole v naravi. Povečano število udeležencev in oskrbnih dni je predvsem zaradi nove enote v Murski Soboti. Pri nekaterih domovih se je povečal obisk zaradi nove programske ponudbe projektnih in tematskih tednov ter programov za nadarjene (domovi Ajda, Cerkno, Fara, Trilobit).

Dnevi dejavnosti v domovih

- **Cilj:** ohraniti število udeležencev glede na udeležbo v preteklih letih
- **Kazalnik:** število udeležencev v programu dnevi dejavnosti
- **Plan 2017:** planirano število udeležencev je 1.070
- **Realizacija 2017:** realizirano število udeležencev je 1.783

Domovi izvajajo dneve dejavnosti za bližnje šole oziroma za tiste šole, ki povprašujejo po zanimivih programih na področju naravoslovja, družboslovja in športa. V letu 2017 so domovi povečali realizacijo glede na plan. Število udeležencev v programih dnevi dejavnosti po domovih se je povečalo za 66 %.

Programi šol med vikendom

- **Cilj:** ohraniti število udeležencev glede na udeležbo v preteklih
- **Kazalnik:** število udeležencev v programih med vikendom
- **Plan 2017:** planirano število udeležencev je 10.894
- **Realizacija 2017:** realizirano število udeležencev je 10.944

Vzgojno izobraževalni program v srednjih šolah, zlasti gimnazijah in strokovnih srednjih šolah predvideva tudi obvezne izbirne vsebine in interesne dejavnosti. Šole del programa obveznih izbirnih vsebin in interesnih dejavnosti izvajajo ob koncu tedna, v času vikenda. Dijaki in učenci ob pomoči naših pedagoških delavcev izvajajo različne dejavnosti s področja naravoslovja, družboslovja in športa. V letu 2017 smo realizirali 0,5 % več udeležencev kot jih je bilo v letu 2016 in kot je bilo planirano, ter za 2,4% več oskrbnih dni kot je bilo načrtovanih.

Aktivne počitnice

- **Cilj:** ohraniti število udeležencev glede na udeležbo v letu 2016
- **Kazalnik:** število udeležencev v aktivnih počitnicah
- **Plan 2017:** pričakovano število udeležencev je 1.894
- **Realizacija 2017:** realizirano število udeležencev je 1.869

Tudi v letu 2017 je CŠOD organiziral pester program aktivnosti za preživljanje počitniških dni za osnovnošolske otroke. Program je bil pripravljen po domovih in objavljen na spletnih straneh CŠOD, o programih smo obveščali tudi z letaki, plakati in z neposredno komunikacijo s šolami. Zanimanje otrok in staršev za to obliko počitnic so velike, vendar smo pri številu aktivnih počitnic kadrovsko omejeni in jih izvajamo s pomočjo zunanjih izvajalcev. Aktivnih počitnic se je udeležilo 1.869 otrok, kar je sicer nižje število kot v letu 2016, vendar se je število oskrbnih dni v primerjavi z 2016 povečalo za 2,3 %.

Tabela 3: Realizacija aktivnih počitnic, število udeležencev

Organizacijska enota (Dom)	Real 2017	struktura	indeks 17/16	Real 2016
Ajda	95	5,1%	182,7	52
Bohinj	119	6,4%	-	0
Breženka	70	3,7%	170,7	41
Burja	24	1,3%	50,0	48
Cerkno	45	2,4%	86,5	52
Čebelica	50	2,7%	54,3	92
Fara	59	3,2%	131,1	45
Gorenje	132	7,1%	300,0	44
Jurček	86	4,6%	98,9	87
Kavka	157	8,4%	99,4	158
Kranjska Gora	42	2,2%	41,6	101
Lipa	53	2,8%	58,9	90
Medved	85	4,5%	82,5	103
Murska Sobota	56	3,0%	-	0
Peca	46	2,5%	158,6	29
Planica	0	0,0%	-	0
Planinka	51	2,7%	57,3	89
Radenci	65	3,5%	57,0	114
Rak	54	2,9%	128,6	42
Soča	155	8,3%	73,1	212
Škorpion	72	3,9%	100,0	72
Štrk	64	3,4%	55,7	115
Trilobit	90	4,8%	93,8	96
Vojsko	100	5,4%	84,0	119
Drugo (Avrikelj)	99	5,3%	104,2	95
SKUPAJ	1.869	100,0%	98,6	1.896

Dnevi dejavnosti – dnevni centri

- **Cilj:** ohraniti število udeležencev glede na udeležbo v letu 2016
- **Kazalnik:** število udeležencev v programu dnevi dejavnosti
- **Plan 2017:** planirano število udeležencev je 40.658
- **Realizacija 2017:** realizirano število udeležencev je 41.220

Za leto 2017 smo za dneve dejavnosti planirali ohranitev števila udeležencev zaradi podobne ponudbe kot v letu 2016 in nismo načrtovali dodatnih programov. Glede na leto 2016 je število udeležencev večje, indeks je 101,4 in smo presegli načrtovano udeležbo.

Tabela 4: Realizacija števila udeležencev v dnevni centrih

Dnevni cente r oz. program / lokacija	Vrsta dneva dejavnosti	Real 2017	delež	indeks 17/16	Real 2016
Arboretum Volčji Potok	Naravoslovni dnevi	8.478	20,6%	95,5	8.874
Od cveta do medu (čebelarški dan)					
Izdelava herbarija in spoznavanje dreves					
Izdelava določevalni ključev in spoznavanje dreves					
Nadarjeni – več o pticah	Tehniški dan				
Polhov Gradec					

Dnevni center oz. program / lokacija	Vrsta dneva dejavnosti	Real 2017	delež	indeks 17/16	Real 2016
Ljubljana mesto	Kulturni dnevi	8.491	20,6%	107,6	7.891
2000 let Emone					
Tehniški muzej Bistra	Tehniški				
Ljubljansko barje	Naravoslovni				
Rakov Škocjan	Naravoslovni dnevi	7.080	17,2%	97,3	7.280
Jama Dimnice					
Kraški rob	Ekскурzije				
Ekскурzija v Trst					
Ekскурzija na Kras	Kulturni				
Po graničarskih poteh	Naravoslovni				
Reka sedmih imen					
Krajinski park Strunjan					
Voda skozi kras	Za nadarjene				
Nadarjeni - netopirji	Tehniški				
Luka Koper					
Muzej premogovništva Velenje	Tehniški dnevi	3.855	9,4%	102,9	3.745
Energetski poligon MIC Velenje					
Eko terme Snovik	Kulturni dnevi				
Naše Prekmurje					
Celeia-Cilli-Celje					
Nar. in kulturna dediščina ob reki Savinji					
Groharjeva hiša	Kulturni dnevi	4.375	10,6%	115,5	3.788
Groharjeva pot					
Čopova hiša	Kulturni dnevi	6.748	16,4%	101,7	6.635
Po Prešernovih stopinjah					
Čebele					
Ekскурzija na Koroško	Ekскурzije				
Začetki slovenske književnosti	Kulturni dnevi	2.193	5,3%	89,7	2.445
Ajdovski gradec in grad Sevnica	Tehniški dnevi				
Gradovi ob Savi in energija	Naravoslovni dnevi				
Novo mesto, zelišča in termalni vrelci	Ekскурzije				
Pečemo kruh v Beli krajini					
Stiški rokopis, grad Bogenšperk, GEOSS					
Šola življenja in Lisca					
Naravne lepote Lisce					
Zagreb					
Zeliščarska kmetija Brežice					
Po poti novejšje zgodovine					
Po Beli krajini in Kolpi navzgor					
Novo mesto, situle in Krka					
SKUPAJ		41.220	100,0%	101,4	40.658

Dijaški dom

- **Cilj:** ohraniti število dijakov glede na leto 2016
- **Kazalnik:** število dijakov
- **Plan 2017:** planirano število dijakov je 6
- **Realizirano 2017:** v šolskem letu 2017/18 je vpisanih 5 dijakov.

V zadnjih letih je prisoten trend upadanja števila dijakov, ki bivajo v dijaškem domu. Na zmanjšan vpis vpliva nižja nataliteta in mreža šol. ČŠOD kljub uvedeni glavarini, ki je bistveno znižala prispevek države pri sofinanciranju dejavnosti dijaškega doma, ohranja dejavnost ob podpori MIZŠ, z namenom, da se ohranja mreža gimnazij. Planirali smo, da bo v dijaškem domu v šolskem letu 2017/18 bivalo 6 dijakov, vendar je število dijakov upadlo. V šolskem letu 2016/17 so šolanje zaključili 3 dijaki, v novem šolskem letu pa sta se vpisala 2 novince. Program poteka v eni vzgojni skupini.

Tržna dejavnost

- **Cilj:** ohraniti število nočitev in število gostov v domovih kot je bilo v 2016
- **Kazalnik:** število gostov in število nočitev na področju tržne dejavnosti
- **Plan 2017:** planirano število gostov je 12.210 in planirano število nočitev je 31.379
- **Realizirano 2017:** realizirano število gostov je 12.446 in realizirano število nočitev je 35.238

V letu 2017 je bilo realizirano večje število gostov in nočitev od planiranih. Višja realizacija od planirane je posledica nove enote v Murski Soboti in obnovljenega doma v Bohinju, ki je v drugi polovici leta spet začel sprejemati tržne goste. Povečano število gostov in nočitev glede na 2016 pa je bilo tudi v nekaterih drugih domovih (Gorenje, Jurček, Kavka, Lipa, Medved, Rak, Soča in Vojsko). V drugih domovih je precejšen upad tržnih gostov, največji upad v primerjavi z letom 2016 pa je v Planici, kjer po prenosu objektov in dela dejavnosti na Zavod za šport Planica ni pogojev za opravljanje tržne dejavnosti.

➤ Realizacija promocijskih aktivnosti

Promocijske aktivnosti v letu 2017 so bile usmerjene predvsem v aktivnosti v okviru praznovanja 25 letnice. Nekatere redne promocijske aktivnosti smo zaradi tega realizirali v manjšem obsegu.

Obiski po OŠ

- **Cilj:** seznaniti šole z načinom dela in programom ČŠOD
- **Kazalnik:** število obiskanih šol
- **Plan 2017:** predvideno število obiskanih šol je 30
- **Realizirano 2017:** 15 obiskanih šol; vse šole in starše smo povabili tudi na dan odprtih vrat 5. maja

Predstavitev dela na srečanjih ravnateljev v okviru ZRSS in Šole za ravnatelje

- **Cilj:** seznaniti ravnatelje z novostmi in načini dela v ČŠOD
- **Kazalnik:** število ravnateljev šol, ki se bodo udeležili srečanj
- **Plan 2017:** predvideno je, da se bo srečanj udeležilo 80 % ravnateljev oziroma pomočnikov ravnateljev
- **Realizirano 2017:** predstavitve ČŠOD so bile v aprilu in maju na regijskih srečanjih ravnateljev OE Kranj, OE Nova Gorica, OE Slovenj Gradec, OE Novo mesto, OE Murska Sobota, OE Ljubljana, OE Maribor in OE Celje; srečanj se je udeležilo približno 90 % vseh ravnateljev

Kontakti s športnimi klubi in društvi, OKS in športnimi zvezami ter kulturnimi društvi

- **Cilj:** predstaviti možnosti dejavnosti v domovih in seznaniti s pogoji bivanja
- **Kazalnik:** število kontaktov

- **Plan 2017:** predvideno število kontaktov po društvih in klubih je 30
- **Realizirano 2017:** novo pridobljeno število kontaktov je približno 25

Revija Šola v naravi

- **Cilj:** seznanitev šol z novostmi in načini dela v CŠOD
- **Kazalnik:** število šol, ki prejemajo revijo Šola v naravi
- **Plan 2017:** predvideno število šol, ki prejemajo revijo je 450, v letu 2017 načrtovane tri številke
- **Realizirano 2017:** izdali smo dve reviji Šole v naravi; prejele so jo vse osnovne šole

Predstavitve dejavnosti v centru Ljubljane: V naravo z glavo

- **Cilj:** predstavitev dejavnosti CŠOD javnosti v parku Tivoli in na Špici ter vključiti čim večje število OŠ in vrtcev v predstavitev dejavnosti
- **Kazalnik:** število obiskovalcev
- **Plan 2017:** predvideno število obiskovalcev 1500
- **Realizirano 2017:** število obiskovalcev je bilo večje kot 1500

Spletna stran

- **Cilj:** seznanitev javnosti z novostmi v CŠOD in počitniškimi programi CŠOD
- **Kazalnik:** število ogledov
- **Plan 2017:** predvideno število ogledov je 650.000
- **Realizirano 2017:** v aprilu smo vzpostavili nov način analize obiska spletne strani; od aprila do decembra je bilo število sej 148.338; vsaka seja pa vključuje povprečno 3,91 ogledov strani, kar pomeni približno enako število ogledov kot prejšnja leta

Socialna omrežja

- **Cilj:** seznanitev javnosti z novostmi v CŠOD in počitniškimi programi CŠOD
- **Kazalnik:** število novih sledilcev
- **Plan 2017:** predvideno število novih sledilcev je 200 (skupaj 4.600 sledilcev)
- **Realizacija 2017:** v marcu smo vzpostavili Facebook strani za vsak dom posebej; sledilcev skupne CŠOD Facebook strani je v 2017 4.810 sledilcev, kar je 200 novih (v letu 2016 je bilo 4637 sledilcev)

E-novice

- **Cilj:** seznanitev javnosti z novostmi v CŠOD in počitniškimi programi CŠOD
- **Kazalnik:** število novih uporabnikov, ki se prijavijo na prejemanje e-novic preko spletne strani
- **Plan 2017:** predvideno število novih uporabnikov je 300
- **Realizacija 2017:** v aprilu smo vzpostavili nov način pošiljanja e-novic preko aplikacije Elastic e-mail; na e-novice se je na novo prijavilo 318 uporabnikov

3. POROČILO O DELU ORGANOV ZAVODA

3.1. Poročilo direktorja

Več kot četrto stoletje trajajoči razvoj CŠOD odraža nenehno prostorsko in programsko rast, ki se danes izkazuje s 24 domovi razpršenimi širom Slovenije, ob njih pa 7 dnevnih centrov. V teh domovih letno preživi 3 do 5 dnevne programe preko 68.000 mladostnikov, dodatno pa v enodnevnih programih dnevnih centrov še 40.000 otrok. Starši, šole in vrtci nam zaupajo, kar nam izkazujejo s pismi zadovoljstva in ocenami, ki odražajo izjemno visoko stopnjo zadovoljstva in podpore.

CŠOD je javni zavod, ustanovljen s ciljem izvajanja programa šole v naravi, ki zagotavlja kakovostno izvajanje vsebin s področja športa, naravoslovja in družboslovja. Vse bolj pa predstavlja prostor, ki te vsebine povezuje v celoto, tako s področja življenja v naravi in v skupnosti, sobivanja in še posebej pri razvoju in oblikovanju odgovornega odnosa do narave. S stalnim razvojem vsebin in programov CŠOD utrjuje vizijo zagotoviti učencem celosten pristop pri učenju ter delovati v obliki projektnih in tematskih tednov.

Kot družbeno odgovorna institucija CŠOD izvaja projektno aktivnost »Skupaj za znanje«, s ciljem zagotoviti pomoč romskim otrokom in njihovim staršem pri vključevanju v sistem vzgoje in izobraževanja in pri pridobivanju novih znanj tudi izven šolskih prostorov.

Zaposleni v CŠOD svoje znanje, strokovnost, odnos in perspektivo gradijo na profesionalni zavezi, da bodo mladostnikom omogočili na najboljši možen način spoznati kakovost okolja, v katerem živijo, pomen živalskega in rastlinskega sveta, medsebojne povezanosti ter odgovornost za njegovo uravnoteženo sobivanje in ohranitev.

CŠOD želi, skupaj s podporo odgovornih na MIZŠ, omogočiti dostop do teh dobrin vsem mladim, ki obiskujejo javne zavode v Republiki Sloveniji. Skorajda ni otroka, ki ne bi vsaj enkrat v času šolanja obiskal katerega od domov CŠOD. V CŠOD si prizadevamo, da bi s prostorsko ponudbo in dobro opremljenostjo lahko vsakemu otroku zagotovili ne le bivanje, ampak tudi športno in drugo opremo za kakovostno preživetje v naravi.

CŠOD posebno skrb namenja izobraževanju in usposabljanju učiteljev, nosilcev programov. Organizirana je bila vrsta izobraževanj iz različnih strokovnih področij, vključno z udeležbo na mednarodnih izmenjavah in seminarjih, na katerih so udeleženci spoznavali nove metode in pristope s posameznih področij delovanja. V letu 2017 smo po domovih organizirali dan odprtih vrat, predstavitev javnosti v Tivoliju, organizirali mednarodno konferenco v Bohinju in nacionalno konferenco o šoli v naravi, se udeležili konference EOE v Angliji, izvedli izmenjave učiteljev na mednarodnem nivoju in sodelovali v mednarodnih projektih izmenjave otrok in učiteljev. CŠOD je prepoznaven in izjemno uspešen pri širjenju programov, ki se financirajo iz drugih virov. Od zamejcev, Slovencev po svetu, Evropskih izmenjav, do zahtevnih ESS projektov. V teh projektih si zaposleni pridobivajo znanja in izkušnje in osebne potrditve, ki omogočajo profesionalni razvoj in napredovanje ter utrjujejo prepoznavnost CŠOD ne samo v naravoslovnih, temveč tudi drugih programih.

Še naprej uspešno razvijamo koncept novih in specifičnih vsebin ter prepoznavnost posameznega doma tako po programski raznolikosti kot tudi po ponudbi značilni pokrajini, kulturni tradiciji in zgodovinskim značilnostim. V juliju 2017 je CŠOD uspešno vključil v svojo mrežo dom v Murski Soboti, za katerega povpraševanje je potrdilo pričakovanja. Uspeli smo zaključiti prenovalo doma v Bohinju, v katerega je vloženih preko 3 milijone lastnih sredstev in sredstev evropske kohezijske politike, hkrati pa skupaj z MO Ptuj pogodbeno oddati prostore doma Kurent na Ptuj.

Šole postajajo mesta, kjer se oblikujejo mreže odnosov, tehnologij in praks, ter se smiselno dopolnijo šele zunaj šolskih učilnic, ali kot trdimo v CŠOD, v najboljši učilnici na svetu, v šoli v naravi. Do tega spoznanja so strokovnjaki, razvojniki in snovalci slovenskega šolskega sistema prišli že pred četrto stoletje, ko so zasnovali CŠOD. Skozi vsa leta je CŠOD ob veliki podpori šolskega ministrstva razvil

enovit, enkratni sistem šole v naravi, ki ga opazujejo, proučujejo in povzemajo tudi nekateri šolski sistemi večjih razvitih držav.

CŠOD je uspešen javni zavod s profesionalnimi in strokovnimi delavci na vseh področjih, tako pri pripravi in vodenju prehrane, zagotavljanju varnosti, profesionalnih in strokovnih učiteljih, usposobljenih za delo na terenu, s sposobnimi vodji, kot tudi z dobro organizirano in racionalno usmerjeno centralno službo.

Vse navedeno in opisano zagotavlja kakovosten in stabilen nadaljnji razvoj zavoda CŠOD ter pozitiven poslovni rezultat.

Branko Kumer
Direktor CŠOD

3.2. Poročilo o delu Sveta zavoda CŠOD

Svet Centra šolskih in obšolskih dejavnosti se je v letu 2017 sestel na dveh rednih sejah in dveh korespondenčnih sejah.

Na sejah je Svet zavoda obravnaval:

- Februar 2017:
 - o 16. redna seja; Sprejem in potrditev inventurnega elaborata za leto 2016; Obravnava in sprejem Letnega poročila CŠOD za leto 2016 in Poročilo o realizaciji finančnega načrta CŠOD za leto 2017; Ocena dela v.d. direktorice za leto 2016; Obravnava in sprejem LDN-ja in Finančnega načrta za leto 2017, Določitev delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela – izvajanje projekta; Informacije o pripojitvi DD Murska Sobota;
- Avgust 2017
 - o 17. korespondenčna seja; Potrditev in sprejem Polletnega poročila o izvajanju nalog iz LDN in FN za obdobje od 1.1.2017 do 30.6.2017
- September 2017:
 - o 18. korespondenčna seja; Mnenje k spremembi Pravilnika o sistemizaciji delovnih mest v CŠOD (zaradi odprave plačnih anomalij)
- Oktober 2017:
 - o 17. redna seja; Obravnava in sprejem rebalansa kadrovskega in finančnega načrta CŠOD za leto 2017.

Posamezne vsebine in sklepi so v zapisnikih sej Sveta zavoda.

3.3. Poročilo o delu strokovnih organov zavoda

➤ Poročilo o delu Programskega sveta

S strokovnim pregledovanjem in potrjevanjem programskih novosti programski svet zagotavlja uporabnikom in šolskemu sistemu doseganje mnogih ciljev iz javnih vzgojno-izobraževalnih programov Slovenije. Sestavlja ga pet članov (tri zunanje strokovnjakinje s področja izobraževanja in dva zaposlena v CŠOD, imenovani v letu 2014).

V letu 2017 je programski svet nadaljeval zastavljeno delo v sodelovanju s tremi predstavniki strokovnih aktivov CŠOD. Sestal se je na osmih rednih sejah, kjer je obravnaval vprašanja s področja strokovnega dela CŠOD.

Obravnaval je številna gradiva glede na zastavljene razvojne usmeritve CŠOD, ki so:

- nadgrajevanje mreže programov organizacijskih enot (domov in dnevnih centrov) tako, da se poudarjeno razvija njihova individualizacija, večja v javnosti njihova prepoznavnost ter

zagotavlja kvaliteten programski razvoj vsakega posameznega doma tam, kjer je »najmočnejši« in ima za to primerne predpogoje;

- vzpostavljane sodelovanja med fakultetami in CŠOD za študentsko prakso;
- povezovanje teorije (fakultete, ZRSŠ, MIZŠ) in prakse (CŠOD).

Skladno z razvojnimi smernicami je podal priporočila in potrdil programsko usmeritev nove organizacijske enote CŠOD Murska Sobota.

Značilno za leto 2017 je bilo obravnavanje novosti - gradiv za bogatenje obstoječih programov šole v naravi, ki vključuje tako klasične kot nove pedagoške pristope kot so projektni in tematski tedni ter programi za nadarjene.

Programski svet je v letu 2017 obravnaval 101 gradivo. Rezultat njegovega dela je 55 potrjenih novosti, skladnih s kurikulumom za vrtce in šole.

Glede na število potrjenih novosti na dan 31. 12. 2017 je CŠOD postal bogatejši:

- za 45 novih učnih vsebin za bogatitev obstoječega programa šole v naravi na 12 domovih,
- za štiri programe v obliki tematskih tednov na dveh domovih,
- za dva programa za nadarjene v dveh domovih,
- za dva potrjena poldnevna dneva dejavnosti v sklopu enega dnevnega centra,
- za en program za šolo v naravi na enem domu,
- za en program plavanja na enem domu.

Potrjene novosti o programih CŠOD se nahajajo v 4. poglavju. Posamezne vsebine in sklepi so v zapisnikih sej Programskega sveta.

V letu 2017 je programski svet obravnaval in podal mnenje na 16. člen predloga Novele zakona o osnovni šoli, ki naj bi postavil na novo podlage za izvajanje šole v naravi, v katerem se je zavzel za močnejši razvoj šole v naravi za čim več generacij osnovne šole.

➤ **Poročilo o delu Sveta za prostorski razvoj**

Svet se je v letu 2017 sestal na dveh rednih sejah. Na sejah je Svet za prostorski razvoj CŠOD obravnaval:

- Avgust 2017
 - o 12. redna seja; Poročilo o zaključku investicijskih aktivnosti dom Bohinj; Nakup zemljišča Dom Škorpiljon; Energetska sanacija domov CŠOD; Dispozicija za urejanje razmerij v Ankaranu; Ponudbe širitve lokacij za dejavnosti CŠOD
- December 2017
 - o 13. redna seja; dom Bohinj (Poročilo o izvajanju javno-zasebnega partnerstva s Petrol d.d.; informacija o zahtevku za kohezijska sredstva za energetska sanacija); MP Kurent (v soglasju z MIZŠ je objekt s strani CŠOD in Občine Ptuj dan v najem); dom Breženka - Fiesa (informacija o izvedeni delni sanaciji brežine v Fiesi, informacija o tožbi s strani soseda zoper RS zaradi stvarne služnosti); dom Rak (informacija o prodaji parcele, po kateri poteka stvarna služnost); Ankaran (poročilo a stanju); dom Fara (informacija o stanju in dogovor o novi ceni).

Posamezne vsebine in sklepi so razvidni iz zapisnikov sej Sveta za prostorski razvoj.

4. PROGRAMI IN PROJEKTI CŠOD

4.1. Razvoj programov javne službe

Razvoj programov javne službe je povezan s pričakovanji šol in staršev po sodobni šoli v naravi, kar pomeni po eni strani maksimalno uporabo narave kot učilnice na prostem, po drugi strani pa vključevanje sodobnih tehnologij. Učenci so predstavniki t. i. »z in alfa generacije«, ki jim je uporaba IKT povsem običajni način življenja. CŠOD sledi razvojnemu trendu po celovitosti življenjskih spoznanj tako, da stalno posodablja programe, pristope, metode in oblike dela ob upoštevanju uresničevanja vzgojno - izobraževalnih ciljev iz učnih načrtov ter vsebino in organizacijo dejavnosti za potrebe mladih.

Klasično organizacijo šole v naravi smo nadgrajevali v obliki projektnih in tematskih tednov. V času počitnic smo ponujali mladim številne programe aktivnih počitnic. Za učence in dijake, ki jih posebej privlačijo kakšna veda, spretnosti ipd., pa smo izvajali tridnevne in tedenske programe za nadarjene. Razvoj so podpirali strokovnjaki Univerze na Primorskem, Univerze v Ljubljani in Univerze v Mariboru.

Pomembne pri razvijanju programov niso bile le nove, kakovostne vsebine, ampak tudi spremenjeni pristopi k učenju. Da smo zagotovili uspeh in učinek pri razvijanju novosti, smo pri zaposlenih, predvsem pedagoškem kadru, spodbujali izobraževanje, samoiniciativnost in strokovno odličnost na področju didaktike učenja na prostem. Izobraževanja so potekala tudi v tujini.

Skladno z razvojem programov smo opremili domove z različnimi sodobnimi učnimi sredstvi, ki omogočajo vsem učencem in dijakom maksimalno aktivno vključevanje v dejavnosti.

Programski razvoj je v letu 2017 temeljil še na novem pristopu CŠOD do učiteljev šol, saj smo jim v sklopu projekta Inovativni javni zavodi iz področja vzgoje in izobraževanja zagotovili strokovno izobraževanje na večdnevnikih seminarjih o spoznavanju didaktike učenja na prostem.

4.2. Izvajanje programov javne službe

Programi javne službe so potekali vse tedne, ki so bili predvideni za pouk (39 tednov) ter v času počitnic kot aktivne počitnice.

Strokovni delavci domov in dnevnih centrov so izhajajoč iz pričakovanj šol pripravili zelo veliko novosti v različnih oblikah. Tako se je v letu 2017 celotna programska mreža CŠOD obogatila s potrjenimi novimi projektnimi in tematskimi tedni, novimi vsebinami za obstoječe programe šole v naravi ter s programi za nadarjene, vrtčevske otroke in za programe dneve dejavnosti. Novosti so bile predstavljene šolam v marcu in aprilu, pred izidom razpisa za šolsko leto 2017/18.

Leto 2017 je bilo gledano s stališča novosti v programski mreži CŠOD podobno letoma 2016 in 2015. Beležili smo porast ustvarjalnosti in uresničenih idej v obliki novosti tako po vsebinski plati kot različnosti ciljnih skupin. V letu 2017 je bil naš glavni trend obširnejše bogatenje obstoječih večdnevnik programov z novimi, zanimivimi učnimi vsebinami ter postavitev ustrezne programske usmeritve novega doma v Murski Soboti v generalni koncept mreže programov CŠOD.

Programski svet je v obravnavo prejel 101 gradivo in potrdil 55 programov in učnih vsebin (seznam potrjenih v nadaljevanju), za nepotrjene programe in učne vsebine pa je pripravljavcem podal priporočila za izpopolnitev.

Šolsko leto 2017/18 velja za tretje leto večjih programskih premikov v CŠOD. Odziv šol na novosti je nad pričakovanji, saj smo prejeli povečanje števila prijav; menimo, da tudi zato, ker smo šolam ponudili še večjo izbiro med tedenskimi programi in programi čez vikend.

➤ **Novi programi in učne vsebine, potrjene v letu 2017**

Tedenska programa klasične šole v naravi

1. OE Murska Sobota: Plavanje, 1. – 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. razred OŠ
2. OE Ajda: Šola v naravi, 4. razred OŠ

Tridnevna programa za nadarjene

3. OE Medved: Astronomija, 6. – 9. razred . OŠ
4. OE Trilobit: Obnovljivi viri energije z lego Mindstorms, 4. – 8. razred OŠ

Novi programi - tematski teden

5. OE Čebelica: Orientacija, 3. razred OŠ
6. OE Čebelica: Orientacija, 4. razred OŠ
7. OE Čebelica: S prstom po zemljevidu, 5. razred OŠ
8. OE Lipa: Ob Črmošnjičici in divjem potoku, 3. – 5. razred OŠ

Dva poldnevna dneva dejavnosti in ekskurzij v sklopu dnevnega centra

9. DC Prekmurje in Velenje: Celje – Celeia – Cili, 6., 7., 8., 9. razred OŠ
10. DC Prekmurje in Velenje: Naravna in kulturna dediščina v toku reke Savinje, 6., 7., 8., 9. razred OŠ

Nove učne vsebine programa šole v naravi

Tabela 5: nove učne vsebine ŠVN

Učna vsebina za dopolnitev programa ŠVN	Razred(i)	Organizacijska enota
11. Plezanje po um. plezalni steni	1.-3., 4.	Ajda
12. Ognji in ognjišča	1.-3.	Ajda
13. Spretnostni poligon	1.-3.	Ajda
14. Ognji in ognjišča	1.-3.	Ajda
15. Zimski kan bivač	1.-3.	Ajda
16. Letni bivači	1.-3.	Ajda
17. Čofotanje po vodi	4.	Ajda
18. Gozd je učilnica	4.	Ajda
19. Kako smo si različni	4.	Ajda
20. Kmečko življenje na Koroškem skozi muzej	4.	Ajda
21. Velika uharica	4.	Ajda
22. Ko žgolijo ptički	4.	Ajda
23. Zakaj je moje ime travnik	4.	Ajda
24. Začutimo naravo	4.	Ajda
25. Železarstvo in kovaštvo	6., 7., 8., 9.	Bohinj
26. Kajakaštvo in kanuizem	6., 7., 8., 9.	Bohinj
27. Nordijska hoja	7., 8., 9.	Bohinj
28. Krpljanje	7., 8., 9.	Bohinj_
29. Supanje	5.-9.	Breženka
30. EKO delavnica	6.	Fara
31. Prirodoslovni muzej Kastel Zrinski	1.- 3., 4.-5., 6.-7.	Fara
32. Energija okoli nas	4.	Medved
33. Misija ČŠOD	4.-9.	Murska Sobota

Učna vsebina za dopolnitev programa ŠVN	Razred(i)	Organizacijska enota
34. Nordijska hoja	5.-6., 7.-9.	Murska Sobota
35. Orientacijski tek	1.-3., 4.-6., 7.-9.	Murska Sobota
36. Rolanje	4.-6.r.	Murska Sobota
37. Skike - nordijsko rolkanje	5.-9.	Murska Sobota
38. Ultimative frizbi	4.-6.	Murska Sobota
39. Vrata v preteklost - iz zakladnice Prekmurja	4.-9.	Murska Sobota
40. Čistopis Lokostrelstvo	1.-3., 4.-6., 7.-9.	Murska Sobota
41. Kuhajmo v prekmurščini - iz zakladnice Prekmurja	5.-8.	Murska Sobota
42. Aerobna in anaerobna vadba	6.-9.	Murska Sobota
43. Priprave na kolesarski izpit	5.	Murska Sobota
44. Spoznavam sebe in tebe	3.-9.	Murska Sobota
45. Knap košta	6.-9.	Peca
46. Motorik park (Športni park kralja Matjaža)	1.-9.	Peca
47. Pustolovski park	1.-9.	Planinka
48. Puntarske igre	6.-9.	Soča
49. Skiro	6.-9.	Soča
50. Začutimo telo	6.-9.	Soča
51. Tradicionalna ptujska peka	6.-9.	Štrk
52. Kanuizem na reki Dravi	6.-9.	Štrk
53. Polstenje	4., 5., 6., 7.-8.	Trilobit
54. Kaligrafija	5., 6., 7.	Trilobit
55. Pripovedovalec zgodb	4.-6., 7.-9.	Vojsko

➤ Evalvacija šole v naravi

Za merjenje zadovoljstva uporabnikov programa šole v naravi uporabljamo od leta 2013 zunanji evalvacijski sistem, ki omogoča evalviranje naših dejavnosti v okviru javne službe. Sistem temelji na anketiranju naših uporabnikov in sicer preko vprašalnika za učitelje in vprašalnika za učence. Z deskriptivno statistično analizo odgovorov na vprašanja ugotavljamo zadovoljstvo udeležencev šole v naravi. Učitelji šol nam podajo številna mnenja, ki pripomorejo k razvoju kakovosti dela CŠOD: vsak dom jim ažurno, tekom šolskega leta sledi ter jih uporablja kot spodbudo, motivacijo in podlago za kakovostnejše delo. Iz skupne analize vprašalnikov pa pridobivamo podatke, ki so osnova za doseganje večje uspešnosti in učinkovitosti CŠOD kot celote.

Evalvacije s strani šol

V šolskem letu 2016/17 smo izpeljali programe javne službe, ki so predmet te statistične analize in so del sistema zunanje evalvacije vseh programov šole v naravi, za skupaj 47.666 otrok (predšolski otroci, učenci, dijaki), ki so bili udeleženci 1.344 skupin (kar je tudi pričakovano število prejetih vprašalnikov).

Prejeli smo 1.196 vprašalnikov, kar pomeni, da je v evalvaciji zajeto 88,9 % šol. Vzorec je reprezentativen.

Odgovore je podalo 3.635 strokovnih delavcev (vseh skupaj je bilo udeleženih v programih 4.118), to je 88,3 % vseh udeleženih učiteljev. Teh 3.635 učiteljev je skrbelo za 42.316 otrok – udeležencev programov, to je 88,8 % vseh otrok v programih šole v naravi.

Med vprašalniki je:

- 88,9 % (1062) vprašalnikov izpolnjenih s strani osnovnošolskih učiteljev,
- 6,8 % iz srednjih šol (81),
- 3,0 % iz vrtcev (36) in

- 1,2 % iz osnovnih šol s prilagojenim programom (14).

➤ Vsebinska struktura programov šole v naravi:

Iz prejetih vprašalnikov je razvidno, da smo za večino šol (910), to je 76,2 %, izpeljali program, ki je bil vsebinsko mešan (šport, naravoslovje, družboslovje, socializacija).

- 5,2 % programov (62 šol v naravi) bilo izvedenih skozi projektni pristop.
- 5,8 % programov (69 šol v naravi) je bilo tematskih tednov.
- 3,4 % programov je bilo šol v naravi za nadarjene (41).
- 0,7 % oziroma 8 šol je uvrstilo program "med drugo".

➤ Kaj so o nas mislili učitelji šol v šol. leto 2016/17?

Vprašanja se nanašajo na iste elemente programa šole v naravi kot v evalvaciji leta 2015/16:

- sodelovanje OE s šolo v času priprav na šolo v naravi (poudarek je bil na ugotavljanju obstoja predhodnega dogovarjanja o vsebinah, organizaciji in drugem v zvezi s programom),
- učni proces in posamezne dele programa šole v naravi,
- uresničitev ciljev programa,
- medsebojno sodelovanje (učitelji šole - zaposleni v OE),
- pogoji za bivanje in prehrana,
- delo učiteljev šole in
- splošni vtis.

Z analizo odgovorov iz vprašalnikov vseh domov smo ugotovili, da so bile šole v letu 2016/17 zadovoljne z izvedbo šole v naravi: 96,8 % jih meni, da so bili zastavljeni cilji programa doseženi v celoti; 2,6 % šol so mnenja, da so bili doseženi deloma.

52,5 % šol se je z domovi predhodno dogovarjalo o izvedbi programa, 40,6 % pa ne.

Štiri vprašanja, povezana z učnim procesom, se nanašajo na specifičnosti vsebin programov, organizacijo in kadrov domov: »Kateri del programa bi še posebej pohvalili? Katere vsebine pri učencih niso bile najbolj sprejete? Katere aktivnosti posameznih učiteljev bi še posebej izpostavili / pohvalili? Kaj bi vi kot strokovnjak spremenili / dopolnili?«. Ker so odgovori vezani na povsem določene trenutne razmere vsakega posameznega doma, jih v obliki specifičnih odgovorov ne moremo uporabiti v generalni analizi. Ažurno jih spremlja in uporablja vsak dom za svoje potrebe izboljševanja učenja na prostem in glede na vsebine navedb pravočasno in v dobro otrok primerno ukrepa.

Za generalno analizo na nivoju zavoda smo odgovore na ta vprašanja vsebinsko kategorizirali in dobili naslednje rezultate:

- na vprašanje, kateri del programa bi še posebej pohvalili, je 76,8 % učiteljev izjavilo, da »vse v programu«, terensko delo 6,6 % učiteljev, splošne športne aktivnosti bi posebej pohvalilo 5,9 %, specifične športne dejavnosti doma 2,8 %, naravoslovje na splošno 1,8 %, vsebine iz projektnega dela 1,2 %, specifične naravoslovne dejavnosti 0,7 %, družboslovni del pa 0,5 %;
- na vprašanje, katere vsebine pri učencih niso bile dobro sprejete, nismo prejeli odgovora v 57,1 % vprašalnikov. Med prejetimi 42,9 % nam je kar 83,8 % učiteljev odgovorilo, da so bile dobro sprejete vse! Med 1195 vprašalniki zasledimo pri 67-tih (5,6 %), da niso bile dobro sprejete dejavnosti kot so sprehodi, pohodi in podobno, pri 10-tih vprašalnikih (0,8 %) naravoslovne, pri treh (0,3 %) določene športne vsebine in pri dveh (0,2%) socialne igre;
- na vprašanje, katere aktivnosti posameznih učiteljev bi učitelji še posebej izpostavili / pohvalili, 13,0 % učiteljev ni podalo dogovora, 79,7 % jih je zapisalo, da pohvalijo vse, 3,0 % športne, 1,2 % dobre odnose z učenci, 1,0 % delo na terenu, 2,1 % pa ostale določene dejavnosti;
- na vprašanje, kaj bi kot strokovnjak še spremenili / dopolnili, 65,9 % učiteljev (787 učiteljev) ni podalo odgovora, 19,2 % (229 učiteljev) je izjavilo, da nimajo pripomb in ne bi spremenili nič. 14,9 % pripomb se je nanašalo na bivanjske razmere in podobno.

O učnem procesu jih večina meni, da je kvaliteten:

- 98,4 % šol ocenjuje z najvišjo možno oceno, da je za varnost maksimalno poskrbljeno,
- 95,4 % šol ocenjuje metode in oblike dela za pouk na prostem z najvišjo možno oceno,
- 95,2 % šol meni, da imamo res odličen odnos do učencev,
- 92,5 % šol je prisodilo najvišjo oceno dejavnostim za spodbujanje k samostojnemu delovanju in mišljenju,
- 91,3 % šol je podalo najvišjo oceno o zmožnosti motiviranja učencev,
- 90,4 % šol meni, da trajanje in težavnost pouka povsem ustreza starostni skupini učencev, 8,4 % pa da "večinoma".

Z opremljenostjo z učnimi sredstvi in pripomočki za delo v naravi je zadovoljnih 89,2 % šol. Da bi lahko bila opremljenost boljša, meni 6,6 % šol.

O tem, da je bilo sodelovanje učiteljev doma in šole glede izvedbe programa in sprotne evalvacije ustrezno v celoti, je prepričanih 95,2 % šol; 3,9 % pa, da je bilo večinoma ustrezno.

S pogoji za bivanje in z namestitvijo je bilo popolnoma zadovoljnih 82,9 % šol, večinoma zadovoljnih šol 15,4 %.

Da ponujajo domovi prehrano v skladu smernicami šolske prehrane meni 90,3 % šol, da večinoma pa 8,1 %.

Podatki kažejo, da je 37,9 % šol samostojno izpeljalo del dejavnosti v programu, večina med njimi v trajanju 1 do 9 ur.

Na vprašanje, kaj je na učitelje naredilo najmočnejši vtis, smo po kategorizaciji (grupiranju) podatkov po vsebinah smo ugotovili, da je naredilo najmočnejši vtis naslednje:

- 30,3 % je odgovorov, povezanih s pozitivnimi odnosi,
- 19,4 % je odgovorov, povezanih s kakovostno izvedbo programa,
- 8,7 % z lokacijo in okolico doma,
- 1,5 % z urejenostjo doma in opremljenostjo,
- 0,3 % z odlično hrano, jedilniki,
- 31,8 %: mešano, več omenjenih kategorij skupaj.

Odgovori na vprašanje »Ali bi še prišli?« kažejo, da bi se v domove vrnilo 96,2 % šol, 0,8 % šol pa je izjavilo: »morda, še ne vem, odvisno...«.

Iz analize vprašalnikov ugotavljamo visoko stopnjo zadovoljstva šol z delom CŠOD v programu šole v naravi.

4.3. Izvajanje projektnih nalog, ki niso tržna dejavnost

➤ Programi za Slovence po svetu

Program poletne šole slovenščine

CŠOD je tudi v letu 2017 v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvom izpeljal Poletno šolo slovenščine za potomce Slovencev po svetu. Program se je izvajal v okviru MIZŠ projekta Poletne šole slovenskega jezika in Dejavnost ob pouku – stroški bivanja učencev ter administriranje projektov, oba proračunska postavka 715410. CŠOD je sodeloval pri pripravi razpisa, pri izbiri prijavljenih in izpeljavi programa.

Poletne šole slovenščine se je v 2017 udeležilo 51 udeležencev. Poleg tujih udeležencev se je poletne šole udeležilo tudi 15 otrok iz Slovenije z namenom, da udeleženci iz tujine komunicirajo, se družijo in navežejo stike tudi z vrstniki iz Slovenije. Poletna šola slovenščine je potekala v CŠOD Bohinj.

Slovenščina malo drugače

V sodelovanju z Združenjem Slovenska izseljenska matica smo v CŠOD Gorenje izvedli tabor za 18 otrok Slovencev po svetu. Istočasno je v CŠOD Gorenje potekal tudi počitniški program za slovenske otroke, kar je omogočalo druženje in sklepanje prijateljstev z otroki iz tujine. Poučevanje slovenščine so izvajale učiteljice, ki jih je koordiniralo Združenje Slovenska izseljenska matica. Program se je izvajal v okviru MIZŠ projekta Dejavnost ob pouku – slovenščina malo drugače, proračunska postavka 715410.

Raziščimo Slovenijo

Tudi v letu 2017 je poleg programa Poletne šole slovenščine CŠOD izvedel program Raziščimo Slovenijo za potomce Slovencev po svetu. Potekal je v obliki tabora v CŠOD Gorenje. Tabor Raziščimo Slovenijo je CŠOD organiziral v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo in MIZŠ, kot dodatno možnost učenja slovenskega jezika za otroke, ki niso bili sprejeti na Poletno šolo slovenščine, ki je bila v 2017 v CŠOD Bohinj. Udeležilo se ga je 13 otrok. Istočasno je v CŠOD Gorenje potekal tudi počitniški program za slovenske otroke, kar je omogočalo druženje in sklepanje prijateljstev z otroki iz tujine. Program je izvedel v okviru MIZŠ projekta Mednarodna dejavnost – Poletne šole slovenskega jezika in Mednarodna dejavnost – Evropa v šoli, oba projekta proračunska postavka Mednarodna dejavnost (716710).

4.4. Izvajanje projektov, financiranih iz EU strukturnih skladov

➤ Projekt »Skupaj za znanje – izvajanje aktivnosti podpornih mehanizmov pridobivanja znanja za pripadnike romske skupnosti«

V letu 2017 smo nadaljevali z izvajanjem projekta Skupaj za znanje – izvajanje aktivnosti podpornih mehanizmov pridobivanja znanja za pripadnike romske skupnosti. Projekt bomo izvajali še do 15. 9. 2021.

Namen projekta je razvoj (nadgradnja obstoječih in vzpostavitev novih) podpornih mehanizmov pridobivanja znanja za pripadnike romske skupnosti. V preteklih letih so že bili vzpostavljeni nekateri podporni mehanizmi pridobivanja znanja za pripadnike romske skupnosti, in sicer romski pomočniki, ki služijo kot podpora romskim otrokom v šoli ali vrtcu ter kot most med šolo ali vrtcem in romskim naseljem, romski izobraževalni inkubatorji, v okviru katerih se v okoljih, kjer živijo pripadniki romske skupnosti, izvajajo izobraževalne, ustvarjalne in športne aktivnosti za šolske in predšolske otroke, ter obšolske dejavnosti, v okviru katerih romski otroci preko učenja na prostem spoznavajo tudi svet izven romskega naselja. Pretekli projekt »Skupaj do znanja – Uresničevanje ciljev Strategije vzgoje in izobraževanja Romov v RS« je vzpostavljene mehanizme uspel povezati v smiselni sistem. Namen novega projekta »Skupaj za znanje« je, da ta sistem nadgradimo z nadaljnjim razvojem že vzpostavljenih mehanizmov ter vzpostavitev novih mehanizmov na šibkejših področjih, in sicer na

področjih predšolske vzgoje, vključevanja romskih staršev v izobraževalne aktivnosti, povezovanja izobraževalnih aktivnosti z aktivnostmi na drugih področjih (sociala, zaposlovanje, zdravje, kultura) in v skladu s tem nadgradnja romskih izobraževalnih inkubatorjev v večnamenske centre ter promocijo znanja kot vrednote med pripadniki romske skupnosti skozi vse projektne aktivnosti, posebej pa skozi nadaljnje izobraževanje romskih pomočnikov. Namen je sistem tudi razširiti na več lokacij, kjer so ti mehanizmi potrebni.

Namen projekta je skladen z veljavno Strategijo vzgoje in izobraževanja Romov v RS. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa 2014-2020, prednostna os 9: Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine; prednostna naložba 9.1.: Aktivno vključevanje, vključno s spodbujanjem enakih možnosti in dejavnega sodelovanja ter izboljšanje zaposljivosti; specifični cilj 2: Opolnomočenje ciljnih skupin za približevanju trgu dela in specifični cilj 3: Preprečevanje zdrsa v revščino oziroma socialno izključenost in zmanjševanje neenakosti v zdravju.

Cilji projekta:

- nadgradnja romskih izobraževalnih inkubatorjev v večnamenske centre;
- nadgradnja aktivnosti večnamenskih centrov z okrepitvijo področja dela s predšolskimi otroki;
- razširitev aktivnosti obšolskih dejavnosti na vse lokacije, kjer bodo delovali večnamenski centri in romski pomočniki, ter povečanje števila teh aktivnosti;
- povečanje števila romskih pomočnikov in izboljšanje njihove izobrazbene strukture;
- vzpostavitev sistemov integracije romskih otrok v redne oddelke vrtcev za lažji prehod v osnovno šolo s pomočjo romskih pomočnikov, aktivnosti v večnamenskih centrih ter obšolskih dejavnosti;
- vključevanje romskih staršev v izobraževalne aktivnosti romskih pomočnikov, večnamenskih centrov in obšolskih dejavnosti;
- dvig socialnega in kulturnega kapitala ter promocija znanja kot vrednote na območjih, kjer živijo pripadniki romske skupnosti;
- povezovanje aktivnosti vzgoje in izobraževanja Romov z drugimi aktivnostmi na področju integracije romske skupnosti v lokalno okolje in širšo družbo.

Ciljne skupine:

- romski otroci, ki obiskujejo šolo ali vrtec;
- romski predšolski otroci, ki ne obiskujejo vrtca;
- romski otroci in mladostniki, ki se ne izobražujejo več;
- starši romskih otrok;
- romski pomočniki.

Več o vsebini projekta je na voljo na spletni strani www.skupajzaznanje.si.

V letu 2017 smo bili v okviru projekta še naprej zelo uspešni pri doseganju kazalnikov učinka in še izboljšali sicer že dosežene končne zastavljene projektne kazalnike:

- število vključenih romskih pomočnikov – 28 (26 v letu 2016, ciljna vrednost je 25)
- število oseb iz ranljivih ciljnih skupin, vključenih v program – 517 (484 v letu 2016, ciljna vrednost je 450)
- število modelov predšolske vzgoje – 1 (enako v 2016, ciljna vrednost je 1)

➤ Projekt »Krepitev kompetenc strokovnih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2016 do 2018«

V letu 2017 smo z začetkom leta pričeli z izvajanjem projekta »Krepitev kompetenc strokovnih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2016 do 2018«. V projektu ČŠOD nastopa kot konzorcijski partner, poslovodeči partner je Zavod RS za šolstvo.

V proračunskem letu 2017 in 2018 je bilo za projekt Krepitev kompetenc predvidenih 213.000 EUR. V letu 2017 je bilo predvideno črpanje 121.565 EUR, vendar smo zaradi strukture programov, ki jih v okviru projekta izvajamo, in manjše udeležbe od predvidene črpali občutno manj sredstev, in sicer 27.500 EUR. Ker so imeli ostali partnerji podobno situacijo, se je zmanjšala količina skupnih sredstev projekta. S to spremembo se je skupna količina upravičenih sredstev za CŠOD zmanjšala na 121.500 EUR, torej za leto 2018 ostaja še 94.000 EUR.

V okviru projekta je sicer v letu 2017 z izobraževanjem pričelo 8 skupin, v katerih je skupaj vključenih 181 slovenskih strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju. Ena od skupin je z izobraževanjem že zaključila, ostale nadaljujejo v letu 2018.

➤ Šolska shema

Vsi domovi CŠOD sodelujejo v EU projektu Shema šolskega sadja in zelenjave, ki se izvaja že od leta 2014 dalje. Naša vloga v projektu je opredeljena v Uredbi o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju sheme šolskega sadja (UL RS št. 54/14), ki v 13. členu (spremljevalni ukrepi) določa: CŠOD kot javna služba na področju vzgojno izobraževalnih dejavnosti izvaja za učence v šoli v naravi projektne vsebine na temo sadja in zelenjave v povezavi s kmetijstvom, zdravo prehrano in okoljem, skladno s strategijo. V izvajanje smo vključevali v skladu s strategijo lokalne kmete in druge slovenske pridelovalce sadja in zelenjave.

V letu 2017 smo prejeli preostanek refundiranih sredstev za šolsko leto 2016/17 v skupni višini 60.000,00 EUR brez DDV. Iz naslova pravice do odbitnega deleža DDV pa je skupna realizacija v šolskem letu 2016/17 bila 4.479,62 EUR. Skupna vrednost refundiranih sredstev za izvedbo spremljevalnih ukrepov v Shemi šolskega sadja in zelenjave v šolskem letu 2016/17 je bila 64.479,62 EUR.

Z veseljem poročamo, da nam je v glavnem uspelo za SŠSZ nabavljati sadje in zelenjavo, ki je v večini pridelano v Sloveniji, kar pomeni, da smo projekt maksimalno uspešno izvajali glede na vse zastavljene cilje.

V šolskem letu 2017/18 se prenovljeni EU projekt imenuje Šolska shema in vključuje poleg sadja in zelenjave tudi mleko in mlečne izdelke.

4.5. Mednarodne aktivnosti in projekti

➤ European Outdoor Education Network

CŠOD je vključen v evropsko mrežo organizacij, ki se ukvarjajo s programi na prostem, European Institute for Outdoor Adventure Education and Experiential Learning (EOE). V EOE je trenutno 134 članov (57 univerz, združenj, zavodov...) in 77 individualnih članov. Je največja tovrstna organizacija v Evropi. CŠOD je eden od partnerjev, ki so člani Sveta organizacije EOE. Preko predstavnikov CŠOD tako sodeluje v evropskem prostoru preko aktivnosti, ki jih organizira in vodi EOE organizacija. Članica Sveta EOE je tudi predstavnica CŠOD Irena Kokalj.

V okviru sodelovanja s partnerji je EOE pripravil skupen projekt izvedbe evropske konference na temo Outdoor Atmospheres & Narratives: Connecting young people to the world v sodelovanju z Univerzo Marjon v Plymouth v Angliji od 28. junija do 2. julija 2017. Iz CŠOD so se konference udeležili trije zaposleni in imeli v okviru programa predstavitev programov CŠOD z naslovom Using Local Tales to Raise Cultural Sensitivity and Understanding of the Site in CŠOD Programs.

CŠOD je v okviru EOE mreže vključen tudi v European Network of Outdoor Centres (ENOC), ki povezuje podobne centre s podobnimi programi v evropskih državah. V to mrežo so trenutno vključeni centri iz Nemčije, Poljske, Anglije, Finske, Islandije in Slovenije. V letu 2017 je ENOC skupina prijavila skupen projekt z naslovom Aesthetic approaches in Outdoors, ki je bil odobren preko nemške nacionalne agencije; aktivnosti tega projekta pa bodo izvedene v letu 2018-2020.

➤ **Izmenjava dobrih praks za razvoj outdoor programov** **Izmenjava učiteljev v tujini - za razvoj »outdoor« programov**

Izmenjava dobrih praks v tujini

V okviru sodelovanja z različnimi partnerji EOE mreže smo izvedli tri izmenjave učiteljev in vodij s podobnimi centri na Češkem, Poljskem in Finskem. Izmenjava med Češko, Poljsko, Finsko in Slovenijo je nadaljevanje mednarodnega sodelovanja, ki je zelo pomembno za ozaveščanje in izmenjavo dobrih praks med različnimi državami in pomeni razširitev v sodelovanju.

Obisk na delovnem mestu in spremljanje poteka dela je eden od najbolj učinkovitih načinov za pridobivanje izkušenj, dobre prakse, metod in didaktičnih pristopov. V okviru obiska so učitelji spremljali potek dela v outdoor centrih Lipka na Češkem, Frajda na Poljskem in Metsakartano na Finskem. V centrih pa so tudi sami izvajali aktivnosti, ki jih sicer izvajajo s slovenskimi otroki.

Realizirani cilji: pridobitev strokovnih izkušenj na področju poučevanja na prostem v drugi državi, razumevanje sistema izobraževanja na Finskem, Češkem, Poljskem in delovanja outdoor centrov, boljše razumevanje povezanosti neformalnega poučevanja na prostem s formalnim izobraževanjem, vključitev inovativnih in novih metod poučevanja, pridobitev znanja, veščin in kvalifikacij ter tako novih možnosti za osebni in strokovni razvoj in povezovanje s strokovnjaki v drugi državi, izboljšano znanje angleškega jezika, razumevanje druge kulture in nove priložnosti za vzpostavitev mednarodnih stikov s kolegi iz druge države.

Za pridobitev EU sredstev smo prijaviili projekt v okviru programa Erasmus+ kot prijavitelji in pridobili potrjena sredstva, s katerimi so se v celoti krili stroški poti in nastanitve.

Izmenjava dobrih praks tujcev v Sloveniji

V okviru izmenjav dobrih praks med partnerji EOE so v marcu 2017 na izmenjavo prišli trije učitelji/vodje iz Finske univerze Humanistinen ammattikorkeakoulu – Humak – University of Applied Sciences. Izmenjava je potekala v CŠOD Planica. Tekom obiska so se predstavniki s Finske podrobneje seznanili z organizacijo in delom znotraj CŠOD Planica, spoznali vsebine v okviru zimskega športnega tedna ter predstavili nekatere svoje vsebine, ki jih izvajajo na Finskem. Poleg tega so obiskali dve osnovni šoli ter se z učitelji in vodstvom pogovarjali o pomenu poučevanja na prostem, spoznali so delo in vsebine, ki se izvajajo v CŠOD Medved ter se seznanili z načinom in potekom rezervacij oziroma razpisa CŠOD. Svoj obisk v Sloveniji so končali z obiskom Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani.

Cilj izmenjave je bil prikazati primere dobre prakse z obeh strani, primerjati in vrednotiti organizacijsko shemo ter postaviti dobre temelje za sodelovanje v prihodnje. Del tega je tudi izmenjava učiteljev z obeh strani. Gostje s Finske so v preteklosti že pokazali velik interes za seznanitev s slovenskim modelom poučevanja na prostem, zato smo jim predstavili kar se da veliko vsebin in modelov, ki so lahko prenosljivi in se lahko izvajajo tudi izven okvirov Slovenije.

➤ **Projekt »Earthkeepers« (Varuhi Zemlje)**

Projekt »Earthkeepers« (»Varuhi Zemlje«) je večletni pilotni projekt, v sodelovanju z Inštitutom za izobraževanje o Zemlji ter Univerzo Arizona, Tucson (The Institute for Earth Education, University of Arizona) in Pedagoško fakulteto Univerze v Ljubljani, Oddelek za naravoslovje. V okviru projekta smo pripravili program za nadarjene učence in učence v starosti od 10 do 12 let, s poudarkom na trajnostnem izobraževanju. Pilotna izvedba poteka na organizacijski enoti CŠOD Rak, v Rakovem Škocjanu.

Program odlikuje poseben pedagoški pristop, ki je izjemno privlačen za mlajše učence in v Sloveniji še ni razvit. Pristop temelji na čudenju in skrivnostnosti. Vse dejavnosti so vpete v zaključeno zgodbo skrivnostnega raziskovalca, ki povabi učence preko pisma, katerega pošlje na šolo oz. k učencem v razred, na dvoipoldnevno pustolovščino v naravi.

V letu 2017 smo izpeljali načrtovano seznanjanje učiteljev šol s programom na posebnem izobraževalnem seminarju, ki so ga izpeljali učitelji OE Rak - izvajalci programa Varuhi zemlje.

V okviru pilotske izvedbe smo dokončali izjemno zahtevno strokovno recenzijo in korekcijo prevoda knjige Earthkeepers na osnovi dogovorov o prevajanju ključnih strokovnih pojmov z inštitutom na Univerzi v Tucson, ZDA (The Institut for Earth Education), s pomočjo zunanjih strokovnjakov iz Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani. Knjiga je priročnik, ki odlično opiše program in bo služila kot učbenik za učitelje šol in neposredne izvajalce programa. Za izvajalce programa smo še strokovno recenzirali tudi prevode didaktičnih priporočil in učnih gradiv, za učence pa še dodatno oblikovali po zahtevanih standardih dvoje ključnih pripomočkov: Beležnice in Dnevnika. Vzpostavljali smo ustrezno učno okolje na domu, kjer bo v letu 2018 potekala prva izvedba programa za skupino mlajših učencev.

V letu 2017 smo za izvedbo programa uporabili del lastnih sredstev in del sredstev MIZŠ, ki so bila pridobljena v sklopu projekta Inovativni javni zavodi.

➤ **Poletni mednarodni tabor za otroke z manj priložnostmi**

V okviru Outdoor Network of Outdoor Centres smo nadaljevali projekt izmenjave mladih med Slovenijo in Nemčijo v naslednjih dveh letih. V izmenjavo je vključen partner bsj Marburg, s strani ČŠOD pa ČŠOD Peca. Projekt so za financiranje prijavi partnerji iz Nemčije, ki so prejeli odobrena sredstva le za udeležence iz Nemčije, slovenski udeleženci pa so se projekta udeležili v okviru aktivnih počitnic.

Izmenjave se je udeležilo 10 udeležencev iz Nemčije in 10 udeležencev iz Slovenije.

Glavni namen je bil mladim omogočiti mednarodno izkušnjo, razvijanje organizacijskih veščin, spodbuditi mednarodno mobilnost, spodbuditi osebno rast, spodbuditi jezikovne kompetence, IKT kompetence, športne aktivnosti, vzpodbuditi kulturna srečanja med mladimi ter organizirati zanimive izlete povezane s pridobivanjem novih izkušenj in osebnostnim razvojem mladostnikov. Cilj projekta je bil spodbuditi osebna prijateljstva med udeleženci. Zato so izbrani udeleženci podobne starosti.

V 2017 so izvedli poletni tabor v Sloveniji v domu Peca. Mladi so sodelovali pri organizaciji tabora v letu 2017 - pri organizaciji prevoza, bivanja, pripravi in izvedbi programa. Cilj je bil spodbujanje in pridobivanje različnih kompetenc in samostojnosti, ki bodo mladim v prihodnosti omogočila boljše dosežke in večjo zaposljivost.

S projektom smo s pomočjo sodelavcev iz OŠ Mežica zajeli mlade, ki so zaradi slabe ekonomske situacije staršev prikrajšani za različne aktivnosti in doživetja, potovanja, opremo, stika z novimi tehnologijami, doživetja, so tudi manj samozavestni, manj spodbujeni, kar se odraža tudi pri šolskem uspehu in tako slabši izobraženosti, kar vodi tudi v slabšo zaposljivost. V letu 2018 bo nadaljevanje projekta iz leta 2017, izmenjava bo v Nemčiji.

➤ **Mladinske izmenjave**

V okviru programa Erasmus+ – mobilnost mladih smo izvedli izmenjavo mladih iz šestih različnih držav. Skupino mladih izberemo na podlagi prijav v okviru aktivnih počitnic. V tem projektu sodelujejo zaposleni v domu Gorenje. Za realizacijo projekta smo prejeli odobrena EU sredstva. Prijavitelj projekta je bil Slovenija.

Program izmenjave mladih je tabor v okviru evropskega projekta Erasmus+, v katerem sodelujejo Slovenija, Norveška, Hrvaška, Portugalska, Litva, Italija in Turčija. Manjše skupine mladih (po 6 iz vsake države) se zberejo v eni od držav in izpeljejo skupen projekt na določeno temo.

V letu 2017 je bila izvedba projekta v Sloveniji na domu Gorenje na temo SAMOOSKRIBEN – poudarek na samooskrbi mladih in njihovi skrbi za samooskrbo in sprejemanje različnih možnosti.

V drugem programu izmenjave mladih je bila izvedena izmenjava v Romuniji, na temo »Life path - relates to jobs and entrepreneurship« 21. - 30. avgusta 2017. Ta projekt je bil potrjen in sofinanciran

s strani EU. Izmed prijavljenih so bili izbrani udeleženci na podlagi predhodnega sodelovanja v projektu, starosti, aktivnosti na področju športa in aktivnosti v naravi. Večji del stroškov je bil krit iz pridobljenih sredstev iz projekta, udeleženci pa so plačali del potnih stroškov v višini od 250 do 300 EUR.

4.6. Tržna dejavnost

Bivalne in prehranske kapacitete v prostih terminih (med posameznimi vikendi in v času počitnic) ponujamo različnim športnim društvom in klubom, kulturnim društvom, fakultetam, študentom, ki v naših domovih izvajajo izobraževanja in treninge, različnim društvom in skupinam, ki izvajajo razne vrste izobraževanj, intenzivnih vaj, mednarodnih srečanj in podobno ter tudi individualnim gostom (družine).

Največje povpraševanje v okviru tržne dejavnosti je bilo v poletnem času za lokacije ob morju, jezerih, gorah ter v bližini prizorišč festivalov, v zimskem času pa za kapacitete blizu ali v smučarskih centrih.

Ponudba:

- usposabljanj in izobraževanj,
- prostorskih kapacitet za druge šolske aktivnosti,
- prostorskih kapacitet za društva in klube,
- prostorskih kapacitet za fakultete,
- prostorskih kapacitet za kulturne ustanove,
- prostorskih kapacitet za druge organizirane skupine,
- prostorskih kapacitet za individualne goste,
- programov, ki so povezani z naravno in kulturno dediščino,
- dejavnosti s področja športa, za katere imamo ustrezno opremo,
- učnih in promocijskih gradiv,
- trgovskega blaga.

V okviru ponudbe prostorskih kapacitet ponujamo polne penzije z vključeno prehrano. Gostom omogočamo tudi izposojlo opreme. Udeležencem (predvsem šolskim skupinam) pa ponujamo razno trgovsko blago (razglednice, majice, bidoni, zapestnice, obeski, sladoledi idr.).

Število nočitev na tržni dejavnosti je v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 višje za 12 %. Povečanje je predvsem zaradi novega objekta v ČŠOD Murska Sobota (priključitev 1. julij) in novo obnovljenega doma v Bohinju.

Struktura udeležencev v okviru tržne dejavnosti je raznolika.

- V letu 2017 je bilo v domovih 10.051 udeležencev različnih društev in klubov, kar je za 5,6 % več kot v preteklem letu. Društva in klubi imajo v letu 2017 v ČŠOD 23.598 nočitev, kar je 2 % nočitev manj kot v letu 2016.
- V letu 2017 se je letovanja v naših domovih udeležilo 2.395 individualnih gostov, kar predstavlja 11.640 nočitev. Število individualnih gostov je za 10 % nižje od leta 2016, vendar individualni gosti koristijo daljše bivanje, zato je število nočitev individualnih gostov za 61 % višje.

V okviru tržne dejavnosti se je izvajala tudi prodaja trgovskega blaga. Število prodanih kosov v letu 2017 je 55.207 (različni artikli), kar je za 0,3% več kot v letu 2016 (v letu 2016 prodanih 55.005 kosov – različni artikli). Na povečanje pa še ni vplivala nova organizacijska enota v Murski Soboti, saj so s prodajo trgovskega blaga začeli šele konec leta.

4.7. Drugi projekti

➤ Tabor za otroke iz socialno šibkih okolij

CŠOD je tudi v letu 2017 nadaljeval sodelovanje z Rotary klubom in izpeljal štiri tabore za otroke iz socialno šibkih družin. Rotary klub je otrokom kril stroške tabora, program pa so izpeljali učitelji CŠOD. Izvedba taborov je bila v Avriklju v vasi Soča. Taborov se je v štirih skupinah udeležilo 99 otrok iz Slovenije. Pri izboru otrok za te tabore je sodelovala tudi Zveza prijateljev mladine. Sredstva za kritje stroškov projekta in bivanja otrok je pokrila Zveza Rotary klubov Slovenije.

➤ V naravo z glavo - dan CŠOD

CŠOD je v okviru promocijskih dejavnosti pripravil predstavitev dejavnosti CŠOD v središču Ljubljane, 20. maja 2017 na dveh različnih lokacijah: park Tivoli, Špica.

Cilji:

- organizirati prireditev, ki bo prikazala različne aktivnosti v šoli v naravi,
- spodbuditi udeležence k aktivnemu preživljanju prostega časa,
- skozi prireditev poskrbeti za predstavitev CŠOD kot zavoda ki spodbuja zdrav način življenja.

V projekt je bilo vključenih 164 učiteljev in inštruktorjev CŠOD, ki so predstavili aktivnosti (45 različnih aktivnosti), katere izvajajo v šoli v naravi. Izvajalci so bili učitelji in inštruktorji s pridobljenimi potrebnimi licencami za izvedbo posebnih aktivnosti, kot so lokostrelstvo, plezanje, vožnja s čolni in podobno. Upravniki so imeli vlogo redarjev. Na prireditvi so bili vabljeni posamezniki, družine, šolske skupine, vrtci, naključni obiskovalci in turisti. Prireditev je obiskalo okoli 1500 obiskovalcev.

➤ Aktivnosti v okviru praznovanja 25. obletnice

CŠOD je v letu 2017 praznoval 25. obletnico delovanja. Ob tej priložnosti smo tekom leta izvajali različne dejavnosti, ki so se zaključile s slavnostno akademijo 11. novembra.

Obletnica je priložnost, da pregledamo našo prehojeno pot in si zastavimo nove cilje. Zaradi tega so bile dejavnosti usmerjene tako v izboljšanje sodelovanja z ustanoviteljem, lokalno skupnostjo, partnerskimi organizacijami in zavodi, šolami kot tudi v povezovanje vseh zaposlenih v CŠOD.

Dan odprtih vrat CŠOD

Center šolskih in obšolskih dejavnosti je v petek, 5. 5. 2017, ob 25-letnici svojega delovanja, na domovih organiziral dan odprtih vrat, ko so domovi odprli vrata šolam, lokalni skupnosti, društvom in vsem, ki jih zanima dejavnost CŠOD, ter predstavili najzanimivejše vsebine, ki jih izvajamo na različnih koncih Slovenije. V okviru dneva odprtih vrat so na domovih predstavili eno od svojih dejavnosti (v Cerknem maketarstvo, v Kranjski Gori športno in naravoslovno delavnico, Dom Soča naravoslovno delavnico, Dom Medved astronomijo, Dom Peca novi pustolovski park, Dom Planinka orientacija s pomočjo GPS-naprav, Dom Štrk lokostrelstvo...). Dan odprtih vrat so popestrili tudi kuharji CŠOD. V vseh domovih je bila na dan odprtih vrat aktivna udeležba različnih javnosti.

Predstavitev CŠOD ravnateljem osnovnih šol

V dogovoru z ZRSŠ smo ob 25-letnici CŠOD na regijskih srečanjih ravnateljev osnovnih šol predstavili delovanje CŠOD, ponudbo domov za izvajanje šole v naravi, različne programe, tematske in projektne tedne ter plavalne in smučarske tedne. Srečanja so potekala za območne enote Kranj, Nova Gorica, Slovenj Gradec, Novo mesto, Murska Sobota, Ljubljana, Maribor, Celje in Koper. Svojo dejavnost in poslanstvo smo jim predstavili tudi v praksi, ko je srečanje z ravnatelji potekalo na domovih CŠOD (Dom Peca in Dom Gorenje).

Informacijsko-komunikacijska tehnologija

Ob svoji 25-letnici je ČŠOD v koraku s časom tudi na področju uporabe informacijsko-komunikacijskih tehnologij, podprtih z motivacijskimi elementi iger. Tako v okviru rednih programov kot v sklopu posebnih projektov smo v letu 2017 uvedli pomembne novosti na tem področju. ČŠOD Misija je mobilna aplikacija, ki deluje kot mobilni vodič za samostojno učenje na prostem. V ta namen uporablja zmogljivosti sodobnih mobilnih tehnologij ter motivacijske pristope z elementi iger. Uporabniki se s pomočjo aplikacije lahko podajo na številne učne poti – misije – po skritih koticčkih, ki jih je v različnih okoljih vredno raziskati. Aplikacijo smo v ČŠOD razvili že v letu 2015, v 2017 pa smo jo nadgradili in njeno uporabo razširili na območje celotne Slovenije.

Pomembno novo pridobitev v ČŠOD pomeni tudi nova javno dostopna spletna učilnica, (<http://eucilnica.csod.si>). Posebnost spletne učilnice ČŠOD so njene zmogljivosti, saj poleg klasičnih tečajev, kjer imajo uporabniki možnost sledenja lastnemu napredku ter komunikacije z mentorji in ostalimi udeleženci preko internih sporočil in forumov, omogoča tudi izdelavo interaktivnih učnih gradiv z uporabo multimedijskih vsebin ter izzivov v obliki številnih tipov interaktivnih preverjanj znanja in razumevanja vsebin. V letu 2017 je spletno učilnico ČŠOD preko različnih programov usposabljanja preizkusilo že več kot 120 uporabnikov, vanjo pa bomo tudi v prihodnosti dodajali nove programe in nova učna gradiva.

Kolesarska avantura ČŠOD

Ob 25-letnici je nastala ideja, da bi zaposleni ČŠOD skupaj v enem kosu prekolesarili celotno kolesarsko transverzalo ČŠOD in tako simbolno spletni nit med enotami. Celotna trasa je vključevala 1.260 načrtovanih kilometrov in 20.000 višinskih metrov skupaj v osmih dneh. Stalno ekipo so sestavljali trije člani. Na posameznih etapah med domovi se je kolesarska ekipa številčno povečala in je štela tudi do 17 kolesarjev. Zaključek kolesarske avanture je bil 20. 5. v parku Tivoli. Skupno je bilo prekolesarjenih 1.282 kilometrov s skupnim vzponom 16,5 kilometra na celotni kolesarski pentlji. Med avanturo smo uporabljali sledenje v živo, ki ga omogoča standardna oprema.

Z dobroto in vztrajnostjo do sreče na vrvi

Vsem aktivnostim ob 25-letnici delovanja ČŠOD smo pridali tudi pridih dobrodelnosti v akciji »Z dobroto in vztrajnostjo do sreče na vrvi«. Namen akcije je bil zbrati denar za nakup izšolanega psa pomočnika v vrednosti 9.000 EUR za petletnega fanta Vida iz Ožbalta ob Dravi, s četrto stopnjo cerebralne paralize, ki je kljub svoji bolezni živahen fant in poln življenja, ki rad kolesari, se igra in uči novih spretnosti. Svoje moči smo združili z združenjem SLO-CANIS. Sredstva smo zbirali skozi celo leto ob različnih priložnostih (srečelov na športnih igrah zaposlenih v ČŠOD, na prireditvi V NARAVO Z GLAVO, ki je potekala 20. maja v Tivoliju, kolesarska avantura med 13. in 20. majem, z 1.254 km dolgo traso med vsemi domovi ČŠOD, denarni prispevki zaposlenih, dobaviteljev ČŠOD, preko SMS-sporočil ali z donacijami ali sponzorskimi sredstvi na TRR združenja SLO-CANIS, preko televizijske oddaje Tednik) in zbrali več kot 9.000 EUR, kar je bilo dovolj za nakup šolanega psa pomočnika – kužka Belinka in nekaj dodatne opreme.

Mednarodna konferenca: gozd – najlepša in najboljša učilnica

Mednarodna konferenca je potekala 6.–8. oktobra 2017 v ČŠOD Bohinj, v organizaciji Centra šolskih in obšolskih dejavnosti. Glavni namen konference je bil vzpostaviti mrežo sodelovanja in prenašanja znanja o poučevanju na prostem, v gozdu, med različnimi institucijami na mednarodnem in državnem nivoju. Tema konference je temeljila na splošno sprejetem spoznanju o poučevanju na prostem/v gozdu, da doživljanje, spoznavanje in raziskovanje narave pozitivno stimulira učni proces posameznika.

Na sami konferenci so se zvrstila predavanja ob štirih različnih temah:

- Gozd – najlepša in najboljša učilnica: zakaj izbrati gozd kot učilnico, katere učne cilje lahko uresničujemo s poučevanjem na prostem v gozdu, prednosti poučevanja na prostem za učenca in učitelja, motivacijske prednosti poučevanja na prostem v gozdu, učilnica CŠOD na prostem v gozdu.
- Gozd – inovativno učno okolje: inovativni pristopi za poučevanje na prostem v gozdu, možnosti medpredmetnega poučevanja na prostem, interdisciplinarni pristopi poučevanja na prostem, gozd kot vir idej in novih znanj, programi CŠOD – vzorčni primeri.
- Didaktika poučevanja na prostem: izmenjava dobrih praks poučevanja na prostem na nacionalni in mednarodni ravni, uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) pri poučevanju na prostem v gozdu, organizacijske posebnosti poučevanja na prostem v gozdu, medinstitucionalno povezovanje, CŠOD – strokovni javni zavod za spodbujanje in razvoj poučevanja na prostem – v gozdu.
- Doživljanje gozda: doživljanje gozda, kreativnost v gozdu, igranje, učenje skozi igro, promocija zdravega načina življenja, doživljanje gozda skozi programe CŠOD.

Konference se je udeležilo 150 oseb. Udeležba je bila izredno pestra: učitelji osnovnih in srednjih šol, vzgojitelji v vrtcih in dijaških domovih, učitelji CŠOD ter predstavniki drugih institucij: Ministrstva za šolstvo in izobraževanje, Društva Preplet, Zavoda za gozdove, Gozdarskega inštituta Slovenije, Zavoda notranji mir, Pedagoške fakultete Univerze Ljubljana, Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo, Pedagoške fakultete Univerze Maribor in E-zavoda. Na konferenci so se nam pridružili strokovnjaki iz drugih držav: Michal in Tomaš Horky – Center Lipka (Češka), Richard Irvine – Forest School (Anglija), Geoff Cooper (Anglija), Tania Liimatainen – Youth Centre Metsakartano (Finska).

Priročnik za dejavnosti v naravi

V sklopu praznovanj 25-letnice smo si zadali tudi cilj, da ob jubileju predstavimo svoje delo v pisni obliki in primere dobrih praks delimo z vsemi, ki službeno ali v prostem času vodijo otroke v naravo. Nastal je priročnik z naslovom *Danes se učimo zunaj*, katerega naslov nam razkriva rdečo nit njegove vsebine: učenje na prostem, ki je tudi glavno poslanstvo CŠOD. V njem so zbrane raznolike in uporabne naloge iz naravoslovja in športa, njihovo glavno vodilo pa je, da so otroci pri dejavnostih miselno in telesno aktivni v najlepši in najboljši učilnici na svetu – v naravi.

Športne igre CŠOD

V okviru 25. obletnice CŠOD smo organizirali športne igre CŠOD, ki so potekale avgusta v Bohinju. V športnih igrah so sodelovali zaposleni in zunanji (predstavniki ministrstva in drugi), ki so tekmovali v štirih skupinah, v petih igrah. Udeležba je bila številčna, saj se je dogodka udeležila večina zaposlenih.

Slavnostna akademija ob 25-letnici CŠOD

CŠOD je ob zaključku praznovanja 25-letnice, v novembru 2017, pripravil slavnostno akademijo na Brdu pri Kranju. Slovesnosti so se udeležili zaposleni CŠOD, zunanji sodelavci in partnerji, ravnatelji šol in vrtcev ter prijatelji CŠOD. Praznovanju CŠOD sta se pridružila tudi predsednik vlade dr. Miro Cerar in ministrica dr. Maja Makovec Brenčič. Na slavnostni akademiji je bil predstavljen razvoj CŠOD, programov in projektov in podeljene zahvale za sodelovanje posameznim institucijam (Zavodu RS za šolstvo za dolgoletno strokovno sodelovanje pri razvoju šole v naravi v Sloveniji, vsem šolam, vrtcem in staršem za veliko zaupanje, vsestransko sodelovanje in podporo delu s podelitvijo zahval njihovim predstavnikom v Skupnosti vrtcev Slovenije, Zvezi srednjih šol in dijaških domov Slovenije, Združenju ravnateljic in ravnateljev osnovnega in glasbenega šolstva Slovenije ter Zvezi aktivov svetov staršev Slovenije).

5. DELOVANJE ZAVODA - PODROČJA

5.1. Kadri in organizacija

➤ Stanje zaposlenih in izvajanje kadrovskega načrta

V Centru šolskih in obšolskih dejavnosti je bilo na dan 31.12.2017 zaposlenih 330 delavcev, po deležih 325.

V kadrovskem načrtu (Rebalans z dne 25.10.2017) je CŠOD planiral skupno število 331 delavcev, od tega 15 v novi organizacijski enoti CŠOD Murska Sobota. Politika zaposlovanja je bila v letu 2017 skladna z usmeritvami, ki se izvajajo na podlagi Sklepa o določitvi Kadrovskega načrta osebam javnega prava, ki sodijo v pristojnost MIZŠ, za leto 2017.

V CŠOD je na javni službi in tržni dejavnosti za izvajanje programov na dan 31.12.2017 zaposloval 269,5 delavcev, kar je več kot konec leta 2016 za 14,5 delavcev zaradi pripojitve Dijaškega doma Murska Sobota (prenos delavcev po 75. členu ZDR-1 in zaposlitve v novi organizacijski enoti za izvedbo novih programov).

Tabela 6: Število zaposlenih na dan 31.12.2017

Vir	št. zaposlenih	število (delež)	delež
javna služba (proračun)	245	240	89,7%
tržna dejavnost	22,5	22,2	8,3%
nadomeščanje	6	5,5	2,1%
Redna dejavnost	273,5	267,7	100,0%
Redna dejavnost			82,5%
projekt "Skupaj za znanje"*	55,5	55,8	98,2%
projekt "inovativni javni zavodi"	1	1	1,8%
Projektna dejavnost	56,5	56,8	100,0%
Projektna dejavnost			17,5%
SKUPAJ CŠOD	330	324,5	100,0%

*

1 delavka je zaposlena 50% na projektu in 50% na redni dejavnosti;

1 delavec je zaposlen 30% na projektu in 70% na redni dejavnosti

V nadaljevanju so strukture glede na število zaposlenih oseb in ne glede na število zaposlenih po deležu.

➤ Struktura zaposlenih

Struktura zaposlenih glede na spol

Tabela 7: Struktura zaposlenih na dan 31.12.2017 glede na spol (vsi zaposleni)

Vir	št. zaposlenih	Delež
Moški	115	33,3%
Ženske	215	66,7%
SKUPAJ	330	100,0%

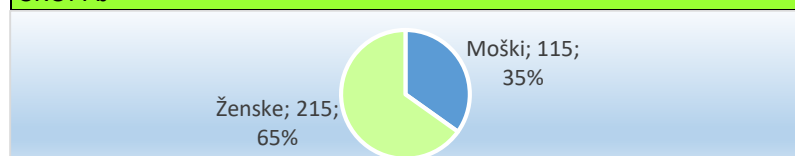

Tabela 8: Struktura zaposlenih na dan 31.12.2017 glede na spol (projektna dejavnosti)

vir	št. zaposlenih	Delež
Moški	8	12,2%
Ženske	48,5	87,8%
SKUPAJ	56,5	100,0%

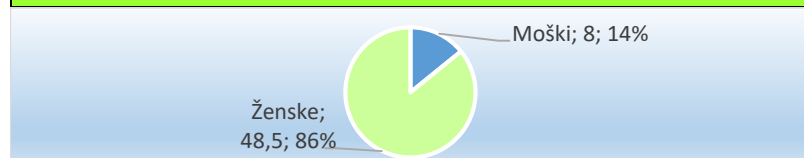
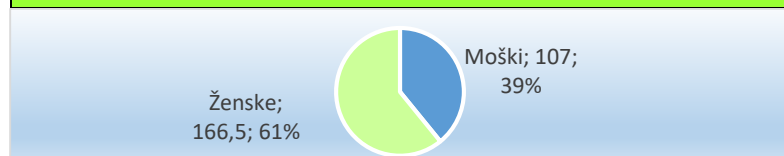

Tabela 9: Struktura zaposlenih na dan 31.12.2017 glede na spol (redna dejavnosti)

vir	št. zaposlenih	delež
Moški	107	39,1%
Ženske	166,5	60,9%
SKUPAJ	273,5	100,0%

V ČŠOD je med zaposlenimi 1/3 moških in 2/3 žensk. V okviru projektne dejavnosti je porazdelitev še manj enakomerna in sicer je več kot 80% zaposlenih ženskega spola. V okviru redne dejavnosti je delež žensk 61%.

Struktura zaposlenih glede na doseženo izobrazbo

Tabela 10: Pregled zaposlenih po stopnji izobrazbe na dan 31.12.2017 (vsi zaposleni)

izobrazba	št. zaposlenih	Delež
I. nepopolna OŠ, osnovna šola	19	5,8%
II program poklicnega usposabljanje	8	2,4%
III. nižje poklicno izobraževanje	0	0,0%
IV. 3 – letna srednja šola	56	17,0%
V. srednje splošno in poklicno izobraževanje	86	26,1%
VI. višješolsko izobraževanje	20	6,1%
VII/1 in VII/2 visokoš. in univ. izobr., VIII. magisterij	136	41,2%
IX. doktor znanosti	5	1,5%
SKUPAJ	330	100,0%

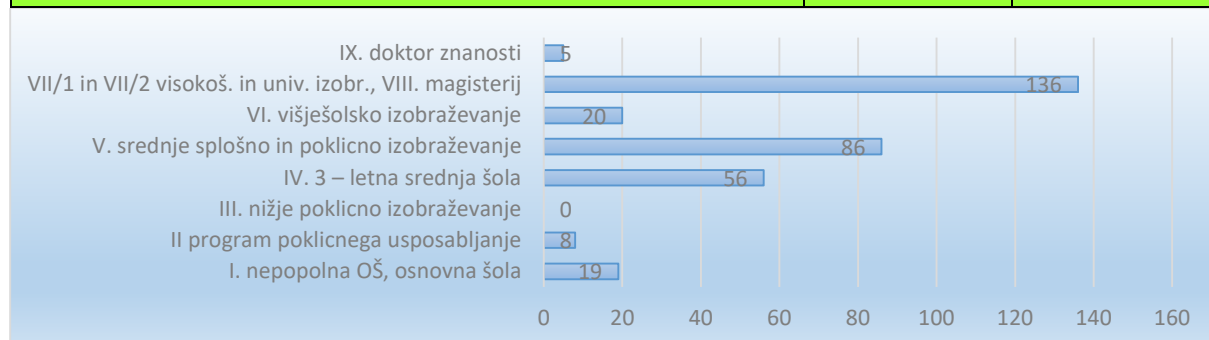

Tabela 11: Pregled zaposlenih po stopnji izobrazbe na dan 31.12.2017 (projektna dejavnost)

izobrazba	št. zaposlenih	delež
I. nepopolna OŠ, osnovna šola	3	5,3%
II program poklicnega usposabljanje	1	1,8%
III. nižje poklicno izobraževanje	0	0,0%
IV. 3 – letna srednja šola	1	1,8%
V. srednje splošno in poklicno izobraževanje	25	44,2%
VI. višješolsko izobraževanje	3	5,3%
VII/1 in VII/2 visokoš. in univ. izobr., VIII. magisterij	19,5	34,5%
IX. doktor znanosti	4	7,1%
SKUPAJ	56,5	100,0%

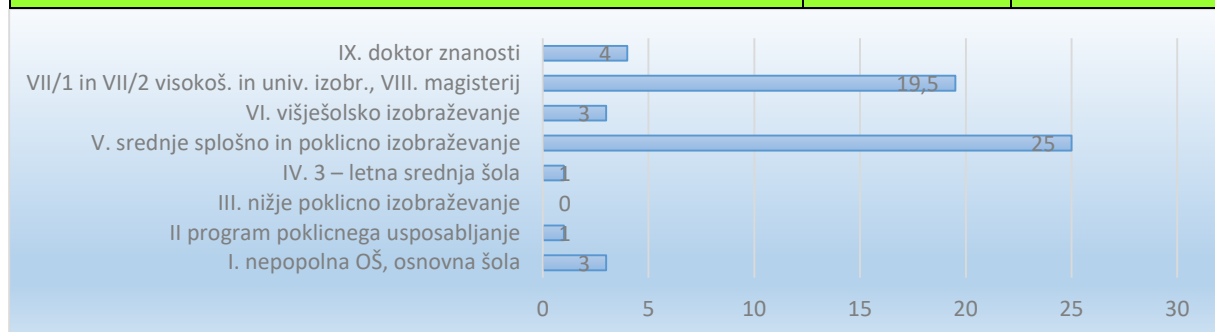
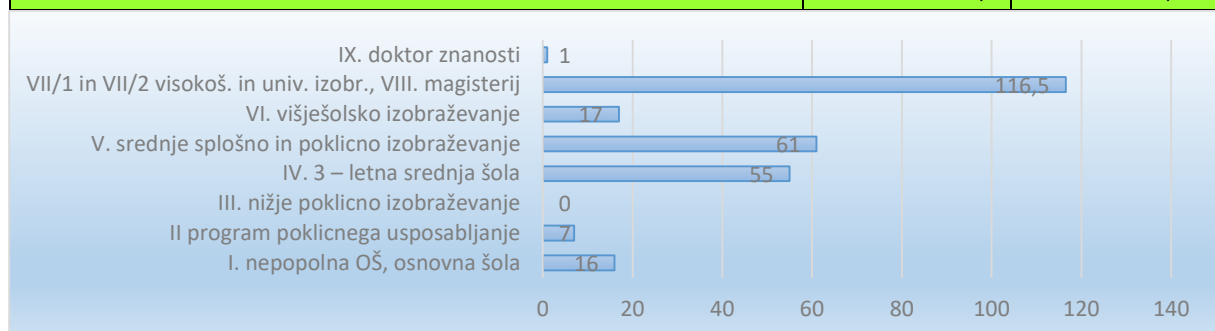

Tabela 12: Pregled zaposlenih po stopnji izobrazbe na dan 31.12.2017 (redna dejavnost)

izobrazba	št. zaposlenih	delež
I. nepopolna OŠ, osnovna šola	16	5,9%
II program poklicnega usposabljanje	7	2,6%
III. nižje poklicno izobraževanje	0	0,0%
IV. 3 – letna srednja šola	55	20,1%
V. srednje splošno in poklicno izobraževanje	61	22,3%
VI. višješolsko izobraževanje	17	6,2%
VII/1 in VII/2 visokoš. in univ. izobr., VIII. magisterij	116,5	42,6%
IX. doktor znanosti	1	0,4%
SKUPAJ	273,5	100,0%

Izobrazbena struktura zaposlenih v Centru šolskih in obšolskih dejavnosti je dobra, saj je 43 % ali 141 zaposlenih visokošolsko in univerzitetno izobraženih ali z magisterijem, 1,5% jih ima doktorat. Med preostalimi je največ tistih s srednjo izobrazbo in triletno poklicno šolo (43%).

Starostna struktura zaposlenih

Tabela 13: Starostna struktura zaposlenih na dan 31.12.2017 (vsi zaposleni)

starost	št. zaposlenih	delež
pod 20 let	0	0,0%
20-29 let	17	5,2%
30-39 let	92	27,9%
40-49 let	102	30,9%
50-59 let	106	32,1%
60-65 let	13	3,9%
nad 65 let	0	0,0%
SKUPAJ	330	100,0%

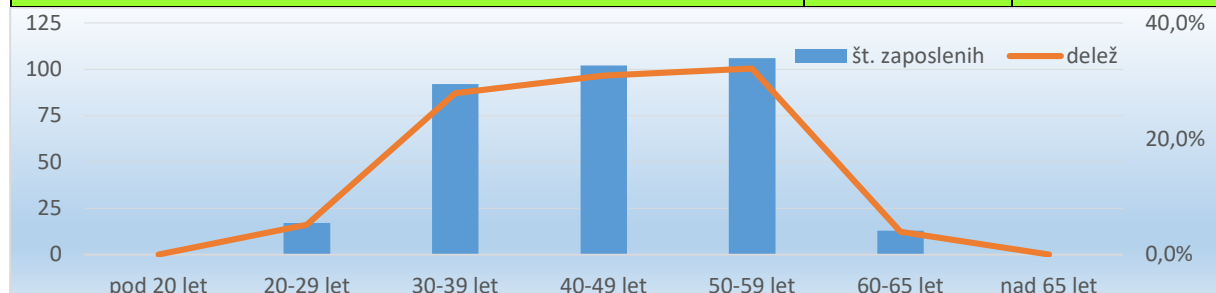

Tabela 14: Starostna struktura zaposlenih na dan 31.12.2017 (projektna dejavnost)

starost	št. zaposlenih	delež
pod 20 let	0	0,0%
20-29 let	11	19,5%
30-39 let	32	56,6%
40-49 let	8,5	15,0%
50-59 let	4	7,1%
60-65 let	1	1,8%
nad 65 let	0	0,0%
SKUPAJ	56,5	100,0%

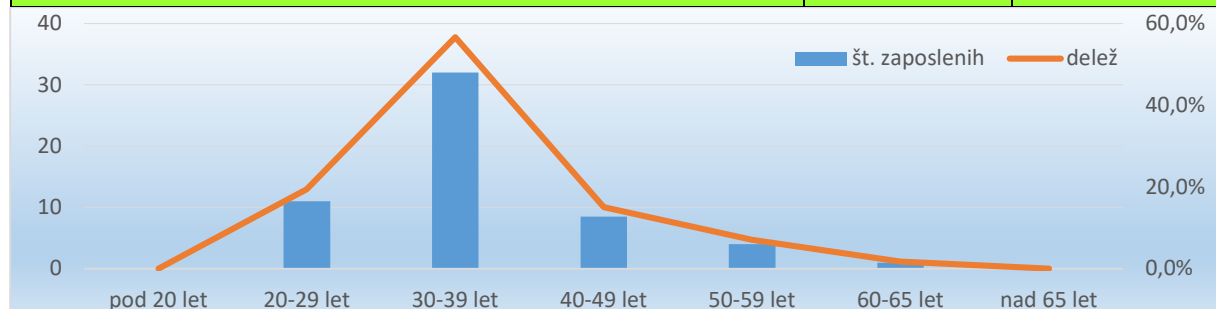
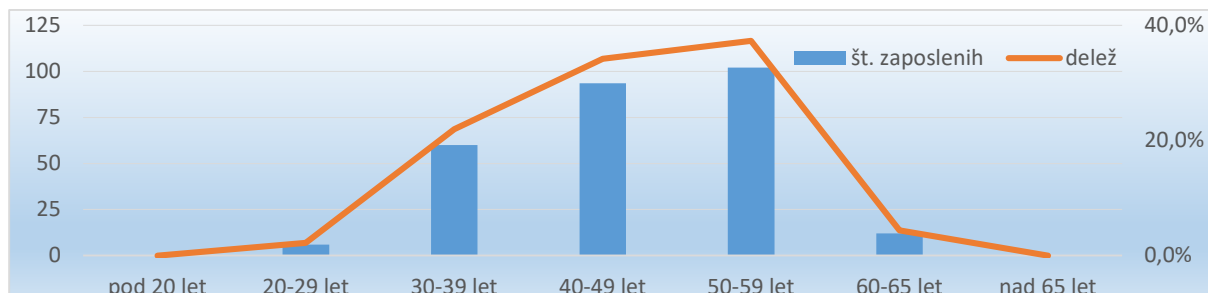

Tabela 15: Starostna struktura zaposlenih na dan 31.12.2017 (redna dejavnost)

starost	št. zaposlenih	delež
pod 20 let	0	0,0%
20-29 let	6	2,2%
30-39 let	60	21,9%
40-49 let	93,5	34,2%
50-59 let	102	37,3%
60-65 let	12	4,4%
nad 65 let	0	0,0%
SKUPAJ	273,5	100,0%

Na dan 31.12.2017 je 36% vseh zaposlenih starejših od 50 let, od tega je 65 delavcev starejših od 55 let. V okviru redne dejavnosti je starejših od 50 let 42% vseh delavcev.

➤ Dinamika zaposlenih

V letu 2017 se je število zaposlenih spreminjalo zaradi naslednjih razlogov:

- nadomeščanje delavcev na porodniškem in starševskem dopustu (na porodniškem dopustu je bilo v letu 2017 5 delavk);
- nadomeščanje delavcev zaradi daljših bolniških odsotnosti (14 delavcev);
- upokojitve (trije delavci);
- odpovedi DR s strani delavca (11 delavcev);
- novih nadomestnih zaposlitev (8 delavcev, večinoma realizirano s časovnim zamikom);
- neuspešno opravljenega poskusnega dela (2 delavca);
- širitve dejavnosti (Cerkno 3 delavci; Murska Sobota 2 delavca)
- začasno povečanega obsega (8 delavcev);
- izvajanje projekta Skupaj za znanje (prišlo 15 delavcev; odšlo 16 delavcev);
- izvajanja projekta »Krepitev kompetenc – inovativni javni zavodi« (prišel in odšel 1 delavec
- pripojitve Dijaškega doma Murska Sobota (prenos 13 delavcev)

➤ Pomembne kadrovske spremembe

V letu 2017 so bili na novo imenovani posamezni delavci s pooblastili:

- CŠOD Čebelica - s 1.4.2017 novi v.d. vodja za obdobje enega leta (zaradi poteka mandata v.d. vodje);
- CŠOD Kavka - s 1.7.2017 nova v.d. vodja za obdobje enega leta (zaradi poteka mandata v.d. vodje);
- CŠOD Rak - s 1.7.2017 novi mandat vodje do 29.2.2020 (pred tem opravljal delo kot v.d. vodja);
- CŠOD Bohinj - s 1.9.2017 novi vodja do 29.2.2020, ki je bil pred tem vodja v OE Planica (zamenjava zaradi upokojitve);
- CŠOD Planica - s 1.9.2017 nova v.d. vodja za obdobje enega leta (zaradi »odhoda« vodje v OE Bohinj).
- »Centrala« - V septembru 2017 odhod delavke na delovnem mestu vodje Finančno računovodske službe (smrt). Zaradi neuspešnih razpisov je delovno mesto v letu 2017 ostalo nezasedeno.

➤ Napredovanja v PR in nazive

V letu 2017 je napredovalo 11 zaposlenih za en in 2 za dva plačna razreda. V naziv je napredovalo 15 zaposlenih (7 v naziv mentor, 5 v naziv svetovalec in 3 v naziv svetnik).

➤ Pomembne organizacijske spremembe

S 1.7.2017 je bila s pripojitvijo Dijaškega doma Murska Sobota vzpostavljena nova organizacijska enota CŠOD v Murski Soboti.

5.2. Izobraževanje in izpopolnjevanje zaposlenih

Temelj uspešnosti organizacije je izobražen, kompetenten človek v vsej svoji celovitosti. S tem zavedanjem želimo vsem zaposlenim z načrtnim izobraževanjem in usposabljanjem zagotoviti strokovni in osebnostni razvoj, dosegati visoko kakovost dela zaposlenih in razvijati temelj za kakovost delovanja celotnega javnega zavoda.

V letu 2017 smo v skladu z vizijo CŠOD, dolgoročnimi in srednjeročnimi usmeritvami zavoda izvedli vsebinsko poglobljeno, mnogostransko strokovno izpopolnjevanje in usposabljanje s poudarkom na zagotovitvi visoke stopnje strokovnosti naših zaposlenih zaradi začetne faze vpeljevanja novosti, zlasti izvajanja projektnih in tematskih tednov ter programov za nadarjene.

Izobraževanje in izpopolnjevanje zaposlenih smo izvajali po načrtu izobraževanja, sprejetim z LDN 2017, potekalo je na nivoju zavoda, aktivov in individualnem nivoju, tako za tehnični, pedagoški in drugi kader.

V CŠOD je bilo v letu 2017 izpeljanih 63 različnih strokovnih spopolnjevanj v sodelovanju z zunanjimi, deloma tudi notranjimi strokovnjaki. V okviru 63 izobraževanj je bil CŠOD kot glavni organizator 16 seminarjev, 1 strokovno spopolnjevanje pa je tudi izvajal. Zaposleni so se izobraževali tudi individualno, udeležili so se 36 eno- in večdnevni spopolnjevanj. Skupaj smo zabeležili 440 udeležb.

Posebnost v letu 2017 so bila s strani CŠOD pripravljena strokovna spopolnjevanja za izobraževanje učiteljev šol v okviru projekta Inovativni javni zavodi, ki ga vodi MIZŠ. Učitelji šol so se na treh različnih, večdnevni spopolnjevanjih spoznali z didaktiko učenja na prostem in svoja spoznanja predstavili na nacionalni konferenci v Bohinju.

➤ Pregled izobraževanja in izpopolnjevanja zaposlenih po mesecih

Januar

- Seminar Novosti na področju zakona o DDV (Akademija za management in projektno vodenje)
- Licenčni seminar za učitelje teka na smučeh (Tekaški smučarski klub Logatec)
- Licenčni seminar za strokovne kadre v kajaku, kanuju (Kajakaška zveza Slovenije)
- Seminar Bonitete v 2016/17 (Bizidan s.p.)

Februar

- Opravljanje izpitov iz poklicne mature (Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer)
- Seminar Vertikalne ozelenitve (BTC Naklo, Oddelek za izobraževanje odraslih)
- Usposabljanje za vodnika kanuja (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport)
- Seminar Ocenjevanje, napredovanje in nagrajevanje DU javnih uslužbencev 2017-18 (Akademija za management in projektno vodenje)
- Seminar Refundacija bolezni po novem preko sistema e-vem (Mednarodni center za prenos znanja d.o.o.)
- Tečaj priprava na izpit v VIZ (Zavod ŠOLT)
- Pridobitve NPK Romski pomočnik (Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj)
- Seminar Tradicionalna medicina in zeliščarstvo (Slovenski etnografski muzej)

Marec

- Seminar Naučimo se smučati na igriv način (Fakulteta za šport, Center za Vseživljenjsko učenje)
- Seminar Polstenje (Art Trade d.o.o.)

- Mednarodni seminar kovačev (Signal d.o.o.)
- Spoznavanje Slovenskega etnografskega muzeja (Slovenski etnografski muzej)
- Predavanje Slovenska mitologija in staroverstva (Volk Turjaški d.o.o.)
- Predavanje Slovensko entobotanično izročilo (Vlasta Mlakar, sam. kulturna delavka)
- Izobraževanje po programu Predšolska vzgoja, zaključek programa (Šolski center Novo mesto)
- Izobraževanje po programu pedagoško andragoško izobraževanje (Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana)
- Mednarodna znanstvena konferenca Ekologija za boljši jutri (RIS dvorec Rakičan)

April

- Seminar Tečaj excela (Go TEL d.o.o.)
- Obnova licence za reševalce iz divje vode, program C (Uprava RS za zaščito in reševanje)
- Spomladansko srečanje zaposlenih v javnem sektorju (Verlag Dashofer, založba, d.o.o.)
- Usposabljanje za pridobitev licence Učitelj 1 Nordijske hoje in nordijskega teka (SLOSKI – ZUTS)
- Splošna teoretična predavanja za pridobitev naziva Učitelj 1, smučarski teki (ZUTS SLOSKI Slovenija)
- Seminar ISIA (Smučarska zveza Slovenije, ZUTS)
- Dietna prehrana in jedilniki, teoretično izobraževanje (Založba Forum media d.o.o.) ' še preveri pri MARIČKI, 1 os
- Sodobna priprava dietnih obrokov v praksi, kuharska delavnica (Založba Forum media d.o.o.) ' še preveri pri MARIČKI,,? 1 os
- Licenčni seminar Nordijsko rolanje in rolanje (Slike klub Slovenije)
- Seminar Mozaik (Allegro d.o.o.)
- Usposabljanje učiteljev v okviru programa družinske pismenosti Beremo in pišemo skupaj (Andragoški center RS)

Maj

- Nacionalni posvet Šola in muzeji (Educa izobraževanje)
- Seminar Razvijanje slovnične zmožnosti (Filozofska fakulteta, Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik)
- Seminar Posebnosti pri obračunavanju DDV v javnem sektorju (Mednarodni center za prenos znanja d.o.o.)
- Praktični del seminarja za pridobitev licence za nordijsko hojo in nordijske teke (Smučarska zveza Slovenije, ZUTS)
- Opravljanje poklicne mature (Šolski center Novo mesto)
- Opravljanje poklicne mature (srednja trgovska šola Maribor)
- Seminar Dnevni in nočni metulji (Društvo za proučevanje in ohranjanje metuljev Slovenije)
- Tečaj za pridobitev licence Reševalec iz vode na divjih vodah (Kajakaška zveza Slovenije)
- Dietna prehrana in jedilniki, teoretično izobraževanje
- Sodobna priprava dietnih obrokov v praksi, kuharska delavnica

Junij

- Strokovna delavnica Vodja – z leskom v očeh – sodobni načini vodenja in motiviranja sodelavcev (Agencija Poti)
- Predavanje Preprečevanje bolečin v križu (Lusa, storitve v športu in zdravstvu)

September

- Opravljanje izpita iz poklicne mature (Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer)
- Opravljanje izpita iz poklicne mature (Šolski center Novo mesto)
- Seminar Aktualno na področju plač (Izobraževalni center uspeh, d.o.o.)

- Seminar Posebnosti na področju davka na dodano vrednost in problemi v praksi (Akademija za management in projektno vodenje)

Oktober

- Predavanje in delavnice Preprečevanje bolečin v križu, 2. skupina (Lusa, storitve v športu in zdravstvu)
- Licenčni seminar za plavalne učitelje (Plavalna zveza Slovenije)
- tridnevno teoretično in praktično izobraževanje Zdrava in dietna prehrana (na ŠSGT Ljubljana), 14 kuharjev in kuharic;

November

- Pridobitev NPK Romski pomočnik (Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj)
- Uvodni licenčni seminar za učitelja alpskega smučanja (Smučarska zveza Slovenije, ZUTS)
- Obnovitveni licenčni seminar Lokostrelstvo (Lokostrelska zveza Slovenije)
- Seminar Dekoriraj interier in eksterier (Šola za hortikulturo in vizualno umetnost)
- Seminar Sproščanje v šoli (Fakulteta za šport, Inštitut za šport)
- VII. mednarodna konferenca Prehrana, gibanje in zdravje (RIS Dvorec Rakičan)
- Seminar Izvršbe na plačo (Mednarodni center za prenos znanja d.o.o.)
- Spopolnjevalni seminar iz lokostrelstva (Lokostrelska zveza Slovenije)

December

- Seminar Zaključni račun v javnem sektorju (Založba Forum media d.o.o.)
- Seminar Spopolnjevalni licenčni seminar za učitelje teka na smučeh (2 izvedbi) (Zavod za aktivno življenje)
- Seminar Premostitveni seminar za pridobitev licence Učitelj 2. stopnje, teki na smučeh (2 izvedbi) (Zavod za aktivno življenje)
- Spopolnjevalni licenčni seminar za učitelje alpskega smučanja Posodobljena shema elementov Slovenske nacionalne smučanja (ZUTS ČŠOD, Športno rekreativno društvo Tacen, Muri Design) – 2 izvedbi

➤ Pregled izobraževanja in izpopolnjevanja zaposlenih po področjih

Strokovni aktivni

Na nivoju treh strokovnih aktivov (učiteljev družboslovja; naravoslovja; športnih učiteljev in inštruktorjev) je potekalo izpopolnjevanje s področja naravne in kulturne dediščine, spoznavanja novosti v didaktičnih pristopih pri družboslovju in možnosti medpredmetnega povezovanja naravoslovja in športa. Posebej dobrodošlo je bilo spopolnjevanje na temo varnosti pri plezanju: varna plezalna oprema, pripomočki in plezalne stene.

Skupne službe

Strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje zaposlenih v skupnih službah je potekalo glede na potrebe delovnih procesov in razvijanja pozitivne klime. Zaposleni so se udeležili eno- in večdnevni seminarjev ter posvetov iz različnih področij (Novosti na področju Zakona o DDV in problemi v praksi v javnem sektorju, Posebnosti pri obračunavanju DDV, Aktualno na področju plač, Izvršbe na plačo, Seminar na temo davčnih bonitet, Novosti iz finančnega poslovanja, v letu 2017, Ocenjevanje, napredovanje in nagrajevanje delovne uspešnosti javnih uslužbencev).

Drugo

Zaposleni so se individualno, povezano s potrebo po osebni rasti in razvijanju strokovnosti, udeležili formalnih in neformalnih strokovnih spopolnjevanj po svojem izboru, skladnimi s potrebami zavoda, zlasti za delo v kuhinji in v pedagoškem procesu (pridobivanje strokovne izobrazbe, licenc, certifikatov):

- preverjanja za pridobitev certifikata NPK pomočnik / pomočnica kuharja / kuharice,
- licenčnega tečaja za vaditelja plavanja in s tem povezanega tečaja Temeljnih postopkov oživljanja,
- usposabljanja za vodnika kanuja,
- seminarja Sproščanje v šoli,
- seminarja Dekoriraj interier in eksterier,
- mednarodnega seminarja Kovači,
- tečaj iz programa Excel
- licenčnega predsezonskega in posezonskega seminarja ISIA (Spodbujanje tekmovalnosti in kreativnosti pri učenju alpskega smučanja) in licenčnega predsezonskega seminarja za učitelje nordijskega rolanja in rolkanja,
- tečaja iz prve pomoči, po programu Reševalec iz vode,
- tečaja tek na smučeh in tečaja alpskega smučanja,
- izrednega študija predšolske vzgoje,
- opravljanje poklicne mature,
- tečaja Postopek potrjevanja in preverjanja NPK - romski pomočnik,
- seminarja Pedagoško andragoško izobraževanje,
- Mednarodne konference Prehrana, gibanje in zdravje.
- Udeležili so se tudi verificiranih programov za prvo pomoč ter programov za potrjevanje licenc: vodenje kanuja in kajaka na mirnih vodah, nordijsko hojo, raftanje, plavanje, gornišstvo in pohodništvo.
- preverjanja za pridobitev certifikata NPK pomočnik / pomočnica kuharja / kuharice.

5.3. Delo aktivov ČŠOD

Trije strokovni aktiv, ki vključujejo vse strokovne delavce iz področja naravoslovja, družboslovja in športa, so v letu 2017 izpeljali vsak na svojem področju v skladu z LDN za leto 2017, strokovna srečanja svojih članov. Ob visoki stopnji udeležbe so razpravljali o aktualnih področjih pedagoškega dela v zavodu in problematiki iz svojih delovnih področij ter izvedli izobraževanja, ki so bila načrtovana z načrti dela posameznih aktivov. Na aktivih je bila redna točka »predstavitev primerov dobre prakse in izkušenj«, kjer so potekale pedagoške delavnice za medsebojno izmenjevanje in prenos znanja.

V letu 2017 smo nadaljevali s fleksibilno organizacijo udeležbe (možnost prehajanja med aktiv, v okviru treh srečanj). Družboslovni aktiv je izpeljal tri enodnevna srečanja, naravoslovni in športni aktiv pa poleg enodnevnega še enega dvodnevnega, zaradi narave dejavnosti.

Družboslovni aktiv

V marcu so bila izvedena predavanja na temo Slovenska mitologija in staroversko izročilo (predavanje Matjaža Anžurja o slovenskem staroverskem izročilu ter Vlaste Mlakar o etnobotaničnem izročilu, obisk Slovenskega etnografskega muzeja na Metelkovi in voden ogled razstave Med naravo in kulturo).

V juniju je bila organizirana pedagoška delavnica Ljubljansko barje (naravoslovne, geografske, zgodovinske in umetnostne vsebine dneva dejavnosti na Ljubljanskem barju: ogledi Plečnikove cerkve Sv. Mihaela v Črni vasi, razstave Koliščarji z Velikega jezera na Igu, učnih poti Barjanska okna in Koščeva učna pot, Podpeško jezero, Sv. Ana, reka Ljubljanica).

V novembru je potekala pedagoška delavnica Pot kulturne dediščine Vrba – Žirovnica (ogled literarno-kulturno-etnološke poti po vaseh pod Karavankami: Vrba, Rodine, Doslovče, Breznica, Žirovnica, kjer

so bili doma pomembni slovenski moške: Prešeren, Jalen, Saleški Finžgar, Janša, Čop. Znanje je bilo testirano s pomočjo IKT in sicer skozi aplikacijo CŠOD misija: 'Po poti kulturne dediščine'.

Športni aktiv

V juniju je potekal dvodnevni aktiv s petimi predstavitvami izpeljav učnih vsebin članov aktiva ter predavanjem prof. dr. Maje Bučar »Funkcije posameznih mišic in mišičnih skupin ter pomen vključevanja le - teh v gibanje« ter praktično delavnico »Vaje za preprečevanje bolečin v hrbtu«. Predstavljene so bile učne vsebine v obliki terenskega dela na temo pohodništvo, gorsko kolesarjenje, planinstvo, supanje in kajakaštvo v kanjonih in zalivih Vrženice.

V oktobru je aktiv, po izvedenih pedagoških delavnicah Osnove športnega plezanja (Dušan Planinc) in Movnat – osnove naravnega gibanja (Gregor Marinšek), posebej obravnaval analizo Pregleda plezalne opreme in stanje plezalnih sten (poročili dveh strokovnjakov) ter sprejel načrt ukrepov za odpravo pomanjkljivosti za zagotavljanje varnosti. Udeleženca izmenjave na delovnem mestu, sta predstavila delovanje centrov za učenje na prostem iz Poljske in Finske.

Naravoslovni aktiv

V juniju - terensko delo Dnevni metulji, Nočni metulji (Barbara Zakšek, Nika Kogovšek, dr. Valerija Zakšek iz DPOMS) ter terenska delavnica na temo Piščali in drugi izdelki iz lubja (Anton Verderber), predavanje na temo metulji, predstavitev izobraževanja v CŠOD (Irena Brajkovič), ogled razstave Moj vrt (dela Irene Štangelj Pavlakovič) in delavnica Didaktične igre (Bojan Turunčič).

V novembru ogled botaničnega vrta Sežana (strokovno vodstvo botaničnega vrta) in ogled Slovenskega ribiškega muzeja v vasi Križ pri Trstu (strokovno vodstvo Franco Cossuta). Članice aktiva - udeleženke programa Erasmus+ izmenjave učiteljev na delovnem mestu, so predstavile delovanje centrov za učenje na prostem iz Poljske, Češke in Finske.

5.4. Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost

V letu 2017 smo za obdobje dveh let pričeli sodelovanje z novo zunanjo strokovno službo za varnost in zdravje pri delu ter požarno varnost, Lero d.o.o., ki je naloge prevzela od preteklega izvajalca, Civis d.o.o. Zunanji izvajalec je nadaljeval aktivnosti, s katerimi je zavod začel v letu 2014, po podpisu pogodbe s predhodnim izvajalcem.

V letu 2017 je zunanja strokovna služba izvedla preglede na vseh enotah CŠOD, pripravila manjkajočo ali zapadlo dokumentacijo ter izvedla usposabljanja zaposlenih, ki jih je bilo treba ponovno usposobiti, in usposabljanje novih zaposlenih.

Z novo zunanjo strokovno službo in v sodelovanju z notranjim koordinatorjem za področje varnosti in zdravja pri delu smo v letu 2017 nadgradili sistem komunikacije in odprave pomanjkljivosti na terenu, nadaljevali in nadgrajevali smo sistem centralnih evidenc za varnost in zdravje pri delu s ciljem, da se vzpostavi evidenca v elektronski obliki na vseh področjih, kjer to zakonodaja dovoljuje. Vzpostavitev centralnih evidenc se bo nadaljevala tudi v letu 2018, do izteka pogodbe s sedanjim izvajalcem.

V letu 2017 so CŠOD (sedež javnega zavoda in posamezne organizacijske enote) nekajkrat obiskale različne inšpekcije, ki pokrivajo področje varnosti in zdravja pri delu (delovna inšpekcija, energetska inšpekcija, požarna inšpekcija). Inšpekcijski pregledi so ugotovili le nekaj manjših pomanjkljivosti, ki smo jih na podlagi ureditvenih odločb ali ustnih opozoril sproti odpravili.

5.5. Informacijski sistemi

V letu 2017 smo začeli z novim načinom zajemanja in shranjevanja vhodne in izhodne pošte v okviru obstoječega informacijskega sistema Vasco (modul KPFW, ki se uporablja za prejete in izdane račune). Ker je modul narejen za drugačen namen, se je pokazalo, da ne omogoča vzpostavitve učinkovitega dokumentacijskega sistema z ustreznim klasifikacijskim načrtom, zato je CŠOD preveril ponudbo na

trgu in konec leta 2017 implementiral nov informacijski sistem Odos (Upravno poslovanje), ki bo omogočil vzpostavitev e-poslovanja, učinkovitejšega sistema obveščanja, spremljanja aktivnosti in rokov, ter v kasnejši fazi tudi vzpostavitev elektronskega arhiva še v preostalem delu (trenutno e-arhiv samo za prejete in izdane računi).

V letu 2017 smo nadgradili informacijski sistem iz Windows server 2008 na Windows server 2016 (na novem strežniku, ki je bil nabavljen v letu 2016) in domove CŠOD ter centralo povezali v skupno omrežje (aktivnosti že v letu 2016), omogočen je dostop do programov preko terminalskega strežnika (oddaljeno namizje).

V maju 2017 smo pridobili licence za Office365. Z Office365 smo konec leta 2017 vzpostavili Sharepoint, ki omogoča delo v skupinah.

V januarju 2017 smo začeli uporabljati nov program Rezervacije (Unikum), ki je nadomestil stara programa Rezervacija in Recepcija (Probit). Izvedena so bila tudi usposabljanja uporabnikov (vodje OE, upravniki). Uredili smo uvoze v nov program in izdelavo poročil, na podlagi katerih se izstavi fakture. Dogovarjali smo se o možnosti povezave programa s tablicami, s pomočjo katerih bi zajeli na poročilo digitalni podpis, vendar se zaradi višine stroškov najema tablic zaenkrat nismo odločili za to možnost. S Pro-bit smo uredili dopolnilo programa Urnik, s katerim izvozimo podatke iz Urnika v nov program Rezervacije.

Pri strojni opremi smo v letu 2017 nabavili in uredili instalacije: novi tiskalniki v OE Breženka, Burja, Radenci, Fara, Vojsko in Bohinj (ureditev instalacije, povezav v omrežje in mrežnega skeniranja), TV naprav na centrali, OE Soča, Radenci in Čebelica, ter nove TV naprave v prenovljenem domu Bohinj, prenosni računalniki (vodje področij in skrbnike, projekt Skupaj za znanje, učitelji v dnevnih centrih, vodje organizacijskih enot), novi mobilni aparati (vodje OE).

V OE Jurček smo dogradili računalniško omrežje in pridobili Arnesov dostop do interneta; v prenovljenem domu Bohinj smo nabavili in namestili mrežno opremo, z Wifi pokrijemo široko območje, vzpostavljena je optična povezava (Telekom); v novi organizacijski enoti Murska Sobota smo nabavili in namestili mrežno opremo, z WiFi pokrijemo cel dom, vzpostavljena je optična povezava (Arnes); na Centrali smo nabavili novo stikalo in AP, s 5 AP kvalitetno pokrijemo poslovne prostore z Wifi signalom; v OE Rak in OE Škorpigon smo zaradi pogostih izpadov interneta in telefonskega signala uredili nov paket Mobilni poslovni internet

Uredili smo najem Microsoftove programske opreme po ESS pogodbi, Windows server, Exchange server ter RDS cal.

V novi OE Murska Sobota smo po pripojitvi implementirali programe CŠOD (vpeljali fakturiranje in izdelavo paragonskih blokov na blagajni recepcije in na blagajni v jedilnici), s tablico in prenosnim tiskalnikom je omogočena izdelava paragonskih blokov tudi na oddaljeni lokaciji, kjer opravljamo po pogodbi dejavnost zagotavljanja prehrane (ekonomska sola).

5.6. Investicije in investicijsko vzdrževanje

Del planiranih investicij in investicijskega vzdrževanja, ki so bili predvideni za leto 2017, je bilo izvedeno. Realizirali smo 1.917.514,71 investicijskih odhodkov.

Tabela 16: Izvedene investicije 2017

z. št.	Vrsta investicije	Znesek v EUR
1.	Vlaganja v prostor in adaptacije ter izboljšave	1.147.682,60
2.	Računalniška oprema in računalniški programi	46.747,34
3.	Pohištvo in vsa druga oprema za sobe	241.959,31
4.	Prevozna sredstva	54.210,00
5.	Oprema, didaktična, športna, kuhinjska, učila, posteljnina, vzmetnice, oprema za bazen, oprema z ogrevanje, avdiovizualna oprema, laboratorijska, gozdarska in kmetijska oprema....	346.859,53
6.	Projektna dokumentacija, energetske študije in nadzor	68.758,93
Skupaj porabljena sredstva za investicije po DT		1.917.514,71

V letu 2017 se je, v skladu s finančnim načrtom, največ investiralo v rekonstrukcijo doma Bohinj, za kar je imel CŠOD rezervirana sredstva, del sredstev za energetska sanacija pa je pridobil iz kohezijskih sredstev in javno-zasebnim partnerstvom v okviru pilotnega projekta. Obnova, ki je potekala v dveh fazah (I. faza rekonstrukcija notranjega dela objekta in zunanja ureditev doma Bohinj, II. faza energetska sanacija), je bila zaključena v letu 2017 (zadnje aktivnosti vezane na zahtevek za kohezijska sredstva so potekale v decembru 2017).

V letu 2017 so bile realizirane še druge investicije in investicijsko vzdrževanje: oporni zid in sanacije brežine pod objektom v OE Breženka, garaža z nadstreškom v OE Trilobit, nova čistilna naprava in zunanja ureditev v OE Peca, zamenjava strehe nad jedilnico v OE Jurček, sanacija škarpe ob amfiteatru v OE Ajda, ureditev akustike v jedilnici OE Medved, preplastitev igrišča v OE Burja, sanacija sten in stropov v bazenskem delu v OE Burja, obnova opleska, oken in ostalih lesenih delov na fasadi v OE Čebelica, začeli smo z obnovo tlakov v OE Fara, zamenjavo strehe na depandansi v OE Ajda, ureditev klimatizacije v mansardi OE Čebelica, delna sanacija kopalnic v OE Fara in v OE Radenci idr.

Na programskem področju smo investirali v zunanjo ureditev in nova igrala v OE Lipa, didaktični generator električne energije, dopolnitev adrenalinskega parka z zip-line v OE Fara, nov montažni adrenalinski park v OE Planinka, nova plezalna stena v OE Štrk, nadaljevali smo s prenovami plezalnih sten (začetek del nove plezalne stene v OE Medved).

Na energetske področju v letu 2017 je bila največja investicija v energetska prenova doma Bohinj. V OE Burja smo nabavili toplotno črpalko.

Na področju varnosti in zdravja pri delu ter varstvom pred požarom smo uredili pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene na posameznih pregledih s strani zunanjega izvajalca (zamenjava varnostnih svetil na OE Peca, v poslovnih prostorih na centrali zamenjava luči z LED varčnimi svetili...).

Večje nabave bivanjske opreme so v letu 2017 so v celoti nova bivanjska oprema v prenovljenem domu Bohinj, novi pogradi, postelje in omarice v OE Trilobit, v teku je nabava novih pogradov, postelj za OE Štrk.

5.7. Področje prehrane in bivalni standard

CŠOD zagotavlja prehrano v lastnih kuhinjah na 23 OE (v Planici je kuhinja v Zavodu za šport Planica). Kuharice in kuharji so ustrezno usposobljeni. Kuhinje so primerno tehnično opremljene in zaposleni pripravljavci hrane v njih zagotavljajo ustrezen higienski režim s pomočjo lastnega HACCP načrta. Kuhar-ice/-ji pripravljajo zdrave obroke prehrane z ustrezno hranilno vrednostjo in mikrobiološko kakovostjo, kar potrjujemo s pomočjo pogodbenega zunanjega nadzora NLZOH.

Za naše goste zagotavljamo obroke zajtrkov, malic, kosil in večerij, vse v skladu z Zakonom o šolski prehrani in Smernicami za prehranjevanje v vzgojno-izobraževalnih zavodih. Za učence in druge goste z zdravstvenimi posebnostmi ter medicinsko predpisanimi dietami zagotavljamo dietno prehrano.

V naših domovih obnavljamo opremo za izvajanje dejavnosti in namestitve. Vsako leto posodobimo pohištvo v katerem od naših domov, nabavljamo nova ležišča, izvajamo investicijska vzdrževalna dela v kopalnicah in sanitarijah, sobah za bivanje, učilnicah, vse za zagotavljanje ustreznih higienskih pogojev ter varno in prijetno bivanje udeležencev šole v naravi ter drugih gostov.

5.8. Področje trženja

CŠOD pretežno opravlja dejavnost javne službe, vendar je tudi v okviru javne službe pomembno tržno komuniciranje in seznanjanje šol z dejavnostjo CŠOD, saj šole za izvedbo šole v naravi niso obvezne izbirati CŠOD. Iz tega razloga je poleg kvalitete dela pomembno tudi tržno komuniciranje. Največ tržnega komuniciranja je tako namenjenega šolam glede programa šole v naravi, ki je tudi primarna dejavnost CŠOD. Za obveščanje o programih, oglaševanje programom, utrjevanje prepoznavnosti CŠOD, ki je postala tudi blagovna znamka šole v naravi, redno pošiljamo šolam razne publikacije, brošure in obvestila (revija Šola v naravi, Brošura o novostih v CŠOD, kataloge, reklamne letake za izobraževanja in druge programe, obvestila po e-novicah). Tudi spletna stran je prilagojena obveščanju šol. Redno obiskujemo posamezne šole, kjer na roditeljskih sestankih in učiteljskih konferencah predstavljamo programe CŠOD. Aktivno se udeležujemo srečanja ravnateljev, kjer predstavljamo naše programe, novosti in način dela. Z rednimi evalvacijami analiziramo potrebe in želje šol in prilagajamo oz. razvijamo programe glede na potrebe in želje.

O programu aktivnih počitnic obveščamo preko šol, na katere pošljemo reklamne letake in plakate, preko spletne strani, direktnega obveščanja na e-naslove v bazi CŠOD in preko reklamiranja na portalu Napovednik, Dogaja se.

V okviru tržne dejavnosti nagovarjamo različne skupine, kot so kulturna in športna društva, klubi kot tudi posameznike, preko direktnega obveščanja z e-novicami, s predstavljanjem na različnih CŠOD dogodkih (dnevi odprtih vrat, Dan CŠOD v Ljubljani), s sodelovanjem CŠOD na različnih sejmih in dogodkih (Čarobni dan, Otroški bazar...), z reklamami na radiu (radio Gorenc, radio Štajerc...). V letu 2017 smo naredili večjo tržno raziskavo o prepoznavnosti domov med tržnimi skupinami in pričakovanja gostov o storitvah CŠOD, v katero se je vključilo okoli 600 anketirancev.

Prepoznavnosti CŠOD utrjujemo tudi z odnosi z javnostmi tako, da objavljamo članke o CŠOD (Didakta, Šolski razgledi), vabimo novinarje za prispevke o CŠOD akcijah (oddaja Tednik za akcijo Z dobroto in vztrajnostjo do sreče na vrvi, akcija Alpski junak Radio 1, RTV Slo prispevki o slavnostni akademiji CŠOD).

Na vseh prodajnih artiklih in opremi CŠOD je odtisnjen logotip CŠOD, uporabljamo tudi slogan »V naravo z glavo« .

S kvalitetnim delom, nenehnim razvojem in nenazadnje tudi s pomočjo tržnega pristopa gradimo in ustvarjamo blagovno znamko CŠOD.

6. FINANČNA REALIZACIJA V LETU 2017

6.1. Financiranje zavoda v letu 2017 glede na vire financiranja

V FN 2017 (R1) so bila planirana sredstva za redno dejavnost zavoda v višini 5.711.902,75 EUR, realizirano je bilo 5.711.458,75 EUR, realizacija je 100,0%.

Tabela 17: Viri financiranja iz proračunskih postavk-Javna služba

Ukrep	Vir financiranja MIZŠ	Znesek v EUR	Proračunska postavka	Skrbnik proračunske postavke
3311-11-004 Izvajanje osnovnošolskih programov	Redna dejavnost – plače	5.460.949,80	863010 - Dejavnost Centra šolskih in obšolskih dejavnosti	Boris Zupančič
3311-11-004 Izvajanje osnovnošolskih programov	Redna dejavnost - materialni stroški	191.008,20	863010 - Dejavnost Centra šolskih in obšolskih dejavnosti	Boris Zupančič
3311-11-0008 Izvajanje dejavnosti dijaških domov	Redna dejavnost Plače, Oskrbnine	57.794,75 1.706,00	667310 - Dejavnost dijaških domov	dr. Slavica Alojzija Černoša
SKUPAJ		5.711.458,76		

Sredstva po PP 863010 (plače in materialni stroški) - financiranje po pogodbi med MIZŠ in ČŠOD; v letu 2017 je MIZŠ financiral redno dejavnost zavoda po tej proračunski postavki v višini 5.651.958,00 EUR.

Sredstva po PP 667310 – financiranje po sklepu MIZŠ (dejavnost Dijaškega doma Tolmin in Dijaškega doma Murska Sobota do 31.8.2017), financiranje v višini 59.500,76 EUR.

Tabela 18: Viri financiranja iz proračunskih postavk- Projektne naloge

Ukrep	Ime projekta	Znesek v EUR	Proračunska postavka	Skrbnik proračunske postavke
3311-11-0025 Podporne aktivnosti	Mednarodna dejavnost – Evropa v šoli in Poletna šola – Raziščimo Slovenijo	7.276,70	716710 - Mednarodna dejavnost	Tit Neubauer
3311-11-0004 Izvajanje OŠ programov	Poletna šola slovenščine, Dejavnost ob pouku – slovenščina malo drugače, stroški bivanja v ČŠOD za učence iz Srbije	33.509,80	715410 – Dopolnilni pouk slovenskega jezika	Marko Koprivc
SKUPAJ		40.786,50		

V FN 2017 (R1) je bilo planirano 41.280,00 EUR, realizirano je 40.786,50 EUR, kar je 98,8 %.

Viri iz evropskih strukturnih skladov so bili v letu 2017 predvideni v višini 1.198.985,00 EUR, realizirano je bilo 1.129.952,79 EUR, kar je 94,2 %.

CŠOD je pridobil tudi kohezijska sredstva za energetska sanacija doma Bohinj v višini 304.335,53 EUR.

V letu 2017 se je Center šolskih in obšolskih dejavnosti financiral iz proračunskih sredstev, iz sredstev, ki jih za izvajanje javne službe zagotavljajo udeleženci programov šole v naravi, iz sredstev iz strukturnih skladov ter iz sredstev, ki jih je pridobil na trgu z izvajanjem tržne dejavnosti.

Prihodki od izvajanja lastne dejavnosti so se pridobivali tako, da so se ponudile bivanjske in prehranske zmogljivosti organizacijskih enot zunanjim gostom v času, ko te niso zasedene z udeleženci šole v naravi, s prodajo trgovskega blaga in izposajo pripomočkov in opreme zunanjim gostom.

6.2. Realizacija po obračunskem načelu

Po obračunskem načelu so celotni prihodki zavoda v letu 2017 11.690.106,73 EUR. Indeks glede na načrtovano je 100,9 (planirani prihodki 11.581.667,00 EUR), glede na 2016 pa je indeks 106,6. Odhodki, ki so v letu 2017 nastajali zaradi izvajanja dejavnosti po posameznih vrstah (stroški materiala, stroški storitev, stroški dela, amortizacija, rezervacija, investicijski odhodki, finančni odhodki in drugi stroški) so znašali 11.684.873,91 EUR. Indeks glede na planirano je 100,9 (planirani odhodki so bili 11.579.837,00 EUR), glede na leto 2016 pa je indeks 106,6.

Razlika prihodkov nad odhodki po obračunskem načelu za leto 2017 je 5.232,82 EUR.

6.3. Realizacija po denarnem toku

Celotni prihodki zavoda v letu 2017 po denarnem toku so 11.825.150,32 EUR. Indeks glede na planirano je 102,9 (planirani prihodki po denarnem toku so bili 11.492.968,00 EUR). Odhodki po denarnem toku, ki so v letu 2017 nastajali zaradi izdatkov za plače s prispevki, izdatkov za druge osebne prejemke, izdatkov za blago in storitve, drugih operativnih odhodkov ter izdatkov za investicije, so 12.212.132,58 EUR. Indeks glede na planirano je 90,7 (načrtovani odhodki so bili 13.468.078,00 EUR).

Z ustvarjenimi prihodki na tržni dejavnosti so se krili vsi odhodki, ki nastanejo na tem delu – stroški plač, stroški povečanega obsega dela, stroški blaga in storitev ter amortizacije, materialni stroški in investicijski odhodki.

Negativna razlika med prejemki in izdatki po denarnem toku za leto 2017 v višini 386.982,26 EUR je nastala zaradi plačanih investicij v letu 2017. Primanjkljaj denarnih sredstev je zavod nadomestil iz depozita vezanega pri Zakladnici Ministrstva za finance, katerega je zavod namenil tudi v obnovo doma Bohinj že v proračunskem letu 2016 in v nadaljevanju še v letu 2017.

Tabela 19: Analiza izkoriščenosti nastanitvenih kapacitet po domovih

2017	Šola v naravi		Dan dejavnosti na domovih		Vikend		Društva, klubi		Športni klubi		Individualni gosti		Aktivne počitnice		SKUPAJ 2017		SKUPAJ 2016		SKUPAJ 2015		INDEKS 2017/2016	
dom/OE	udelež.	oskrbni dnevi	udelež.	oskrbni dnevi	udelež.	oskrbni dnevi	udelež.	nočitve	udelež.	nočitve	udelež.	nočitve	udelež.	oskrbni dnevi	udelež.	nočitve/ oskrbni dnevi	udelež.	nočitve/ oskrbni dnevi	udelež.	nočitve/ oskrbni dnevi	udelež.	nočitve/ oskrbni dnevi
AJDA	2.048	7.734			177	391	99	183			48	92	95	528	2.467	8.928	2.297	9.204	2.226	8.254	107,4	97,0
BOHINJ	1.622	7.338	70		265	852	461	1.002	115	393	160	434	119	1.148	2.812	11.167	1.597	7.029	2.472	10.430	176,1	158,9
BREŽENKA	2.161	10.443			937	2.622	429	1.007	33	109	275	1.152	70	491	3.905	15.824	4.033	15.849	3.889	15.621	96,8	99,8
BURJA	2.007	9.805	161		1.020	2.914	198	843	61	352	178	389	24	119	3.649	14.422	3.510	14.220	3.554	13.893	104,0	101,4
CERKNO	1.839	8.784			486	1.446	163	264			23	37	45	267	2.556	10.798	2.286	9.779	1.577	6.685	111,8	110,4
ČEBELICA	2.522	9.586	57		407	1.006	138	332	52	104	26	4	50	300	3.252	11.332	3.218	10.240	3.181	10.568	101,1	110,7
FARA	2.776	10.284			481	1.390	339	957	94	392	8	24	59	350	3.757	13.397	3.142	10.724	3.478	11.336	119,6	124,9
GORENJE	2.381	10.939			841	2.118	526	964	248	406	179	222	132	883	4.307	15.532	4.100	14.904	3.800	14.700	105,0	104,2
JURČEK	2.686	10.262	202		145	376	394	532	112	362	19	26	86	514	3.644	12.072	3.758	12.403	3.268	10.877	97,0	97,3
KAVKA	1.567	6.929	125		177	423	237	425			47	121	157	1.011	2.310	8.909	2.276	8.028	2.142	7.168	101,5	111,0
KR. GORA	2.328	10.511			613	1.735	320	601	352	1.141	208	487	42	168	3.863	14.643	3.674	14.686	3.717	14.628	105,1	99,7
LIPA	3.288	11.377	189		279	654	405	671			6	7	53	313	4.220	13.022	4.067	12.976	3.872	12.148	103,8	100,4
MEDVED	2.417	9.690	18		450	1.246	236	548			2	10	85	535	3.208	12.029	3.491	12.012	3.802	13.093	91,9	100,1
MURSKA SOBOTA	528	2.103		1	101	262	591	1.603	211	826	411	6.732	56	336	1.898	11.863	-	-	-	-	-	-
PECA	2.138	9.330	100	2	365	929	230	277	43	184	114	15	46	304	3.036	11.041	2.845	11.156	3.162	11.900	106,7	99,0
PLANICA	1.828	8.707	137	3	448	1.205					4	16			2.417	9.931	4.693	16.371	6.476	21.975	51,5	60,7
PLANINKA	2.078	8.828	73	4	519	1.453	186	530	42	42	165	284	51	306	3.114	11.447	3.052	11.897	3.084	11.544	102,0	96,2
RADENCI	2.241	9.301		5	379	1.057	461	1.565	15	75	33	112	65	381	3.194	12.496	3.209	11.871	2.867	11.204	99,5	105,3
RAK	1.531	7.058	169	6	290	837	667	837	77	140			54	321	2.788	9.199	2.565	10.546	2.349	10.232	108,7	87,2
SOČA	3.129	13.302		7	592	1.631	1.075	3.409	117	384	368	1.310	155	1.036	5.436	21.079	4.608	18.448	4.476	16.966	118,0	114,3
ŠKORPIJON	3.058	10.896	9	8	876	2.035	259	325	68	117			72	432	4.342	13.813	4.303	13.630	3.882	12.968	100,9	101,3
ŠTRK	1.935	8.575	342	9	430	1.173	204	310	35	193	27	33	64	383	3.037	10.676	2.986	10.777	2.405	8.972	101,7	99,1
TRILOBIT	1.977	8.449	131	10	292	806	388	604			60	78	90	538	2.938	10.485	2.818	10.855	2.342	8.971	104,3	96,6
VOJSKO	1.690	7.333		11	374	1.113	234	394	136	195	34	55	100	600	2.568	9.701	2.755	10.743	2.702	10.743	93,2	90,3
Skupaj domovi	51.775	217.564	1.783	66	10.944	29.674	8.240	18.183	1.811	5.415	2.395	11.640	1.770	11.264	78.718	293.806	75.283	278.348	74.723	274.876	104,6	105,6
AVRIKELJ													99	495	99	495	95	475	71	426	104,2	104,2
PTUJ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.559	5.809		
SOČA - žrtve p.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.127	6.762		
Skupna vsota	51.775	217.564	1.783	66	10.944	29.674	8.240	18.183	1.811	5.415	2.395	11.640	1.869	11.759	78.817	294.301	75.378	278.823	76.353	281.111	104,6	105,6

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM ČŠOD

1. RAČUNOVODSKE USMERITVE

Računovodski izkazi Centra šolskih in obšolskih dejavnosti so pripravljeni v skladu z Zakonom o računovodstvu ter pripadajočimi podzakonskimi akti (Pravilnikom o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur.l. RS 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13 in 94/14, 100/15, 84/16 in 75/15); Odredbo o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Ur.l. RS 54/02, 134/03); Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur.l. RS 115/02, 21/2003, 134/2003, 126/2004, 120/2007, 124/2008, 58/2010 (60/2010 popr.), 104/2010, 104/2011, 86/2016); Navodilom in pravilnikom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Ur.l. RS 54/02, 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13, 100/15) in v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (Ur.l. RS, št. 118/05, 10/06 – popr., 58/06, 112/06 – popr., 112/06 – popr., 3/07, 12/08, 119/08, 1/10, 90/10 – popr., 80/11, 2/12, 64/12, 94/14, 2/15 – popr., 95/15 in 98/15).

1.1. Neopredmetena dolgoročna sredstva

Izkazana so po (revaloriziranih) nabavnih vrednostih in se amortizirajo skladno z Navodilom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev. Sredstva se redno odpisujejo z uporabo metode enakomernega časovnega amortiziranja. Rok odpisa je določen s stopnjami rednega odpisa, ki izhajajo iz priloge že omenjenega navodila. Stopnja rednega odpisa usredstvenih stroškov naložb v tuja osnovna sredstva je določena glede na dobo pravne pravice.

1.2. Opredmetena osnovna sredstva

Vključujejo zemljišča, zgradbe, opremo, investicije v teku ter drobni inventar. Izkazana so po (revaloriziranih) nabavnih vrednostih in se amortizirajo skladno z Navodilom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev.

Sredstva se redno odpisujejo z uporabo metode enakomernega časovnega amortiziranja. Rok odpisa je določen s stopnjami rednega odpisa, ki izhajajo iz priloge že omenjenega navodila. Sredstva, katerih nabavna vrednost je na dan nakupa manjša od 500 EUR, se izkazujejo posamično kot drobni inventar in se odpisejo enkratno v celoti ob nakupu. Drobni inventar, katerega nakupna vrednost na dan nakupa ne presega 100 EUR, se vodi skupinsko in se odpise enkratno v celoti ob nakupu.

1.3. Kratkoročne finančne naložbe

Predstavljajo naložbe prostih denarnih sredstev v vezane depozite pri Zakladnici RS in se izkazujejo v vrednostih, ki izhajajo iz ustreznih listin.

1.4. Terjatve iz poslovanja

Izkazujejo se v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin. Popravek vrednosti terjatev, za katere obstaja dvom, da bodo poplačane, je oblikovan v breme prevrednotovalnih poslovnih odhodkov. Oblikuje se za posamezne terjatve v njihovi celotni višini, odvisno od informacij o finančnem položaju dolžnika (prisilne poravnave, stečaji).

1.5. Kratkoročne in dolgoročne obveznosti iz poslovanja

Prikazane so v vrednostih, ki izhajajo iz ustreznih listin. Dolgoročne obveznosti se revalorizirajo glede na dogovore z upniki, ki so zapisani v ustreznih listinah.

1.6. Zaloge

Zaloge živil in pijač, pomožnega materiala ter trgovskega blaga se vrednotijo po nabavnih vrednostih - po metodi FIFO.

1.7. Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje

Kažejo na vir financiranja sredstev, s katerimi upravlja zavod in na njegovo obveznost do lastnikov (v danem primeru do države). Te obveznosti se zmanjšujejo z obračunano amortizacijo za določena sredstva (ko amortizacija ni cenovno pokrita) z izločitvijo oziroma odtujitvijo iz javnega zavoda ČŠOD na osnovi sklepa Vlade RS, povečujejo z vlaganji lastnikov v zavod in z uspešnim poslovanjem zavoda (presežek prihodkov nad odhodki iz preteklih let).

1.8. Kriteriji za delitev stroškov na javni in tržni del

Osnova za delitev odhodkov na odhodke javne službe in odhodke ustvarjene na trgu so pogojna stroškovna mesta, ki hkrati ustvarjajo tudi prihodke (kuhinja, sobe, izobraževanje, trg in splošno). V prvi fazi se vsi odhodki evidentirajo na ustreznih pogojnih stroškovnih mestih neposredno ali pa preko ključev. V drugi fazi se odhodki splošnega stroškovnega mesta s posebnim ključem razdelijo na ostala pogojna stroškovna mesta za določene vrste stroškov. V tretji fazi se odhodki pogojnih stroškovnih mest kuhinja in sobe delijo glede na delež obrokov oz. nočitev doseženih z izvajanjem javne službe in tržne dejavnosti na omenjeni dve dejavnosti. Iz tega sistema so izvzeti odhodki za Centralo zavoda, ki se, v kolikor je to potrebno (če se odhodki bistveno razlikujejo od prihodkov) na javni in tržni del posameznih domov delijo glede na njihov delež prihodkov doseženih z opravljanjem javne službe oz. tržne dejavnosti. V ključu za delitev stroškov amortizacije na javni in tržni del so bili dodatno upoštevani deleži, ki so bili izračunani na podlagi prostih delovnih dni v času vikendov in šolskih počitnic, ko se kapacitete lahko uporabljajo za tržno dejavnost. Prav tako so sredstva, ki so kot presežek prihodkov nad odhodki izhajala iz tržne dejavnosti, namenjena kritju obračunane amortizacije za opredmetena in neopredmetena sredstva in namenjena novim nabavam za izvajanje celotne dejavnosti zavoda.

2. POJASNILA K BILANCI STANJA

2.1. Neopredmetena dolgoročna in opredmetena osnovna sredstva

V letu 2017 smo na podlagi Sklepa Vlade Republike Slovenije izvedli pripojitev vzgojno-izobraževalnega zavoda Dijaški dom Murska Sobota, na dan 1.7.2017.

Izvedli smo tudi popravek vrednosti amortizacije iz leta 2016, ko se je pri odtujitvi objekta in opreme v Planici, po avtomatiziranem programskem postopku amortizacija obračunala za celotno leto.

V celotni vrednosti premoženja, s katerim upravlja Center šolskih in obšolskih dejavnosti, kar 95 % predstavljajo zemljišča in zgradbe, v katerih se odvijajo vse dejavnosti zavoda.

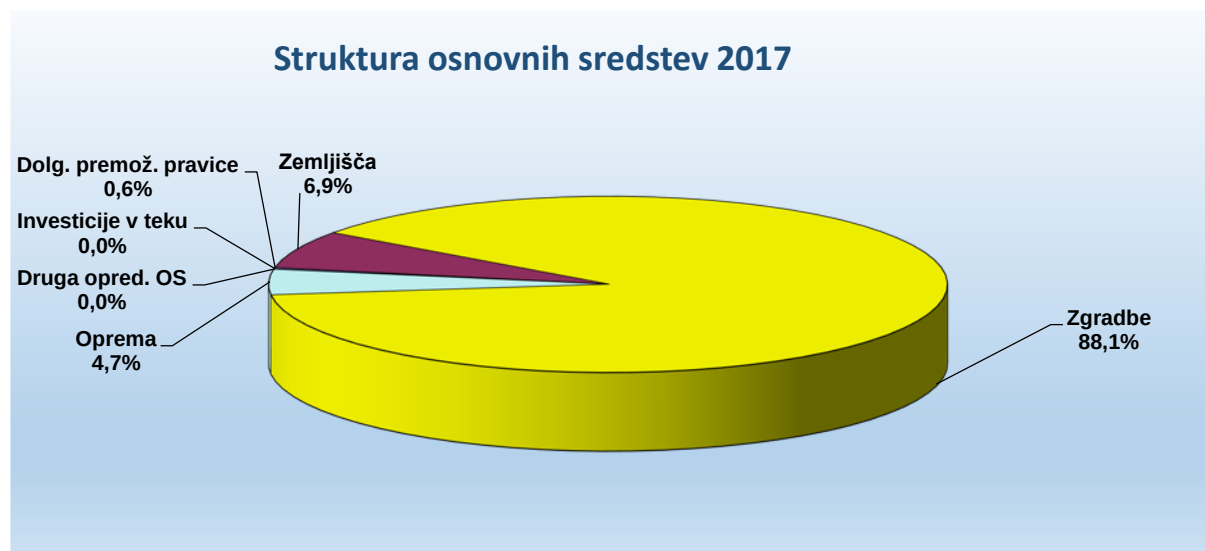
Tabela 20: Spremembe neopredmetenih ter opredmetenih osnovnih sredstev za leto 2017:

(v EUR)	dolgoročne premoženjske pravice	zemljišča	zgradbe	oprema	druga opred. osnovna sredstva	zgradbe v finančnem najemu	SKUPAJ
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 31.12.2016	781.344	1.599.103	26.293.591	6.226.552	42.569	0	34.943.159
Povečanja	31.513	185.608	1.123.436	1.898.469			3.239.327
Investicija v teku			606.995				701.892
Zmanjšanja			193.804	862.487			1.056.291
Stanje 31.12.2017	812.857	1.784.711	27.925.115	7.262.534	42.870	0	37.828.086
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 31.12.2016	734.651	0	10.004.666	5.489.830	37.346	0	16.266.494
Povečanja	12.593		779.531	540.955			1.333.079
Zmanjšanja			181.259	269.949			368.856

(v EUR)	dolgoročne premoženjske pravice	zemljišča	zgradbe	oprema	druga opred. osnovna sredstva	zgradbe v finančnem najemu	SKUPAJ
Amortizacija	8.128		725.533	523.698	600		1.257.959
Stanje 31.12.2017	755.372	0	11.328.472	6.284.534	37.946	0	18.488.676
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 31.12.2016	46.693	1.599.103	16.288.925	736.722	5.223	0	18.676.665
Stanje 31.12.2017	57.484	1.784.711	16.596.643	978.000	4.923	0	19.421.762

Neodpisana vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31.12.2016 znaša 19.421.761,88 EUR. Center šolskih in obšolskih dejavnosti je v letu 2017 vlagal v naslednje investicije in investicijsko vzdrževanje:

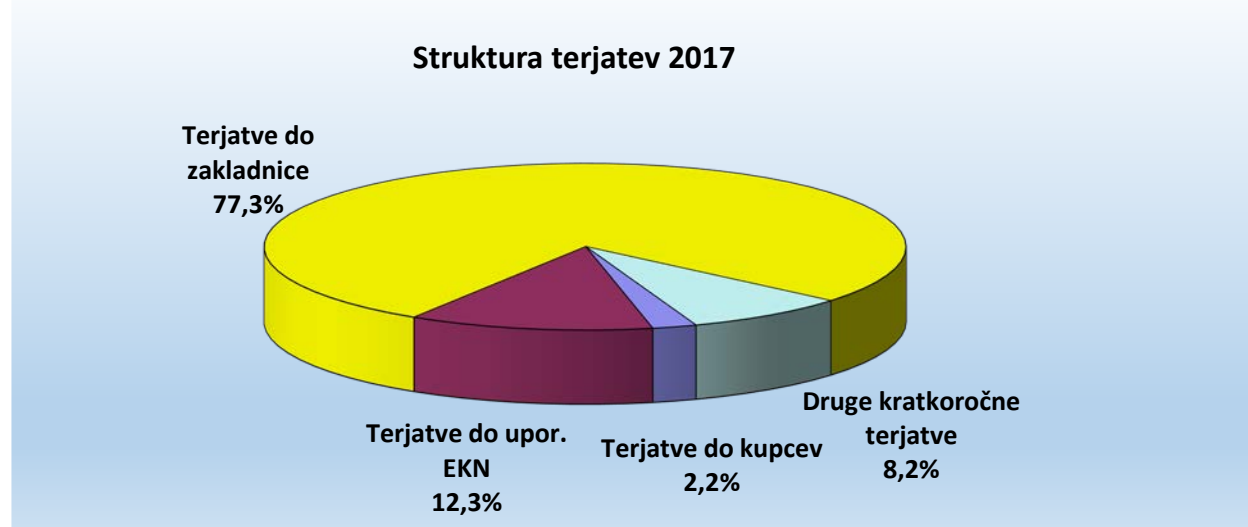
- investicija v domu Bohinj
- obnova strehe in popravilo škarpe na domu Ajda
- sanacija sten in ureditev zunanjega igrišča na domu Burja
- menjava strehe na domu Jurček
- tlakovanje in zunanja ureditev na domu Peca
- sanacija brežine na domu Breženka
- novi nadstrešek na domu Trilobit
- nakup dveh avtomobilov za dom Vojsko in Centralo
- nova programska oprema za celotni zavod
- toplotna črpalka na domu Burja
- izgradnja velike gugalnice (zipline) na domu Fara
- izgradnja adrenalinskega parka na domu Planinka
- razna oprema za domove: pohištvena oprema, hladilniki, pomivalni stroji, konvektomati, pralni in sušilni stroji, oprema za zagotavljanje skladnosti pitne vode, računalniki za posamezne domove, programska oprema in drugo.

2.2. Kratkoročne terjatve

Tabela 21: Struktura kratkoročnih terjatev za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31.12.2017	STRUKTURA 2017 (v %)	ZNESEK 31.12.2016	STRUKTURA 2016 (v %)	PORAST 2017/2016 Indeks
Kratkoročne terjatve do kupcev	91.984	2,2	123.458	3,3	74,5
Kratkoročne terjatve do nepos. upor. EKN - države	241.725	5,8	451.072	12,0	53,6
Kratkoročne terjatve do nepos. upor. EKN - občine	888	0,0	588	0,0	151,1
Kratkoročne terjatve do pos. upor. EKN - države	32.271	0,8	17.247	0,5	187,1
Kratkoročne terjatve do pos. upor. EKN - občine	233.862	5,6	216.378	5,8	108,1
Kratkoročne terjatve do zakladnice	3.200.000	77,3	2.900.000	77,4	110,3
Kratkoročne terjatve iz financiranja	0	0,0	0	0,0	-
Terjatve za vstopni DDV	4.869	0,1	3.552	0,1	137,1
Druge kratkoročne terjatve	49.819	1,2	34.418	0,9	144,7
Aktivne časovne razmejitve	285.980	6,9	366	0,0	-
SKUPAJ	4.141.398	100,0	3.747.079	100,0	110,5

➤ Prikaz sprememb kratkoročnih terjatev za leto 2017:

Kratkoročne terjatve so se v letu 2017 povečale za 10,5 % in na zadnji dan leta znašale 4.141.398 EUR. Indeks glede na leto 2016 je 110,5. Znižale so se terjatve do države in do kupcev, medtem ko so se ostale kratkoročne terjatve zvišale. Terjatve za vstopni DDV so se zvišale, kar je posledica več izvedenih del v mesecu decembru.

2.3. Denarna sredstva

Tabela 22: Struktura denarnih sredstev za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31.12.2017	STRUKTURA 2017 (v %)	ZNESEK 31.12.2016	STRUKTURA 2016 (v %)	PORAST 2017/2016 Indeks
Gotovina v blagajni	4.253	0,9	2.321	0,2	183,2
Denarna sredstva pri UJP	469.743	99,1	985.913	99,8	47,6
SKUPAJ	473.996	100,0	988.234	100,0	48,0

Večji del denarnih sredstev predstavljajo sredstva, ki so ob koncu leta ostala na transakcijskem računu, saj zavod blagajniško poslovanje skuša kar najbolj omejevati. Denarna sredstva na dan 31.12.2017 so mnogo nižja kot konec leta 2016, saj smo depozit, ki je zapadel konec leta, nemudoma vezali dalje.

2.4. Aktivne časovne razmejitve

Aktivne časovne razmejitve so na zadnji dan v letu 2017 znašale 285.980 EUR in so precej višje kot v letu 2016. Razlog so vnaprej vračunani prihodki za projekt Skupaj za znanje v višini 283.555 EUR. V poslovnih knjigah so že evidentirani vsi odhodki, ki se na te prihodke nanašajo. Sami prihodki so že znani in se bodo uresničili takoj ob vzpostavitvi novega programa za izdajanje projektnih zahtevkov. Preostali del aktivnih časovnih razmejitev v višini 2.425 EUR pa se nanaša na stroške vnaprej plačanih naročin.

2.5. Zaloge

Stanje zalog se je v primerjavi z letom 2016 znižalo za 5,3 %. Na zadnji dan v letu 2017 je vrednost zalog znašala 128.894 EUR. Najbolj so se zmanjšale zaloge trgovskega blaga in zaloge plina in olja za ogrevanje, medtem ko so se zaloge sekancev in živil povečale. Zmanjšanje zalog trgovskega blaga je bila ena izmed ciljev tržne strategije, katero smo začeli izvajati že v letu 2015 in z njo nadaljevali v letih 2016 in 2017. Povečanje zalog živil odraža pripojitve organizacijske enote Murska Sobota.

Tabela 23: Zaloge za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31.12.2017	STRUKTURA 2017 (v %)	ZNESEK 31.12.2016	STRUKTURA 2016 (v %)	PORAST 2017/2016 Indeks
Zaloge živil in pijač	32.905	25,5	27.444	20,2	119,9
Zaloge pomožnega materiala	7	0,0	0	0,0	-
Zaloga olja in plina za ogrevanje	56.924	44,2	63.674	46,8	89,4
Zaloge trgovskega blaga	37.975	29,5	44.736	32,9	84,9
Zaloge sekancev	1.082	0,8	223	0,2	485,4
SKUPAJ	128.894	100,0	136.076	100,0	94,7

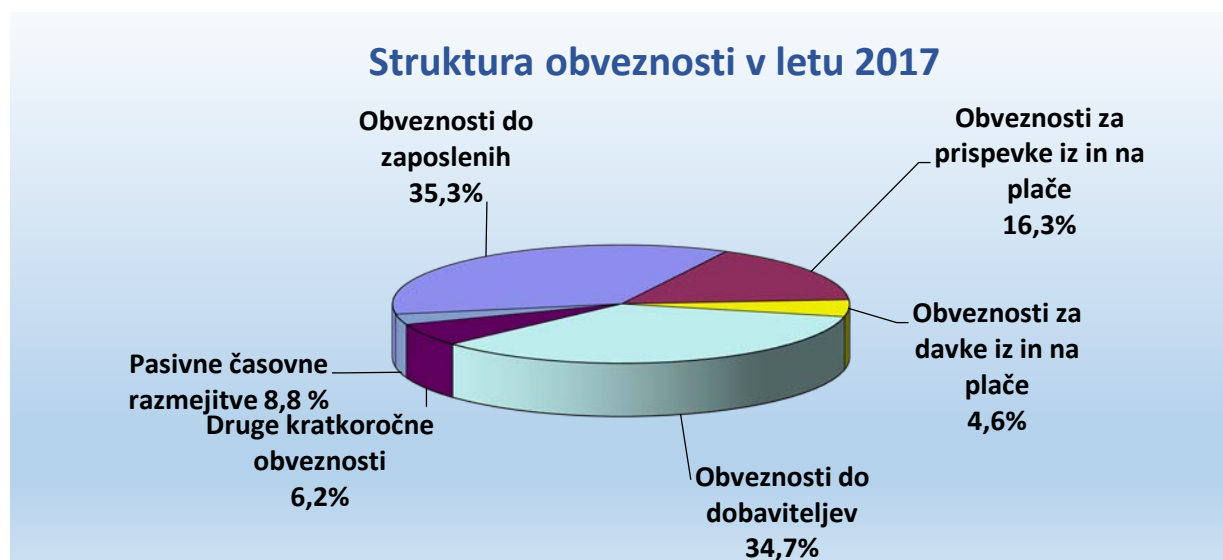
2.6. Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne obveznosti so se v primerjavi z letom 2016 zmanjšale za 2,5%. Center šolskih in obšolskih dejavnosti je imel na zadnji dan leta 2017 za 1.126.447 EUR dolga. Večinski delež obveznosti predstavljajo: kratkoročne obveznosti do zaposlenih (decembrske plače in drugi stroški dela), kratkoročne obveznosti za prispevke in davke (decembrske plače s poračunom), kratkoročne obveznosti do dobaviteljev, obveznosti za DDV zaradi izračuna novega odbitnega deleža (12%) in pasivne časovne razmejitve.

Večino svojih obveznosti do dobaviteljev zavod v dogovoru z njimi poravnava v roku 30 dni. Izjeme so med drugim investicijska vlaganja, vezana na dotacije iz proračuna RS, za katere odplačilna doba znaša 60 dni. Zavod je v letu 2017 vse svoje obveznosti poravnava v predvidenem roku.

Tabela 24: Kratkoročne obveznosti za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31.12.2017	STRUKTURA 2017 (v %)	ZNESEK 31.12.2016	STRUKTURA 2016 (v %)	PORAST 2017/2016 Indeks
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	398.148	35,3	373.199	32,3	106,7
Kratk. obvezn. za prispevke iz in na plače	183.447	16,3	169.109	14,6	108,5
Kratk. obvezn. za davke iz in na plače	51.740	4,6	47.828	4,1	108,2
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	390.997	34,7	447.368	38,7	87,4
Kratkoročne obveznosti do upor. EKN	56.746	5,0	30.339	2,6	187,0
Obveznosti za DDV	13.094	1,2	16.647	1,4	78,7
Pasivne časovne razmejitve (PČR)	32.275	2,9	70.890	6,1	45,5
SKUPAJ	1.126.447	100,0	1.155.379	100,0	97,5

2.7. Dolgoročne obveznosti

Center šolskih in obšolskih dejavnosti na zadnji dan leta 2017 izkazuje dolgoročne obveznosti v skupni višini 30.911 EUR, ki se nanašajo na prejete donacije za osnovna sredstva in sredstva, ki smo jih prejeli za energetske sanacije doma Bohinj.

Tabela 25: Struktura dolgoročnih obveznosti za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	NA DAN 31.12.2017	STRUKTURA 2017 (v %)	NA DAN 31.12.2016	STRUKTURA 2016 (v %)	PORAST 2017/2016 Indeks
Donacije za osnovna sredstva	9.920	32,1	18.721	100,0	53,0
Sredstva za energetske sanacije	20.990	67,9	-	-	-
SKUPAJ	30.911	100,0	18.721	100,0	165,1

Iz donacij prejetih v letu 2007 od Slovenskega E-foruma v višini 16.000 EUR in v letu 2013 od Petrola d. d. v višini 38.403,47 EUR, katere se je v skladu z računovodskimi standardi evidentiralo med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami, ki predstavljajo vir za pokrivanje amortizacije doniranih osnovnih

sredstev, se je v letu 2017 pokrila višina obračunane amortizacije v višini 8.800,69 EUR. Donacija se nahaja na objektu dom Medved na Medvedjem Brdu.

Sredstva za energetske sanacije so bila prejeta iz strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport in so bila financirana iz kohezijskih skladov EU ter slovenske udeležbe. Predstavljajo vir za pokrivanje amortizacije osnovnih sredstev, ki smo jih pridobili v času energetske sanacije objekta v Bohinju. Sredstva se bodo začela amortizirati v letu 2018, ko bo investicija v teku zaključena.

2.8. Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje

Na zadnji dan leta 2017 je stanje obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje znašalo 22.993.413 EUR. Lastnik celotnih sredstev je država.

Povečanja se nanašajo na presežek prihodkov leta 2016 v višini 9.864 EUR ter financiranju licenc MIZŠ v višini 1.587 EUR.

Povečanje v višini 627.871 EUR se nanaša na pripojitve Dijaškega doma Murska Sobota k Centru šolskih in obšolskih dejavnosti.

Tabela 26: Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje za leto 2017:

(v EUR)	OBVEZNOSTI ZA SREDSTVA PREJETA V UPRAVLJANJE	SKUPAJ
Stanje 31.12.2015	26.330.334	26.330.334
Povečanja v letu 2016 za leto 2015	422	
ESS Romi sredstva za opremo	0	
povečanje Gambit trade	1.408	
Nerazporejen dobiček 2015	8.809	
zmanjšanje prenos Planica	-3.926.235	
zmanjšanje prenos Pliskovica	-60.649	
Stanje 31.12.2016	22.354.090	22.354.090
Nerazporejen dobiček 2016	9.864	
SI.MOBIL licence- CŠOD	16	
SI.MOBIL licence- DD Tolmin	16	
Gambit trade-licence	1.555	
Sklep Vlade- pripojitve DD Murska Sobota	627.871	
Stanje 31.12.2017	22.993.413	22.993.413

2.9. Poslovni izid

Presežek prihodkov nad odhodki po obdavčitvi za leto 2017 znaša 5.232,82 EUR. Presežek prihodkov nad odhodki tekočega leta se nameni za nadaljnje investicije v infrastrukturo javnega zavoda. Davka od dohodkov pravnih oseb javnemu zavodu ni potrebno plačati, ker se celoten dobiček nameni za nakup novih opredmetenih sredstev, kar po 55. a členu Zakona o davku od dohodka pravnih oseb predstavlja olajšavo iz naslova investiranja v neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva.

3. POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

3.1. Celotni prihodki

Center šolskih in obšolskih dejavnosti je javni zavod, ki se med drugim financira tudi s sredstvi pridobljenimi na trgu. Zato sodi skladno s 4. odstavkom 15. člena Zakona o računovodstvu ter 2. členom Pravilnika o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava med t.i. določene uporabnike enotnega kontnega načrta. Za te je v 16. členu Odredbe o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov uporabnikov enotnega kontnega načrta predpisano, da morajo prihodke in odhodke razčlenjevati skladno s Slovenskimi računovodskimi standardi, ki veljajo za nepridobitne organizacije, kar pomeni, da te osebe javnega prava odhodke in prihodke ugotavljajo in razčlenjujejo po načelu nastanka dogodka. Zaradi spremljanja gibanja javno-finančnih prihodkov in odhodkov pa je v istem členu odredbe določeno tudi, da morajo te pravne osebe prihodke in odhodke ugotavljati in razčlenjevati tudi po načelu denarnega toka.

Tabela 27: Celotni prihodki Centra šolskih in obšolskih dejavnosti za leto 2017:

(v EUR)	ZNESEK 31.12.2017	STRUKTURA 2017 (v %)	ZNESEK 31.12.2016	STRUKTURA 2016 (v %)	SPREMEMBA 2017/2016 Indeks
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	10.391.680	88,9	9.703.842	88,5	107,1
Prihodki od prodaje blaga in materiala	103.891	0,9	139.954	1,3	74,2
Prihodki projekt- Romi ESS	1.136.977	9,7	1.082.460	9,9	105,0
Prihodki projekt- Krepitev kompetenc	27.500	0,2	0	0,0	-
Finančni prihodki + donacije	127	0,0	5.575	0,1	2,3
Drugi prihodki	12.603	0,1	11.963	0,1	105,3
Prevrednotovalni prihodki	17.330	0,1	25.220	0,2	68,7
SKUPAJ	11.690.107	100,0	10.968.970	100,0	106,57

Center šolskih in obšolskih dejavnosti je v letu 2017 realiziral 11.690.107 prihodkov, kar predstavlja 6,57 % rast v primerjavi z letom 2016.

Na nivoju celotnega zavoda so določeni prihodki porasli predvsem na prihodkih od prodaje proizvodov in storitev ter projektnih nalogah. Prihodki pri prodaji blaga in materiala so se znižali zaradi lanskoletnega prenosa doma CŠOD Planica na zavod RS za šport Planica. Prevrednotovalni prihodki, med katerimi največji delež predstavljajo odškodnine zavarovalnice za povzročeno škodo, so se v letu 2017 zmanjšali, saj je bilo manj škodnih dogodkov.

3.2. Prihodki javne službe

Center šolskih in obšolskih dejavnosti se v najširšem smislu financira na dva načina:

- iz javnih sredstev in
- iz sredstev, ki jih pridobi na trgu.

Javna sredstva predstavljajo:

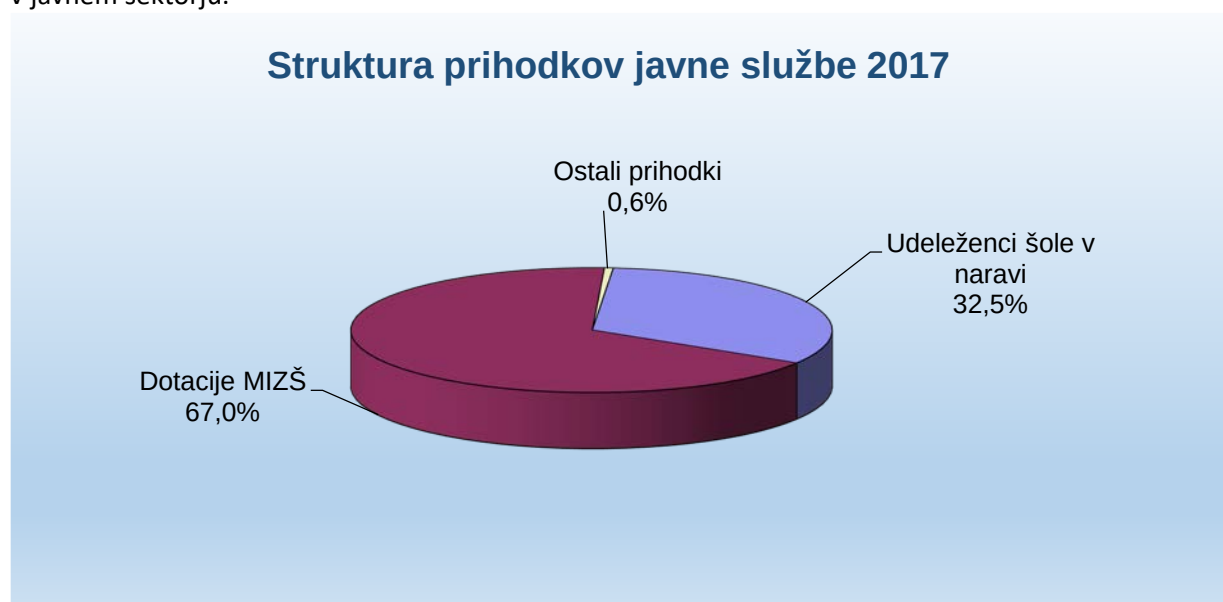
- proračunska sredstva (ta so daleč največja, saj predstavljajo okoli 67% vseh prihodkov javne službe zavoda),
- sredstva, ki jih za izvajanje javne službe zagotavljajo udeleženci programov "šole v naravi" (predstavljajo okoli 32,5% vseh prihodkov javne službe zavoda),
- sredstva, ki izhajajo iz opravljanja dejavnosti dijaških domov (oskrbnine predstavljajo 0,1 % vseh prihodkov javne službe zavoda) ter

- druga sredstva (finančni in drugi prihodki ter prevrednotovalni prihodki skupaj 0,5 % vseh prihodkov).

Tabela 28: Prihodki javne službe Centra šolskih in obšolskih dejavnosti za leto 2017:

(v EUR)	ZNESEK 31.12.2017	STRUKTURA 2017 (v %)	ZNESEK 31.12.2016	STRUKTURA 2016 (v %)	SPREMEMBA 2017/2016 Indeks
Prihodki od udeležencev šole v naravi	3.372.009	32,5	3.109.602	32,1	108,4
Oskrbnine dijakov	11.362	0,1	12.025	0,1	94,5
Transfer sredstev (MIZŠ)	6.956.414	67,0	6.477.283	66,9	107,4
Finančni prihodki	0	0,0	290	0,0	0,0
drugi prihodki - prodaja osn.sre.+najem	31.815	0,3	51.835	0,5	61,4
Prevrednotovalni prihodki	17.330	0,2	25.220	0,3	68,7
SKUPAJ	10.388.929	100,0	9.676.255	100,0	107,4

V poslovnem letu 2017 je CŠOD ustvaril za 10.388.929 EUR (v letu 2016 pa 9.676.255 EUR) prihodkov z izvajanjem javne službe, kar pomeni 7,4 % rast predvsem na račun izvajanja projektov in povečanja plač v javnem sektorju.

Porast v okviru prihodkov javne službe je bil dosežen v kategorijah prihodkov od udeležencev šole v naravi v višini 8,4 %. Transferji iz MIZŠ so se povečali glede na leto 2016 za 7,4 % zaradi financiranja projekta "ESS Romi" in projekta "Krepitev kompetenc" in delne sprostitev varčevalnih ukrepov- povečanja plač v javnem sektorju.

Prevrednotovalni prihodki predstavljajo prejete odškodnine od zavarovalnice katere so se v primerjavi s prejšnjim letom znižale za 31,30 %.

3.3. Prihodki doseženi na trgu

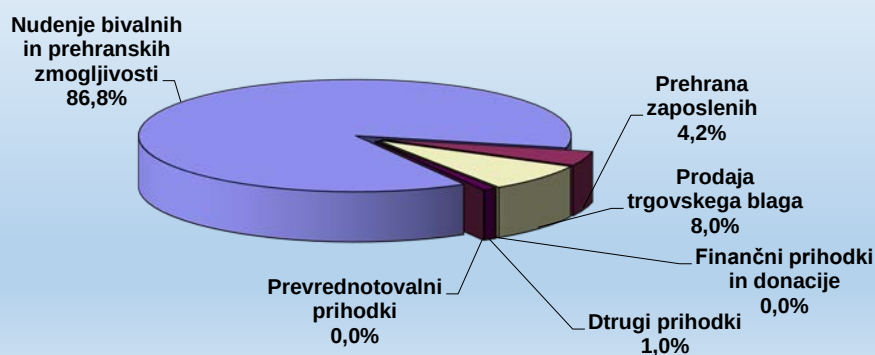
Prihodke dosežene na trgu Center šolskih in obšolskih dejavnosti pridobiva:

- z nudenjem bivanjskih in prehranskih zmogljivosti organizacijskih enot zunanjim gostom in sicer v času, ko te niso zasedene z udeleženci šole v naravi (ob vikendih, v času poletnih in zimskih počitnic),
- z zagotavljanjem prehrane zaposlenim v organizacijskih enotah,
- s prodajo trgovskega blaga (razglednice, majice, bidoni, kape, svileni robčki, panjske končnice, zapestnice, pijača in sladoledi ter
- drugimi prihodki.

Tabela 29: Prihodki tržne dejavnosti ČŠOD za leto 2017:

(v EUR))	ZNESEK 31.12.2017	STRUKTURA 2017 (v%)	ZNESEK 31.12.2016	STRUKTURA 2016 (v%)	sprememba 2017/ 2016 Indeks
Prih. od bivalnih in preh. zmogljivosti	1.130.015	86,8	1.074.205	83,1	105,2
Prihodki od prehrane zaposlenih	54.542	4,2	61.352	4,7	88,9
Prihodki od prodaje trgovskega blaga	103.891	8,0	139.954	10,8	74,2
Finančni prihodki in donacije	127	0,0	5.285	0,4	2,4
Drugi prihodki	12.603	1,0	11.963	0,9	105,3
Prevrednotovalni prihodki	0	0,0	0	0,0	0,0
SKUPAJ	1.301.177	100	1.292.759	100	100,7

Struktura prihodkov tržne dejavnosti 2017

S prihodki doseženimi na trgu Center šolskih in občolskih dejavnosti dosega 12 % delež prihodkov zavoda, kar pomeni, da je razmerje glede na leto 2016 ostalo nespremenjeno.

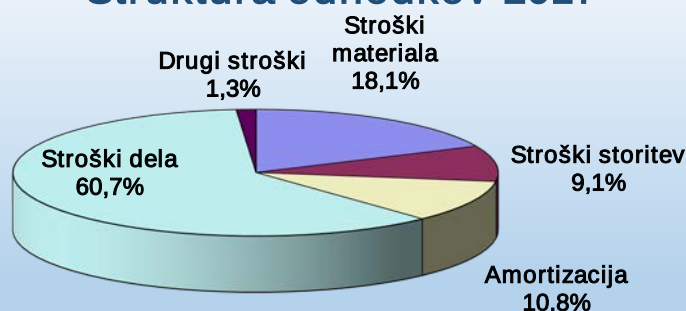
Iz tabele je razvidna rast vseh prihodkov tržne dejavnosti, razen finančnih prihodkov med katerimi so predvsem obresti iz depozitov katere pa so se že v letu 2016 izničile (Za vezane depozite pri EZR so obresti določene v obdobju do enega leta in nad enim letom 0 %).

3.4. Odhodki

Tabela 30: Struktura odhodkov za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31.12.2017	STRUKTURA 2017 (v %)	ZNESEK 31.12.2016	STRUKTURA 2016 (v %)	SPREMEMBA 2017/2016 Indeks
Stroški materiala	2.119.429	18,1	1.903.311	14,7	111,4
Stroški storitev	1.066.837	9,1	1.021.573	9,6	104,4
Amortizacija	1.257.959	10,8	1.324.177	11,6	95,0
Rezervacije	0	0,0	10.000	0,1	0,0
Stroški dela	7.087.995	60,7	6.543.824	62,4	108,3
Drugi stroški	83.855	0,7	82.636	0,8	101,5
Finančni odhodki	333	0,0	334	0,0	99,7
Izredni odhodki	5.566	0,0	51	0,0	10.928,5
Nab. vred. prod. Trg. blaga	44.215	0,4	57.344	0,9	77,1
Prevrednotovalni posl. odhodki	18.685	0,2	15.901	0,1	117,5
SKUPAJ	11.684.874	100,0	10.959.150	100,0	106,62

Struktura odhodkov 2017

V poslovnem letu 2017 je zavod ustvaril za 11.684.874 EUR odhodkov. V primerjavi z letom 2016 so se celotni stroški v povprečju zvišali za 6,62 %. Zvišali so se stroški materiala za 11,4 %, stroški storitev za 4,4 %, stroški dela za 8,3 %, medtem ko so se stroški amortizacije znižali za 5,5 %.

Prevrednotovalni odhodki so se povečali na račun znižanja odstotka odbitnega deleža DDV iz 12 % na 11 % za celotno leto 2017. Na znižanje odbitnega deleža sta vplivala projekta ESS Romi in Krepitev kompetenc, katera spadata med neobdavčeno dejavnost, ki nam je posledično znižala odstotek odbitnega deleža DDV. Med prevrednotovalnimi odhodki je tudi popravek vrednosti terjatev za leto 2016 v skupni višini 18.685 EUR.

3.5. Stroški materiala

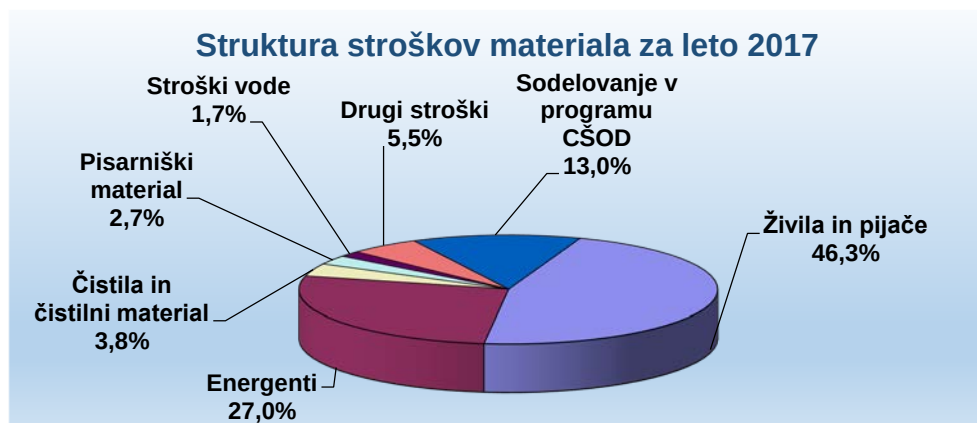
V poslovnem letu 2017 je zavod ustvaril za 2.119.429 EUR stroškov materiala, kar je za 11,4 % več kot v letu 2016. Na povišanje stroškov živil in pijač je vplivalo novo javno naročilo v začetku leta 2017 in dejavnost kuhinje na dodatni lokaciji v Murski Soboti (pogodba z Ekonomsko šolo).

Povečanje ostalih stroškov je posledica povečanemu obsegu poslovanja (ki se odraža tudi v dvigu prihodkov).

Povečali so se stroški za izvajanje programa, ki predstavljajo stroške prehrane, ki jo dostavljajo zunanji izvajalci in vse stroške zunanjih izvajalcev programa, ki nadomeščajo bolniške odsotnosti zaposlenih.

Tabela 31: Struktura stroškov materiala za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31.12.2017	STRUKTURA 2017 (v %)	ZNESEK 31.12.2016	STRUKTURA 2016 (v %)	SPREMEMBA 2017/2016 Indeks
Stroški živil in pijač	981.679	46,3	904.883	32,6	108,5
Stroški energentov	573.268	27,0	521.402	38,1	109,9
Stroški čistil in čistilnega materiala	79.603	3,8	61.615	4,0	129,2
Stroški pisarniškega materiala	57.167	2,7	63.136	4,1	90,5
Stroški vode	36.275	1,7	30.587	2,0	118,6
Drugi stroški	115.514	5,5	114.000	7,4	101,3
Stroški mater.za izv. programov	275.923	13,0	207.688	11,7	132,9
SKUPAJ	2.119.429	100,0	1.903.311	100,0	111,4

3.6. Stroški storitev

V poslovnem letu 2017 je zavod ustvaril za 1.066.837 EUR stroškov storitev, kar je za 4,4 % več kot v letu 2016. Na zvišanje nekaterih posameznih stroškov storitev so vplivali predvsem stroški, ki so bili financirani iz novega projekta ESS Romi – Skupaj za znanje in izvajanje drugih malih projektov.

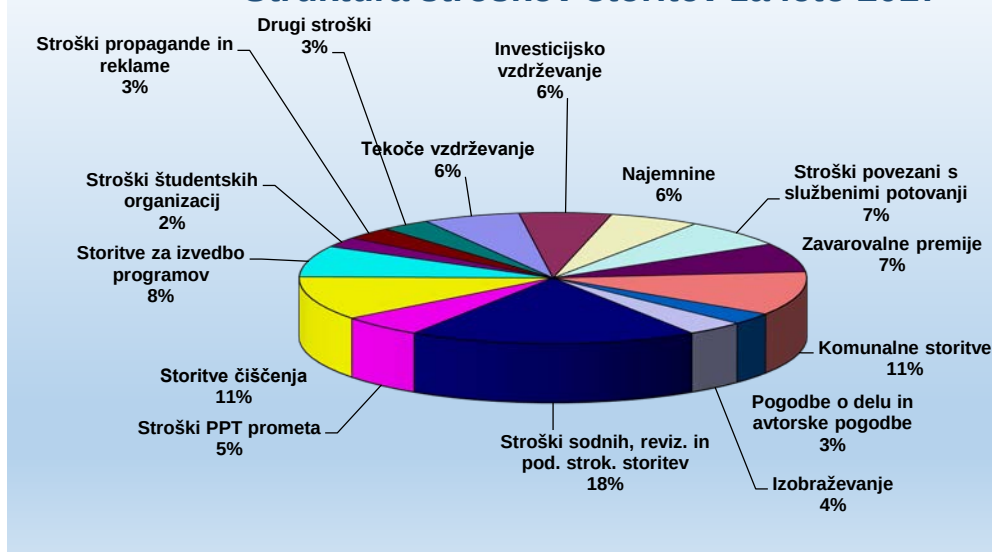
Zaradi izvajanja velike investicije v domu Bohinj so se tudi tekoča vzdrževalna dela znižala na račun investicije.

Skupni stroški tekočega in investicijskega vzdrževanja so bili v letu 2017 nižji kot leta 2016 za okvirno 32 % oz. za 60.546 EUR. Stroški najemnin so se v letu 2017 glede na leto 2016 znižali za 8,5 %. Bistveno povečanje stroškov povezanih s službenimi potovanji ter del stroškov avtorskih pogodb se v letu 2017 nanaša na stroške, ki so bili financirani iz vseh že omenjenih projektov.

Tabela 32: Struktura stroškov storitev za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31.12.2017	STRUKTURA 2017 (v %)	ZNESEK 31.12.2016	STRUKTURA 2016 (v %)	SPREMEMBA 2017/2016 Indeks
Stroški tekočega vzdrževanja	65.876	6,2	83.779	8,0	78,6
Stroški investicijskega vzdrževanja	62.771	5,9	105.414	10,5	59,5
Stroški najemnin	61.346	5,8	67.013	6,6	91,5
Stroški povezani s službenimi potov.	73.242	6,9	61.098	6,1	119,9
Stroški zavarovalnih premij	76.204	7,1	75.866	7,5	100,4
Stroški komunalnih storitev	114.721	10,8	109.209	10,8	105,0
Stroški pogodb o delu in avtorskih pogodb	30.689	2,9	15.142	1,5	202,7
Stroški izobraževanja	39.358	3,7	54.493	5,4	72,2
Stroški sodnih, odvet., notar., rač., reviz. in pod. strok. storitev	196.169	18,4	170.028	16,9	115,4
Stroški PTT prometa in bančnih st.	56.876	5,3	65.496	6,5	86,8
Stroški storitev čiščenja in pranja perila	114.924	10,8	81.437	8,1	141,1
Stroški storitev za izvedbo programov ESS Romi	81.772	7,7	45.898	4,6	178,2
Stroški študentskih organizacij	26.773	2,5	25.790	2,6	103,8
Stroški propagande in reklame	32.606	3,1	32.684	2,0	99,8
Drugi stroški	33.509	3,1	28.227	3,1	118,7
SKUPAJ	1.066.837	100,0	1.021.573	100,0	104,4

Struktura stroškov storitev za leto 2017

3.7. Strošek amortizacije

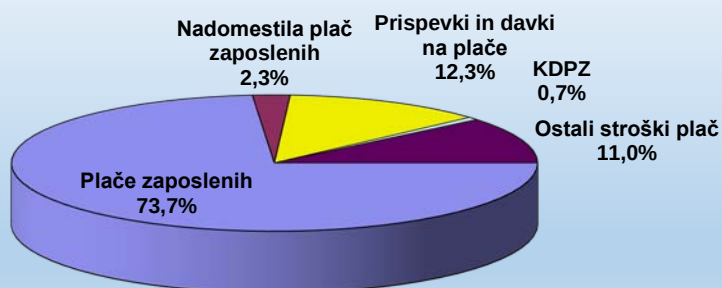
Celotna amortizacija je v letu 2017 znašala 1.257.959 EUR, kar je za 5 % manj kot leta 2016 (1.324.177 EUR). Znižanje amortizacije je posledica napake v lanskem letu, ko se je 30.6.2016 zaradi prenosa dela dejavnosti odtujilo objekte in opremo v Planici. Amortizacija se je po avtomatiziranem programskem postopku obračunala za celotno leto 2016, napako smo v letu 2017 razkrili in jo popravili skladno s Slovenskimi računovodskimi standardi in jo upoštevali pri oddaji DDPO za leto 2017.

3.8. Strošek dela

Tabela 33: Struktura stroškov dela za leto 2017 ter primerjava s predhodnim letom:

(v EUR)	ZNESEK 31.12.2017	STRUKTURA 2017 (v %)	ZNESEK 31.12.2016	STRUKTURA 2016 (v %)	SPREMEMBA 2017/2016 Indeks
Plače zaposlenih	5.221.336	73,7	4.862.712	74,3	107,4
Nadomestila plač zaposlenih	163.292	2,3	123.224	1,9	132,5
Prispevki na plače	874.821	12,3	809.587	12,4	108,1
Kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje	47.879	0,7	17.134	0,3	279,4
Ostali stroški plač	780.667	11,0	731.166	11,2	106,8
SKUPAJ	7.087.995	100,0	6.543.824	100,0	108,3

Struktura stroškov dela za leto 2017

V letu 2017 je Center šolskih in obšolskih dejavnosti ustvaril za 7.087.995 EUR stroškov dela. V primerjavi z letom 2016 so se stroški dela povečali za javni zavod za 8,3 %, zaradi sprostitve določenih interventnih ukrepov- povečanje plač v javnem sektorju. Med ostalimi stroški dela so evidentirani tudi stroški izplačila regresa za zaposlene v javnem zavodu, kar je imelo vpliv na višje stroške za 6,8 % v primerjavi z letom 2016.

3.9. Drugi stroški

Drugi stroški so se v primerjavi z letom 2016 zvišali za 1,5 %.

3.10. Finančni odhodki

Finančni odhodki so se v letu 2017 glede na leto 2016 malenkost zmanjšali (za 0,3 %) in znašajo 333 EUR.

3.11. Poslovni izid

V letu 2017 je CŠOD po obdavčitvi realiziral **5.232,82 EUR presežka prihodkov nad odhodki**. Popravek napake pri obračunu amortizacije iz leta 2016 je posledično povečal presežek prihodkov nad odhodki za 82.351,30 EUR.

Zavod predlaga, da se presežek tekočega leta in popravka amortizacije preteklega leta nameni za nadaljnje investicije v infrastrukturo javnega zavoda.